

דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2011

דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2011

פרק א: דוח הדירקטוריון
פרק ב: דוחות כספיים

פרק א': דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1	1	תיאור החברה
1.1	1	בעלי מניותיה של החברה
1.2	1	תחומי פעילותה של החברה
2	1	התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון
2.1	1	גיוס הון
2.2	1	רכישת נכס נדל"ן
2.3	1	חידוש פוליסה לביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה
2.4	2	חלוקת דיבידנד
2.4.1	2	חלוקת דיבידנד במזומן
2.5	2	רכישת נכס
2.6	2	דירקטוריון ונושאי משרה בכירה
2.7	2	הליכים משפטיים
2.8	2	מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד
2.8.1	2	כללי
2.8.2	6	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
2.8.3	12	ביטוח כללי
2.8.4	12	ביטוח בריאות
2.9	13	התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית
2.9.1	13	התפתחות המשק, שוקי ההון והכספים
2.9.2	14	שוקי האג"ח והמניות
2.9.3	15	התפתחויות לאחר תאריך המאזן
3	15	המצב הכספי
3.1	15	נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים
3.1.1	15	נתונים מתוך המאזנים המאוחדים
3.1.2	16	נכסים המנוהלים עבור מבוטחים ועמיתים בקבוצה
3.1.3	16	ההון העצמי
3.1.4	17	נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים
3.1.5	17	נתונים על פרמיות שהורווחו ברוטו
4	18	תוצאות הפעילות
4.1	18	ריכוז תוצאות הפעילות
4.2	19	רווח כולל מתחומי פעילות
4.3	20	מידע כספי לפי תחומי הפעילות
4.3.1	20	תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

21.....	4.3.2	תוצאות פעילות ביטוח חיים	5
24.....	4.3.3	תוצאות פעילות ענף הפנסיה	6
25.....	4.3.4	תוצאות פעילות ביטוח כללי	7
28.....	4.3.5	תוצאות פעילות ביטוח בריאות	8
29.....		גילוי בדבר שינוי בערך של נכסים פיננסיים	9
30.....		תזרים מזומנים	10
30.....		מקורות מימון	10.1
30.....		גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה	10.2
31.....		בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX302)	10.3
31.....		אירועים לאחר תאריך המאזן	10.4
31.....		גיוס חוב	
31.....		חלוקת דיבידנד	
32.....		גיוס חוב במנורה מבטחים פנסיה	
32.....		חילופי דח"צ	

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון ליום 30 בספטמבר 2011

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011 (להלן: "תקופת הדוח").

דוח הדירקטוריון סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה בתקופת הדוח. הדוח נערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, ומתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2010, וכן עדכון דוח תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2010, שפורסם במסגרת הדוח הכספי ליום 31.03.2011.

1. תיאור החברה

1.1 בעלי מניותיה של החברה

החברה הינה חברה פרטית. עיקר פעילותה ופעילות החברות הבנות שלה היא בתחומי הביטוח והפנסיה. החברה הינה בבעלות מלאה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (100%) (להלן: "מנורה החזקות"), שהינה חברה ציבורית שמניותיה נסחרות בבורסה לני"ע בתל-אביב, הנשלטת על ידי ניידן אסטבלישמנט ופלמס אסטבלישמנט (תאגידים זרים), המחזיקים בכ- 61.86% ממניותיה של מנורה החזקות. תאגידים אלו מוחזקים בנאמנות עבור מר מנחם גורביץ, כנהנה יחיד.

1.2 תחומי פעילותה של החברה

לתיאור תחומי הפעילות ראה פרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2010, כפי שעודכן במסגרת הדוח הכספי ליום 31 במרס 2011.

2. התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון

2.1 גיוס הון

לאחר תאריך המאזן, בחודש אוקטובר 2011, ביצעה החברה גיוס חוב באמצעות מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ (חברה בת של החברה, להלן: "מנורה גיוס הון") בהיקף של 200 מיליוני ש"ח. כספי הגיוס ישמשו כהון משני מורכב בחברה. לפירוט נוסף ראה סעיף 10.1 להלן.

2.2 רכישת נכס נדל"ן

בחודש אוגוסט 2011, חתמה החברה על שני הסכמי מכר לפיהם תרכוש נכס מקרקעין ברמת גן הכולל זכויות בנייה בהיקף של כ- 35 אלפי מ"ר תמורת כ- 136 מיליוני ש"ח, בתוספת הפרשי הצמדה למדד, מע"מ והוצאות עסקה נלוות. בכוונת החברה להקים מבנה משרדים בעיקר לשימוש עצמי ולשימוש תאגידים נוספים בקבוצת מנורה מבטחים. על פי אומדן ראשוני, עלות הקמת מבנה המשרדים מוערכת בכ- 285 מיליוני ש"ח נוספים. יצוין, כי ביום 27 באוקטובר 2011, התקיים תנאי מתלה שנקבע בהסכמי המכר הנ"ל ובהתאם נכנסו הסכמים אלה לתוקף מלא.

2.3 חידוש פוליסה לביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה

בחודש אוגוסט 2011, חודשו פוליסות ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה (D&O) של החברה והחברות הבנות בקבוצת מנורה מבטחים עד ליום 31 ביולי, 2012, בגבול אחריות כולל של 75 מיליוני דולר למקרה ולתקופה. גבול האחריות של הפוליסות מורכב מרובד כיסוי בסיסי לחברה, למנורה החזקות, למנורה מבטחים פנסיה בע"מ ולמנורה מבטחים פיננסיים בע"מ ולחברות הבנות של כל אחת מהן (להלן: "החטיבות") בגבול אחריות של 15 מיליוני דולר, ומרובדי כיסוי נוספים במסגרת שתי פוליסות "מטריה", לכלל החברות בקבוצה, בגבול אחריות כולל של 60 מיליוני דולר. בחודש אוקטובר 2011, אישרה האסיפה הכללית של החברה את חידוש

הפוליסות הנ"ל בקבוצה, לרבות עסקת מסגרת לחידוש הפוליסות למשך 3 השנים הבאות, ובכלל זה לבעל השליטה וקרוביו.

2.4. חלוקת דיבידנד

2.4.1. חלוקת דיבידנד במזומן

ביום 26.05.11 אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד במזומן למנורה החזקות בסך של 100 מיליוני ש"ח, אשר שולם ביום 29.05.11. לעניין עמידה בדרישות ההון של החברה, ראה סעיף 3.1.3 להלן.

2.5. רכישת נכס

ביום 29 במרס 2011 חתמה החברה על הסכם לרכישת מלוא (100%) המניות הנכללות בהון המניות המונפק והנפרע של הבנק לפיתוח התעשייה בישראל בע"מ (להלן: "הבנק"). סכום התמורה המוערך בגין מניות הבנק הינו כ- 338 מיליוני ש"ח. בנוסף, החברה תהא זכאית להפחתת התמורה אם בחלוף תקופה מוסכמת לא יגבה הבנק את כל או חלק מההלוואות הנכללות בתיק האשראי של הבנק, בכפוף לתנאים שונים שנקבעו בהסכם הרכישה. עוד יצוין, כי ההסכם מותנה בתנאים מתלים שונים, ובין היתר, קבלת אישורים רגולטורים על פי הוראות הדין כמו גם קבלת אישור רשות המסים (Ruling), בין היתר, בקשר למיזוג הבנק עם החברה וכן בקבלת אישור בית המשפט המוסמך למיזוג. נכון לתאריך הדוח, התקבלו כל האישורים הרגולטוריים ובכלל זה אישור בית המשפט למיזוג, אך טרם התקבל אישור רשות המסים.

2.6. דירקטוריון ונושאי משרה בכירה

בחודש מאי 2011, מונתה ה"ה הדס מרגלית כסמנכ"לית, מנהלת אגף משאבי ארגון בחברה, במקומו של ה"ה רונן קופמן אשר פרש מתפקידו.

בחודש ספטמבר 2011, מונה ה"ה לוי הלוי כמשנה למנכ"ל, מנהל אגף מערכות מידע בחברה, במקומו של ה"ה יהודה גרוסמן, אשר פרש מתפקידו.

2.7. הליכים משפטיים

לעניין התפתחויות בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות שהוגשו כנגד החברה והחברה המאוחדת - שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "שומרה") כייצוגיות, ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

2.8. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

2.8.1. כללי

- בחודש נובמבר 2011 פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה הוראות לעניין השקעת גופים מוסדיים באגרות חוב לא ממשלתיות- תיקון. טיוטת החוזר פורסמה בהמשך לחוזר המפקח מחודש יולי 2010, אשר עניינו הוראות לעניין השקעות גופים מוסדיים באגרות חוב לא ממשלתיות ועל רקע הצורך להגביר את רמת הוודאות בקרב הגופים המוסדיים ובקרב המנפיקים באשר להוראות אשר ראוי שיכללו בשטר הנאמנות של אגרות חוב לא ממשלתיות. טיוטת החוזר כוללת למעשה נספח המכיל מספר הוראות חוזיות מוצעות ודגשים לניסוחן, אשר ראוי כי ישמשו אבני דרך בבחינת הסדרים משפטיים בתנאי אגרות חוב, ושעל גופים מוסדים לשקול לאמצן בעת בחינת השקעה באגרת חוב מסוימת. בכלל ההוראות האמורות נכללות הוראות בדבר מעמד אגרות החוב (בכירות, מובטחות ושאינם בכירות), מגבלות על נטילת חוב פיננסי נוסף על ידי המנפיק ועל שעבוד נכסי המנפיק, אמות מידה פיננסיות, מגבלות על חלוקה ועסקאות עם בעלי שליטה, הוראות בדבר דירוג אגרות החוב והתאמת תנאי אגרות החוב בעת ידירת דירוג וכן הוראות לעניין עילות העמדה לפירעון מיידי. כמו כן, כוללת טיוטת הוראות הוראות נציגות דחופה ובכלל זה מינויה, תקופה כהונתה וסמכותה.

- בחודש נובמבר 2011 פורסם תזכיר חוק לשינוי חברתי כלכלי (תיקוני חקיקה) (מסים) התשע"ב-2011. התזכיר מיועד להביא ליישומן של המלצות הועדה לשינוי חברתי כלכלי ("ועדת טרכטנברג") בכל הנוגע למסים. במסגרת התזכיר מוצע, בין היתר, לבטל, החל משנת 2012, את מתווה ההפחתה של שיעורי מס החברות, ולהעלות את מס החברות בשנת 2012 לשיעור של 25%. ככל שההעלאה המוצעת של שיעור מס החברות בשנת 2012 תתקבל, יועלו בהתאמה גם שיעור המס על רווח הון ריאלי ושיעור המס של השבח הריאלי. לעניין השפעת תזכיר החוק על החברה ראה באור 8' לדוחות הכספיים.
- בחודש נובמבר 2011 פרסם המפקח חוזר שעניינו רשימת נכסי הנוסטרו של גופים מוסדיים ברמת הנכס הבודד. החוזר מחייב גופים מוסדיים לדווח, אחת לרבעון, על נכסי הנוסטרו שלהם ברמת הנכס הבודד, במתכונת המפורטת בנספח לחוזר. על הגוף המוסדי להגיש את הדיווח עד 7 ימי עסקים מהמועד האחרון לפרסום הדוחות הכספיים הרבעוניים. מועד התחילה של החוזר ביחס לחברות מנהלות הינו מהדיווח השנתי לשנת 2012 ואילך.
- בחודש אוקטובר 2011 פרסם המפקח מכתב למנהלי חברות הביטוח שעניינו מעקב וניהול הון עצמי. על פי המכתב, לאור התנודתיות בשווקים הפיננסיים ולצורך בחינה ומעקב שוטפים על אופן ניהול ההון העצמי, חברות הביטוח ישלחו דיווח חודשי על מצב אומדן ההון עד לתאריך 17 לכל חודש בגין החודש הקודם. דיווח ראשון ישלח ביום 17 בנובמבר 2011, בגין נתוני חודש אוקטובר 2011. במענה לפניית חברות הביטוח הודיע המפקח שהדיווח הראשון ידחה כך שיוגש שני ימי עסקים ממועד אישור הדוחות הכספיים ובכל מקרה לא יאוחר מיום 30 בנובמבר 2011.
- בחודש אוקטובר 2011 פרסם המפקח טיוטת מכתב למנהלי חברות הביטוח שעניינה חלוקת דיבידנד על ידי חברת ביטוח. על פי הטיוטה, לאור התנודתיות בשווקים הפיננסיים, המפקח הודיע על הארכת תוקף ההגבלה על חלוקת דיבידנד, על פיה, המפקח לא יאשר חלוקת דיבידנד אלא בהתקיים התנאים המפורטים במכתב ובפרט שלחברה יחס הון עצמי מוכר להון עצמי נדרש, לאחר ביצוע החלוקה, בשיעור של 105% לפחות. הודעה על חלוקת דיבידנד במקרה בו לאחר ביצוע החלוקה לחברה יחס הון עצמי מוכר להון עצמי נדרש בשיעור של 115% לפחות, לא תחייב קבלת אישור המפקח.
- בחודש ספטמבר 2011 פרסם המפקח את טיוטת קודקס הרגולציה האזרחית. הטיוטה פורסמה על רקע תהליך של בחינה וארגון הוראות הרגולציה הנוגעות לגורמים המפוקחים על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר. מטרת התהליך היא יצירת ספר רגולציה סדור ומקיף, אשר יסייע בהתמצאות בהנחיות השונות ויקל על עבודת הגורמים המפוקחים. הקודקס אמור להיות מורכב משני חלקים - אחד לגופים מוסדיים ואחר לסוכני ביטוח אשר כל אחד מהם יורכב מארבעה פרקים - (1) מקורות הסמכות המסמיכים את המפקח לקבוע את הוראות החוזרים השלובים בקודקס; (2) הגדרות; (3) כלל ההוראות החלות על גורמים מפוקחים; (4) נספחים. בשלב זה פרסם המפקח מספר טיוטות לעניין הקודקס אשר הופצו להערות הציבור וביניהן: (1) תוכן העניינים המוצע הנוגע לחלק הגופים המוסדיים; (2) הגדרות רלוונטיות; (3) טיוטת חוזר אחיד לגופים מוסדיים בתחום השקעות; ורשימת חוזרי המקור עליהן נבנתה הטיוטה האמורה; (4) טיוטת חוזר אחיד לגופים מוסדיים בתחום ביטוח כללי ורשימת חוזרי המקור עליהן נבנתה הטיוטה האמורה; (5) נספחים הקשורים לטיוטות האמורות לעיל; (6) קובץ מקורות סמכות לרגולציה החלה על גופים מוסדיים.
- בחודש אוגוסט 2011 פרסם המפקח הנחיה בדבר השקעות גופים מוסדיים באירלנד, לפיה, על רקע הכוונה לעגן בתקנות ההשקעה אפשרות לגופים מוסדיים להשקיע במדינות זרות בעלות דירוג BBB- ומעלה או במדינות הנכללות בארגון ה-OECD מאשר המפקח כי במהלך ששת החודשים הבאים לא יראו בהחזקה בהשקעות באירלנד כהחזקות העומדות בניגוד לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ולתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2001.
- בחודש אוגוסט 2011 פרסם המפקח חוזר שעניינו שירות ללקוחות גופים מוסדיים. מטרת החוזר, לקבוע אמנת שירות שתבטיח רמת שירות נאותה שמספק גוף מוסדי

ללקוחותיו. על פי עיקרי הוראות החוזר, על הנהלת הגוף המוסדי לקבוע אמנת שירות אשר תכלול מדדי רמת שירות תוך התייחסות לאמצעי ההתקשרות של לקוחות; הגוף המוסדי יקבע עבור כל סוג של נותן שירות כללים ביחס לרמת המקצועיות הנדרשת ממנו לצורך מתן השירות; גוף מוסדי ימנה מבין עובדיו הבכירים ממונה שירות לקוחות אשר ידווח למנכ"ל; דירקטוריון הגוף המוסדי יקבע את מדיניות מתן השירות. תחילתן של הוראות החוזר נקבעה ליום 1 בינואר 2013, למעט הוראות מסוימות, וביניהן - מינוי ממונה שירות לקוחות והגדרת תפקידיו וכן קביעת המדיניות ודיון בהיערכות הגוף המוסדי ליישום החוזר על ידי הדירקטוריון, אשר החוזר מורה כי יושלמו עד ליום 30 ביוני 2012.

● בחודש אוגוסט 2011 חוקק חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן: "החוק"). בהתאם, תוקנו הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח על הביטוח"), חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן: "חוק הפיקוח על קופות גמל") וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005. החוק מקנה, בין היתר, למפקח ו/או לממונה (להלן: "הממונה") סמכויות פיקוח ובירור מנהלי (חלקן בכפוף לצו שיפוטי) בקשר להפרות שונות של החוקים הנ"ל ובכלל זה, סמכות לקבלת ידיעות ומסמכים, סמכות הזמנה לתשאול, סמכות כניסה לחצרים ותפיסת מסמכים לרבות חומר מחשב ומתן צו להפסקת או מניעת עיסוק בלא רישיון וזאת, בין היתר, באמצעות מוסמכי פיקוח מטעמו. בנוסף, קובע החוק סמכות להטלת עיצום כספי בגין הפרות שונות של החוקים הנ"ל (סמכות שבעיקרה הייתה קיימת גם עובר לחקיקת החוק) תוך הגדלת סכומי העיצום הכספי ותוך קביעת אפשרות לסנקציה חליפית של התחייבות להימנע מהפרה או קביעת עיצום על תנאי ותוך פירוט ההליכים בקשר להטלת עיצום כספי ושיקול הדעת להפחתתו. בנוסף, נקבעה בחוק חובת פיקוח של מנכ"ל או שותף בתאגיד מפוקח תוך קביעת חזקת הפרה של חובת הפיקוח בהתקיים הפרה של הוראות כאמור ותוך סמכות להטיל עיצום כספי, למעט אם וככל שנקבעו נהלים מספקים למניעת הפרות ("תכנית אכיפה"). כמו-כן, נקבע איסור שיפוי וביטוח לאדם בגין עיצום כספי בשל הפרות כאמור לעיל. תחילתן של הוראות חוק הפיקוח על הביטוח וחוק קופות גמל לעניין עיצומים כספיים, נקבעה לשנה מיום פרסום החוק ברשומות. ההוראות הכלולות בחוק עלולות להוביל בעתיד להגברת השימוש באמצעי האכיפה שנקבעו בו כלפי הגופים המפוקחים (הגופים המוסדיים וסוכני הביטוח) ולהגדלת סכומי העיצום הכספי אותם יטיל המפקח אם וככל שיקבע כי הפרו את הוראות החוק הנ"ל.

● בחודש אוגוסט 2011 פרסם המפקח חוזר שעניינו הרכב הון עצמי מוכר של מבטח. מטרת חוזר זה הינה קביעת כללים ועקרונות להרכב הון עצמי מוכר של מבטח ולמאפייני רכיבו, וכן מסגרת עקרונות להכרה ברכיבי הון שונים ולסיווגם לרובדי הון שונים. לשם הבטחת ייעודו של ההון העצמי של מבטח, ישנה חשיבות בקביעת הרכבו ובקביעת תכונותיהם ומאפייניהם הבסיסיים של רכיבי השונים, ובכלל זה: (א). מידת הנדחות של רכיב הון או של מכשיר הון ביחס להתחייבויותיו של המבטח וביחס לרכיבי הון ומכשירי הון אחרים. (ב). מידת יכולת ספיגת ההפסדים הגלומה ברכיב הון או במכשיר הון. דהיינו, המידה שבה רכיב הון או מכשיר הון מאפשר למבטח להיפרע מהתחייבויותיו באירועי משבר, ולהמשיך להתקיים כעסק חי. (ג). מידת קביעותו של רכיב הון או של מכשיר הון. דהיינו, משך חי הרכיב או המכשיר עד למועד פירעונו (אם קיים). (ד). קיומם של תנאים ומגבלות נוספים במכשיר הון העלולים לפגוע ביכולתו של המבטח להתנהל בזירות או להגביל את יכולתו להנפיק הון נוסף. בחוזר הוגדרו רבדי ההון השונים לסוגיהם תוך התייחסות למכשירי הון מורכבים בכל רובד והתנאים להכרה בהם וכן שיעורים מזעריים ומרביים של הרבדים השונים. בנוסף, נקבעה בחוזר הוראת שעה לעניין הרכב ההון העצמי של מבטח עד ליישומה של דירקטיבת II Solvency. תחילתן של הוראות החוזר הינה לדוחות הכספיים לתקופה שהסתיימה ב-30 בספטמבר 2011.

● בחודש אוגוסט 2011 פרסם חוק החברות (תיקון מס' 17) (ממשל תאגידי בחברות אגרות חוב), התשע"א-2011, (להלן: "תיקון 17"). בהתאם לתיקון 17, חברות אג"ח פרטיות, תהיינה כפופות לכללי ממשל תאגידי הדומים לאלה החלים על חברות ציבוריות, בשינויים המחויבים. הכללים העיקריים שיחולו לעניין זה על חברות אג"ח

הינם, בין היתר: (א). חובת מינוי לפחות שני דירקטורים חיצוניים (ב). חובה למנות ועדת ביקורת ומבקר פנים. (ג). חובה למנות יו"ר דירקטוריון ומנכ"ל וכן מגבלה בדבר איסור כהונה כפולה בתפקיד יו"ר הדירקטוריון והמנהל הכללי או מי שכפוף לו, אלא לתקופה שלא תעלה על 3 שנים ובאישור וועדת הביקורת. (ד) הגבלות על מינוי כדירקטור חליף מי שמכהן בנושא משרה בחברה וכן הגבלות לעניין מינויים של דירקטורים ונושאי משרה שמינויים הוגבל בידי ועדת אכיפה מנהלית לפי חוק ניירות ערך. (ה) כפיפות בעלי שליטה בחברת אג"ח לחובת גילוי בעסקה עם בעל עניין, חובת ההגנות וכללי אישור עסקאות חריגות של החברה עימם או עם קרובו. תחילת התיקונים לחוק ביחס לממשל התאגידי החל על חברות אג"ח תהיה חצי שנה ממועד הפרסום ברשומות, למעט ביחס להוראות מסוימות, לגביהם התחילה תהיה 60 ימים ממועד הפרסום ברשומות או ממועד הפרסום ברשומות, לפי העניין. בהמשך לאמור, בחודש נובמבר 2011, הופצו טיוטות תקנות להחרגת חברות אג"ח, שמתקיימים בהם התנאים המנויים בטיטות (אשר מנורה גיוס הון צפויה לענות עליהם), מתחולת חלק מהוראות תיקון 17 האמור, ובפרט לעניין חובת מינוי דחצי"ם, מינוי ועדת ביקורת והקלות לעניין אישור עסקאות בעלי עניין, וזאת מתוקף סעיף 365 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "התקנות המחריגות").

- בחודש יולי 2011 פורסם תיקון לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים) (תיקון מס' 2), התשע"א-2011, בדבר הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית והצהרת המנהלים. במסגרת הדוח הרבעוני נדרשים ההנהלה והדירקטוריון לציין האם במהלך תקופת הדיווח הובא לידיעתם אירוע או עניין שיש בו כדי לשנות את מסקנתם בקשר עם אפקטיביות הבקרה הפנימית, כפי שהוערכה בדוח השנתי או הרבעוני הקודם. עוד נקבע, כי תאגיד המאחד תאגיד בנקאי או גוף מוסדי רשאי לכלול התייחסות לאפקטיביות הבקרה הפנימית לפי המתכונת הקבועה בדין האחר החל על אותם תאגידים. התיקון האמור מעגן הנחייה קודמת של הרשות לניירות ערך לעניין זה.

- בחודש יולי 2011 פרסמו המפקח ורשות ניירות ערך טיוטת חוזר והנחיה (בהתאמה) בדבר סיכונים הכרוכים בהתקשרות עם גורמים מוכרזים ברשימות בינלאומיות כמסייעים לתוכנית הגרעין של איראן והתוכניות הנלוות לה. כמו כן, פרסם המפקח טיוטת תקנות אישור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן (רשימת תאגידים וסדרי עבודת וועדת היישום), התשע"א-2011. על פי הטיטות, בהמשך להחלטת ממשלה מיום 17.4.2011, העוסקת בקידום צעדים במסגרת המאבק בתוכנית הגרעין של איראן והתוכניות הנלוות לה, על דירקטוריון גוף מוסדי ומנהל קרן נאמנות לקבוע מדיניות לטיפול בסיכונים הכרוכים בהתקשרות עם גורמים הקשורים לתוכנית הגרעין של איראן ולבחון את רמת החשיפה הקיימת של התאגיד או הגוף המוסדי, לפי העניין, לגורמים אלו. מדיניות זו תכלול התייחסות לבקורות ולבדיקות נאותות לאיתור גורמים המנויים ברשימות המפורטות בטיטות. הוראות הטיטות צפויות לחול על כלל הגופים המוסדיים בישראל וקרנות הנאמנות (לפי העניין). כמו כן, תאגיד מדווח יידרש לכלול בדוח התקופתי גילוי אודות הסיכונים והמגבלות אשר התאגיד חשוף להם, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם האויב, לרבות מכוח הוראות הדין, ואשר יש להם או עשויה להיות להם השפעה מהותית על התאגיד.

- בחודש אפריל 2011 פרסמה רשות ניירות ערך טיוטה, להערוך הציבור, במסגרתה מוצע להמליץ לשר האוצר להתקין את תקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיטות התשקיף מבנה וצורה) (תיקון), התשע"א-2011. במסגרת הטיטה מוצע לבטל את החריג הקבוע בתקנה 51 לתקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיטות התשקיף - מבנה וצורה), התשכ"ט-1969 ("תקנות פרטי תשקיף"), המאפשר לתאגידים מפוקחים ומדורגים בדרגת השקעה (בנקים וחברות ביטוח), המגייסים הון באמצעות חברות ייעודיות שנועדו למטרה זו בלבד, להימנע ממתן פרטים בתשקיף ביחס לתאגיד המפוקח. בהתאם להצעה, ביטול החריג האמור נועד לבטל את היתרון שניתן לתאגידים המפוקחים ביחס לתאגידים אחרים וזאת במטרה לספק למשקיעים את המידע המלא, לאור העובדה כי גם תאגידים מפוקחים עלולים להיקלע למצבי חדלות פירעון בעיתות משבר, כי רמת הסיכון של כלל התאגידים המפוקחים אינה בהכרח זהה וכי דירוג החברה אינו תחליף לשיקול דעת המשקיע ואינו מבטיח בהכרח דירוג נאות של סיכון האשראי. ביטול הסייג הקבוע בתקנה 51 לתקנות פרטי התשקיף, אם וככל שיתקבל, יחייב את מנורה גיוס הון, חברה בת של מנורה ביטוח, בהרחבת דיווחיה לציבור. החברה בוחנת את הוראות

הטייטה ואינה יכולה בשלב זה להעריך את מלוא השלכותיה, בין היתר, מאחר שאין ודאות לגבי הנוסח הסופי של תיקון החקיקה המוצע, אם וככל שיאומץ כדין מחייב.

- בחודש מרס 2011, פורסם תיקון מס' 16 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "התיקון לחוק"). חלק אחד של התיקון לחוק מהווה יישום של מסקנות והמלצות ועדת גושן לבחינת קוד ממשל תאגידי וכולל רשימת נורמות מומלצות בתחום הממשל התאגידי, בין היתר, בקשר עם הרכב הדירקטוריון, עבודת הדירקטוריון, עבודת ועדת הביקורת, הליך מינוי דירקטורים חיצוניים ועוד, שהחברה יכולה לשקול אם לאמץ אם לאו.

בנוסף, נקבעו בתיקון לחוק הוראות מנדטוריות בשורה של נושאים הנוגעים לדירקטוריון ועבודתו, לוועדת הביקורת ועבודתה, ובין היתר, הרכבם, הרוב הנדרש למינוי דירקטור חיצוני, חובת דיון בנושאים מסוימים, מגבלות הנוגעות למינוי דירקטורים חיצוניים, שינוי הרוב הנדרש לעסקאות עם בעלי שליטה ועוד. כמו-כן, הוסמכה רשות ניירות ערך להטיל עיצומים כספיים על יחיד/תאגיד במקרים המנויים בתיקון לחוק.

2.8.2. ביטוח חיים וחכונ ארוך טווח

- בחודש נובמבר 2011 פרסם המפקח טיוטת תיקון הוראות חוזר לעניין השקעות גופים מוסדיים באגרות חוב לא ממשלתיות. הטייטה מציעה לתקן את חוזר גופים מוסדיים 2010-9-3 ("חוזר חודק") ולהוסיף לו נספח ובו תניות חוזיות לדוגמה אשר ראוי שייכללו בשטר נאמנות ודגשים לניסוח, וכן דוגמה למבנה של "תמצית תניות" אשר ראוי שגוף מוסדי יקבל מהחברה המנפיקה במסגרת מסמכי ההנפקה, אשר יאפשר לגוף המוסדי להעריך באופן יעיל את היקף ההגנות המוקנות לו.

- בחודש אוקטובר 2011 פורסמה טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות), התשע"א-2011 (להלן: "טיטת תקנות דמי עמילות"). מטרת הטייטה הינה לפקח על שני סוגי דמי עמילות המשולמים לבעל רישיון, יועץ פנסיוני (כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), תשס"ה-2005, וסוכן ביטוח (כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, (להלן: "חוק הפיקוח על הביטוח") - תשלום דמי עמילות, לפי הגדרתם בחוק הפיקוח על הביטוח (להלן: "דמי עמילות") וכן עמלת שירות, שהינה דמי עמילות שאינם משולמים בשל עמידה ביעד מכירות (להלן: "דמי עמילות שוטפים" או "עמלת שירות"). על פי הטייטה, עמלת שירות תשולם לסוכן הביטוח, באמצעות תשלום כספי ובמישרין. כמו כן, על פי הטייטה, לא ישולמו דמי עמילות בשל עמידה ביעד מכירות, אלא אם נתקיימו כל אלה; (א) יעד המכירות הוא אינו בשל פעולת שיווק של מוצר ביטוח מסוים; (ב) יעד המכירות נבחן ביחס לתקופה של שנה או יותר; (ג) דמי עמילות בשל עמידה ביעד מכירות מסוים, לגבי מוצר ביטוח שאינו מוצר פנסיוני, יכול שישולמו באמצעות שכר, עמלה, השתתפות בהוצאות או בכל דרך אחרת ובלבד שסוכן הביטוח העביר לידי המבוטח גילוי נאות אודות דמי העמילות שישולמו לו או ביחס למוצר ביטוח שהוא לא מוצר פנסיוני התשלום לסוכן יהיה רק באמצעות תשלום כספי המושלם לו במישרין. עוד קובעת הטייטה, בין היתר, תנאים ומגבלות על גובה דמי עמילות, ובין היתר קובעת כי, סך דמי העמילות שישולמו לסוכן ביטוח על ידי גוף מוסדי במהלך כל שנים עשר חודשים בתקופה של חמש שנים ממועד הצירוף, לבין סך דמי העמילות המשולמים לסוכן הביטוח במהלך שניים עשר החודשים בחלוף מועד הצירוף, לא יפחת משיעור של 40%. כן נקבע כי לא ישולמו דמי עמילות בשל מוצר ביטוחי, ליותר מבעל רישיון אחד, בשל אותה תקופה אלא אם מדובר בטיפול משותף של אותם בעלי רישיון ולפי הסכם שהוסכם בו על חלוקת דמי העמילות ביניהם. לטייטת התקנות, ככל שתתקבל, השלכות אפשריות על מודל התגמול והתמרוץ של סוכני הביטוח תוך פריסת התגמול לסוכנים לאורך חיי המוצר על חשבון צמצום התגמול בתקופה הראשונה לאחר צירוף הלקוח. בנוסף, העדר יכולת לשלם עמלות היקף מוגדלות בשנת המכירה הראשונה עלולה להביא לירידה בהיקף המכירות של מוצרים אשר עלות המכירה שלהם אצל הסוכן גבוהה יותר וכן ליצור קשיים מימוניים אצל הגורמים המפיצים וכפועל יוצא להביא לדחיקת סוכנים קטנים מהענף.

המידע בכל הקשור להשלכות האפשריות של טיוטת תקנות דמי עמילות, הינו מידע צופה פני עתיד המתבסס על הערכות והנחות של הקבוצה. נכון למועד פרסום הדוח

ולאור העובדה שמדובר בטיטת תקנות בלבד, היישום בפועל עשוי להיות שונה באופן מהותי מזה שנחזה והוא תלוי, בין היתר, בנוסח הסופי של התקנות ובהתנהגות הגורמים השונים בענף הנוגעים לעניין.

- בחודש ספטמבר 2011, פרסם המפקח טיטת נוהל הגשת בקשות למיזוג קופות גמל או למיזוג מסלולי השקעה לאישור הממונה וטיטת חוזר יידוע עמיתים אודות מיזוג קופות גמל. על פי הטיטה, על החברה המנהלת לשלוח הודעה בדואר לכל אחד מעמיתי הקופה המתמזגת, לפחות 45 ימים ולא יותר משישה חודשים לפני מועד ביצוע המיזוג. נוסח ההודעה יכלול, בין היתר, התייחסות לנסיבות שבשלהן החברה ממזגת את הקופות, מועד משוער לביצוע המיזוג ומדיניות ההשקעה הצפויה לאחר המיזוג. כמו כן, על החברה המנהלת לשלוח הודעה לכלל העמיתים בקופה הממזגת לאחר ביצוע המיזוג, בה יפורטו, בין היתר, המועד בו הושלם המיזוג, הנסיבות בשלהן מוזגו הקופות ומידע אודות זכותו של כל עמית להעביר את כספיו מכל קופת גמל לכל קופת גמל אחרת, בכפוף להוראות הדין.

- בחודש אוגוסט 2011, פורסמה טיטה שנייה של חוזר בדבר כללי השקעה החלים על חברות מנהלות ומבטחים, וכן טיטה שנייה לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על חברות מנהלות ומבטחים), התשע"א-2011. מטרת טיטת התקנות הינה להחיל כללי השקעה אחידים על מוצרי החיסכון הפנסיוני ובכללם קופות גמל, קרנות פנסיה ופוליסות משתתפות ברווחים. התקנות מבטלות את ההבחנות הקיימות כיום בין כללי השקעה החלים על קופות גמל וקרנות פנסיה לבין אלו החלים על כספי פוליסות משתתפות ברווחים וכן משנות חלק מכללי השקעה הקיימים, על מנת להתאימן לדרכי פעילות שוק ההון בכלל ודרך פעילות המשקיעים המוסדיים בפרט. בטיטת התקנות מוצע להסיר את מגבלות ההשקעה הכמותיות הקיימות כיום ולהגביר את מעורבות ועדות ההשקעה בגופים המוסדיים. כמו כן, מוצע להעביר חלק מהוראות אשר היו קבועות בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ובתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2011, לקביעה לפי שיקול דעת הממונה.

כמו כן, בטיטת התקנות קיימות הוראות בקשר עם מגבלות אשר יחולו על עסקאות בין גופים מוסדיים לבין תאגידי הקשורים אליהם, בשל שינוי שחל במבנה הבעלות של גופים מוסדיים ובשל הפיכתם של הגופים לתאגידי פיננסיים בעלי מגוון רחב של פעילויות.

טיטת החוזר בעניין כללי השקעה החלים על חברות מנהלות ומבטחים, קובעת הוראות מפורטות בעניינים אשר הועברו לקביעה לפי שיקול דעת המפקח כאמור, ובכלל זה, לעניין חריגה משיעור השקעה, מינוי דירקטור על ידי גוף מוסדי, השקעה בשותפות, בזכות במקרקעין באמצעות תאגיד שאינו שותפות, מתן הלוואות, עסקה עם צד קשור ובאמצעותו והשקעה בצד קשור. הטיטה השנייה מוסיפה הוראה לגבי מסלול השקעה מתמחה.

- בחודש אוגוסט 2011, פרסם המפקח טיטת חוזר לעניין הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדיווחים הכספיים של קופות גמל וקרנות פנסיה. במסגרת הטיטה מוצע לעדכן את נוסח הדוחות הכספיים השנתיים של קופות גמל וקרנות הפנסיה כך שיהיו ברורים ושיקופים יותר למשתמש ויהוו כלי בעת בחירת הקופה או הקרן. בין יתר השינויים אוחדו דוח סקירת ההנהלה והדירקטוריון, חלה חובת פירוט רחב יותר ביחס לחשיפת ההשקעות בחלוקה על פי ענפי השוק, הפרדה בין השקעות בארץ ובח"ל, פירוט נרחב יותר בדבר החזר דמי ניהול לעמיתים, פירוט שיעור דמי הניהול בחלוקה על פי כמות העמיתים בקופה, פירוט רשימת חמשת המעסיקים הגדולים בקופה לרבות שיעור דמי הניהול הממוצעים הנגבים מעמיתיהם ועוד. הוראות טיטת החוזר צפויות להיכנס לתוקפן החל מהדוחות הכספיים לשנת 2011.

- בחודש אוגוסט 2011 פרסם המפקח טיטת תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התשע"א-2011 (להלן: "התיקון לתקנות") וכן וטיטת חוזר הכולל הוראות נלוות בנושא. מטרת התיקון והחוזר הינה לקבוע הוראות בכל הנוגע להתרת ניכוי "עמלות ניהול חיצוניות"

כהוצאות ישירות, מנכסי קופות גמל, בעיקר בגין השקעות בחו"ל ובכלל זה, עמלות ניהול חיצוניות בגין ניהול השקעות בחו"ל, דמי ניהול המשולמים למנפיק תעודות סל שהחשיפה שלהם הינה לנכסים בחו"ל, והוצאות המשולמות בעד ניהול תובענות ייצוגיות או נגזרות, מתוך מגמה לעודד מעורבות גופים מוסדיים בפיקוח על החברות שבהן הם משקיעים. כמו כן, נקבעו בטיטת החוזר הוראות בדבר חובת דיווח רבעוני לוועדת ההשקעות אודות תשלום הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות, כאמור.

● בחודש אוגוסט 2011 פרסם המפקח חוזר שעניינו **חתימה גרפית ממוחשבת**. מטרת החוזר הינה לשפר ולייעל את אופן העברת המסמכים מבעל רישיון (לרבות סוכן ביטוח או עובד הגוף המוסדי) אל גוף מוסדי, לקצר את זמני העברת המסמכים ולשפר את השירות ללקוח. החוזר קובע הוראות לבעל רישיון המשתמש בחתימה דיגיטלית לשם החתמת לקוח על מסמכים כחלק מביצוע עסקה (כהגדרתה בחוזר) ובכללן אופן החתמת הלקוח ואופן נעילת המסמכים החתומים לצרכי אירכוב. עוד נקבע בחוזר, כי על גוף מוסדי לפרסם עד למועד תחילת החוזר נהלי עבודה לשם העברת קבצים החתומים בחתימה גרפית ממוחשבת של לקוח, באופן ברור ונגיש לבעלי רישיון. תחילת החוזר נקבעה ליום 1 באוקטובר 2011.

● בחודש אוגוסט 2011 פרסם המפקח חוזר שעניינו **הסדרת הצטרפות עמית לקופת גמל**. החוזר החליף חוזר קודם בנושא ונוסף בו סעיף הקובע כי מסמך החתום בחתימה גרפית ממוחשבת המקיימת את הדרישות המפורטות בחוזר סוכנים ויועצים 4-10-2011, שעניינו "חתימה גרפית ממוחשבת", ייחשב כמסמך מקורי לעניין הוראת המוטבים כאמור בסעיפים 6.5 ו-6.6 לעיל. כמו כן, החוזר קובע הוראות בדבר הליך הצטרפות עמית לקופת גמל ובכלל זה, עדכון הליך מילוי טפסי הצטרפות; נתוני חובה שעל הקופה לקבל בטרם תאפשר הפקדת כספים לקופה; הוראות בדבר הצטרפות לקופת גמל באמצעות מעביד; הוראות מינוי מוטבים; מסמכים שעל הקופה למסור לעמית מצטרף ושמירת מסמכים במדיה מגנטית. החוזר נכנס לתוקף ביום 1 לאוקטובר 2011.

● בחודש אוגוסט 2011 אישר שר התמ"ת את צו ההרחבה להסכם הקיבוצי הכללי (מסגרת) לביטוח פנסיוני מקיף במשק בין לשכת התאום של הארגונים הכלכליים לבין ההסתדרות הכללית. צו ההרחבה המתוקן, משפר את תנאי צו ההרחבה הקודם (מיום 1.1.2008) תוך החלתו על כלל העובדים השכירים במשק. התיקון, בעיקרו, כולל: (1) הוספת מדרגת פנסיה נוספת של 17.5% הפרשה מהשכר בתוקף מה-1.1.2014 ואילך; (2) הבהרה כי אם יש לעובד הסדר מיטיב אך טרם חל עליו, יחול עליו צו ההרחבה לפנסיה חובה עד לתחילת מועד ההסדר המיטיב; (3) הבהרה כי עובד שיש לו הסדר מיטיב אך רכיב הפיצויים בו נופל מהשיעור שנקבע בצו ההרחבה לפנסיה חובה, על המעסיק להפריש לפחות את רכיב הפיצויים בשיעור שנקבע בצו ההרחבה; (4) הבהרה כי הצו לא חל על מי שהתקבל לעבודה לאחר שעבר את גיל הפרישה ומקבל קצבה שלא מהמוסד לביטוח לאומי (כלומר, קבלת קצבה מהביטוח הלאומי אינה פוטרת את המעסיק מחובתו על פי צו ההרחבה).

● בחודש אוגוסט 2011 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"א-2011, המחליפה טיוטה קודמת בנושא וכן טיוטת חוזר בעניין דרישות הון מחברות מנהלות המכיל הוראות נלוות לטיטת התקנות. הטיטה מגדירה את ההון העצמי הנדרש מחברה מנהלת. על פי הטיטה, ההון העצמי ההתחלתי הנדרש מחברה מנהלת יעמוד על סך מינימאלי של 10 מיליוני ש"ח (למעט חריגים) (להלן: "סכום ההון העצמי ההתחלתי"). ההון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת בתאריך הדוח לא יפחת מהגבוה מבין- סכום ההון העצמי ההתחלתי, או סכום מצרפי של: (א) 0.1% מהנכסים המנוהלים עד לתקרת נכסים מנוהלים של 15 מיליארדי ש"ח; (ב) 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל לתקרה האמורה בפסקה (א); (ג) 25% מההוצאות השנתיות כפי שהוגדרו בטיטת התקנות. לחברות המחזיקות חברות מנהלות נשלטות, נקבעה דרישת הון נוספת בגין הסכום המתקבל מהכפלת ההון העצמי המזערי של כל אחת מהחברות הנשלטות בשיעורי החזקות של החברה המנהלת בהן. עוד מגדירה הטיטה את דרכי השקעת ההון העצמי הנדרש כך שחברה מנהלת תחזיק בנכסים נזילים 50% לפחות מההון העצמי המזערי הנדרש ממנה לפי טיוטת התקנות, בניכוי סכום שווי כל הנכסים

הנזילים הנדרש מחברה מנהלת שהיא חברה נשלטת כשהוא מוכפל בשיעור החזקה בחברה הנשלטת. בנוסף, חל איסור על חברה מנהלת: (1) להשקיע את ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה לפי טיטות התקנות, במי ששולט בה, בצד הקשור לה או בצד קשור למי ששולט בה; (2) להחזיק יותר מ-10% מאמצעי שליטה בתאגיד כלשהו, למעט חברה בת שהיא חברה מנהלת ולמעט החזקה בשיעור של 100% מאמצעי השליטה בתאגיד עזר; (3) להחזיק נכסים בלתי מוחשיים, כהגדרתם בטיטות התקנות, כנגד ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה לפי טיטות התקנות; (4) לשעבד נכסים העומדים כנגד ההון העצמי המזערי הנדרש ממנה לפי טיטות התקנות ו- (5) לערוב להתחייבות מכל סוג שהוא, אלא אם כן, הערבות נדרשת לצורך פעילותה השוטפת, ולא עולה על שיעור של 5% מנכסיה. בטיטות התקנות נקבעה גם הוראת מעבר לפיה, חברה מנהלת שקיבלה רישיון לפני יום תחילת התקנות, תהיה חייבת להגדיל, באופן מדורג, עד ליום 31 בדצמבר 2014, את הונה העצמי עד לסכום הנדרש לפי טיטות התקנות (כאשר לפחות 30% מההפרש יושלם עד ליום 31.12.11, לפחות 60% מההפרש יושלם עד ליום 31.12.12 ולפחות 80% מההפרש יושלם עד ליום 31.12.13). להשלכות טיטות התקנות, אם וככל שתכנס לתוקף, על דרישות ההון העצמי של החברות המנהלות בקבוצה ראה באור 5 בדוח הכספי.

- בחודש אוגוסט 2011 פרסם משרד האוצר הזמנה להשתתף בהליך מיון מוקדם, שהינו שלב ראשון במרכז להקמה של מערכת סליקה פנסיונית מרכזית ולהפעלתה (להלן: "הפרויקט"). מסלקה פנסיונית צפויה לייעל את תהליכי העבודה, לאפשר ניהול ובקרה טובים יותר ולהגביר את השקיפות בניהול חסכוניות הציבור. על רקע ההתפתחויות בשוק החיסכון הפנסיוני וכדי לסייע לפרטים לקבל החלטות מושכלות באשר להתאמת אפשרויות החיסכון לצורכיהם, עולה הצורך למכן את תהליכי העבודה הנוגעים להעברת מידע וכספים לגופים המוסדיים ומהם, באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית אשר תהיה נתונה לפיקוח הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן: "הממונה"). ההזמנה כוללת פירוט של עקרונות מרכזיים להקמה והפעלת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית, כגון; התנאים למתן רישיון לחברה להפעלת המערכת וחובת קבלת היתר שליטה מאת הממונה. בחירת הגוף להקמת הפרויקט מחולקת לשני שלבים- הליך מיון מוקדם ושלב ההזמנה להציע הצעות (RFP), במסגרתו יוזמנו המציעים אשר ימצאו מתאימים בתום הליך המיון המוקדם להגיש את הצעותיהם לביצוע הפרויקט. המידע המועבר באמצעות המערכת יישמר לפרק הזמן הנדרש למתן השירותים בלבד כשהכוונה היא לחייב את הגופים המוסדיים ובעלי הרישיון להתחבר למערכת. ביום 15.8.11 פרסם המפקח הליך מיון מוקדם להקמת מערכת סליקה פנסיונית מרכזית והפעלתה.

- בחודש אוגוסט 2011, פרסם המפקח טיטות חוזר בעניין רכישת כיסויים ביטוחיים באמצעות חברה מנהלת של קופות גמל וכן טיטות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל), התשע"א-2011. בהתאם לטיטות, חברה מנהלת של קופות גמל תהא רשאית להגיש בקשה לקבלת רישיון סוכן תאגיד ביטוח פנסיוני, כאשר הרישיון יוגבל לשיווק כיסוי ביטוחי לסיכונים מוות ולכיסוי ביטוחי לסיכונים נכות באמצעות פוליסת ביטוח פרט. בנוסף, הטיטות מסדירות את דמי הביטוח בביטוח פרט, שמירה על כיסוי ביטוחי בביטוח פרט ביחס לעמית אשר הפסיק להיות עמית פעיל וביטוח קבוצתי לעמיתים בקופות גמל.

- בחודש יולי 2011, פרסם המפקח טיטות חוזר שעניינה ייפוי כוח לבעל רישיון. במסגרת הטיטה, נקבע מבנה אחיד לטופס ייפוי כוח, שבאמצעותו מייפה לקוח את בעל הרישיון לקבל מידע או להעביר בקשות במסגרת ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני נקודתיים או מתמשכים. בטיטה מוצע, בין היתר, שייפוי כוח המסמיק בעל רישיון לקבל מידע אודות הלקוח באופן חד פעמי, יהיה בתוקף למשך 3 חודשים מיום חתימתו, וייפוי כוח ליועץ פנסיוני לשם טיפול בביצוע עסקה במסגרת הסכם ייעוץ מתמשך יעמוד בתוקפו כל עוד הסכם הייעוץ בתוקף, אך יידרש אשרור ייפוי הכוח אחת לשנתיים לפחות. בטיטה מוצע גם לקבוע הוראות על האופן שבו על גוף מוסדי לפעול בעת קבלת ייפוי כוח, לרבות בנסיבות מסוימות חובת ביצוע אימות פרטים במרשמים המתאימים ו/או יצירת קשר עם הלקוח.

- בחודש יולי 2011 פרסם המפקח חוזר בדבר התקשרות גוף מוסדי עם בעל רישיון, שמטרתו לבצע התאמה בין נהלי העבודה שנקבעו בחוזר ביטוח 2004/14 "התקשרות מבטח עם סוכן ביטוח" לעניין טיפול בדמי הביטוח המשולמים למבטח באמצעות סוכן ביטוח ("הפקדות"), לכל הסכם התקשרות בין בעל רישיון וגוף מוסדי. על פי החוזר, הסכם התקשרות לצורך תיווך לעניין ביטוח (אשר יחשב גם כהסכם נאמנות), יכלול הוראות בדבר אופן העברת הפקדות בהתאם לאמור בחוזר וכן יכול שיורה על העברת הפקדות ממבוטח או ממעסיקו באחת מהדרכים הבאות: (1) ישירות לגוף מוסדי. (2) לבעל רישיון, אשר יעביר אותן תוך שלושה ימי עסקים מיום קבלתן לידי הגוף המוסדי, ללא עיכוב, ללא זכות קיזוז וללא שימוש אחר בכספי ההפקדות. (3) לגוף מוסדי באמצעות אחד משלושת סוגי חשבון נאמנות שפורטו בחוזר (חשבון נאמנות נפרד לכל גוף מוסדי; חשבון מפצל באמצעות נאמן; חשבון מפצל בניהול בעל הרישיון). על פי החוזר, בעל רישיון לא יעכב סכומי הפקדות ויעבירם לגוף המוסדי בתוך פרק זמן קצוב; לא יקזז מהם סכומים שהוא זכאי להם מהגוף המוסדי; ולא יעשה בהם שימוש כלשהו אחר מלבד העברתם במלואם (לרבות רווחי השקעות שנצברו בחשבונות הנאמנות) ועבור המבוטחים שבשלם הועברו אליו הכספים. כמו כן, נקבע כי חשבונות הנאמנות לא ימצאו ביתרת חובה יהיו נקיים מכל משכון, שעבוד, עיקול, חוב או זכות צד ג' כלשהם. הפקדות שהופקדו בחשבון הנאמנות יחשבו, לכל דבר ועניין, כאילו התקבלו על ידי הגוף המוסדי למחרת יום ההפקדה בחשבון, ובכלל זה לעניין מועד חישוב התשואה עליהם. בנוסף, נדרשת קבלת הסכמה בכתב של הגוף המוסדי לאופן קבלת ההפקדות. חוזר זה חל על כל הגופים המוסדיים ובעלי רישיון, כהגדרתם בחוזר, לרבות יועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי (אשר רשאי להעביר את ההפקדות לחשבון בנק נפרד טרם העברתן לגוף המוסדי), לגבי כל ההתקשרויות שיהיו בתוקף החל מיום 1 בינואר 2012. החל מיום תחילת החוזר כאמור, בטל חוזר ביטוח מס' 2004/14 האמור.
- בחודש יולי 2011 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון - הנחה מדמי ניהול וחובת גילוי), התשע"א-2010 (להלן: "החוק" ו-"התיקון"). מטרת התיקון המוצע הינה להעניק לכלל העמיתים בקופה תנאים שווים בתשלום דמי הניהול, תוך מתן אפשרות להעניק הנחות על בסיס כללים אחידים ושוויוניים, כך שגובה דמי הניהול יהיה אחיד עבור עמיתים בעלי מאפיינים דומים. מטרה נוספת היא יצירת שקיפות בתחום דמי הניהול, לצורך עידוד התחרות בין החברות המנהלות, אשר תאפשר לחוסכים לבצע השוואה בין עלויות המוצרים השונים.
- בחודש יולי 2011 פורסמה טיוטת צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, חברות מנהלות, סוכנים ויועצים, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"א-2011. טיוטת הצו מטילה על גופים מוסדיים חובות זיהוי של "הכרת הלקוח", במקרים של התקשרות בחוזה ביטוח חיים ופתיחת חשבון קופת גמל, הכלולות, בין היתר - בירור מקור הכספים שאמורים להיות מופקדים בחשבון או בחוזה, עיסוק, מטרת כריתת החוזה או פתיחת החשבון והפעילות המתוכננת בו; ולגבי תושב חוץ - גם בירור זיקתו לישראל והאם הוא איש ציבור זר; ולגבי מי שהוא בעל עסק - גם סוג עסקיו, וזאת במקרים ובאופן כמפורט להלן - (1) איסור התקשרות בלא ביצוע הליך הכרת הלקוח (לגבי המבקש להצטרף כעמית או מבוטח), ועריכת רישומים מתאימים, לפי מידת הסיכון שלו להלבנת הון ומימון טרור; (2) איסור התקשרות עם מבוטח או עמית אשר הינו איש ציבור זר, אלא אם כן התקבל אישור לכך מנושא משרה בגוף המוסדי. מתן אישור כאמור יבחן לפי מידת הסיכון של המבוטח או העמית להלבנת הון ולמימון טרור; התברר במהלך ההתקשרות כי המבוטח או העמית הוא איש ציבור זר, לא יבצע הגוף המוסדי פעולה בחוזה או בחשבון עד לקבלת אישור כאמור להמשך ההתקשרות. (3) ביצוע בקרה שוטפת בהתייחס להליך של הכרת המבוטח או העמית שבוצע עם תחילת ההתקשרות, לפי מידת הסיכון של המבוטח או העמית להלבנת הון ולמימון טרור, ועדכון הרישומים, בהתאם. במידה והתעורר ספק ביחס לזהות המבוטח או העמית או לאמיתות מסמכי הזיהוי שנמסרו לגוף המוסדי, יבוצע מחדש הליך הכרת הלקוח. טיוטת הצו מורה, בנוסף, על רישום פרטי הזיהוי, אימות פרטים ודרישת מסמכים, הצהרה על נהנה ועל בעל שליטה ועל פעילות עבור אחר וכן שמירת מסמכי הזיהוי. כמו כן, מונה הצו חובות נוספות כגון חובות בקרה ודיווח שונות.

- בחודש יוני 2011 פרסם המפקח מכתב למנהלי חברות הביטוח שעניינו פוליסות ביטוח מבטיחות תשואה מגובות אג"ח ח"ץ (חיים צמוד). בפנייתו מבהיר המפקח כי זכויות המבוטחים בפוליסות ביטוח כאמור המגיעות לתום תקופה, במקרים שבהם מבוטחים אינם מממשים את זכאותם לקצבה או תשלום הוני, יהיו כדלקמן: אי מימוש הזכאות כאמור על פי תנאי הפוליסה, כשלעצמו, לא יפגע בזכות המבוטח להמשך הבטחת התשואה (המגובה באג"ח ח"ץ) הנקובה בפוליסה בגין יתרת החיסכון המצטברת. אולם, מבוטח שאינו מימש זכאות בתום תקופה בהתאם לתנאי הפוליסה, איננו זכאי להמשך הבטחת התשואה כאמור בגין הפקדות נוספות שתתבצענה לאחר תום תקופת הפוליסה. עם מימוש הזכאות לקצבה בפוליסות הנידונות, תשלומה יהיה בהתאם לתנאי הפוליסה המקוריים, לרבות מקדמי ההמרה הנקובים בפוליסה, בהתחשב בגיל המבוטח במועד התחלת תשלום הקצבה בפועל.
- בחודש נובמבר 2010, פרסם המפקח, תוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני במטרה לצמצם את ההבדלים בין מוצרי החיסכון הפנסיוני השונים, להגביר את השקיפות של שוק החיסכון הפנסיוני על כלל השחקנים שבו, להיטיב את טיב המוצרים המוצעים ומחירים וליצור בסיס השוואה אחיד בין המוצרים (להלן: "התכנית להגברת התחרות"). השינויים המרכזיים על פי התכנית הם - שינוי במנגנון גביית דמי הניהול בקופות הגמל והחלת מודל אחיד של תקרת דמי ניהול במוצרים פנסיוניים; מתן האפשרות לחברות מנהלות של קופות גמל, למכור כסויים ביטוחיים משלימים וכן הוראות שונות הנוגעות להגברת השקיפות בהסדרי דמי ניהול מול הלקוח; התייחסות למערכת היחסים שבין המפיץ ללקוח ובין הגוף המוסדי למפיצים.

בהמשך לאמור, ולצורך יישום התכנית, פרסם המפקח בחודש מרץ 2011, מספר טיטות תיקונים לחוקים ותקנות שונים וטיטות חוזרים, שעניינן, בין השאר - החלת מודל עמלת הפצה אחיד בכל מוצרי החיסכון הפנסיוני; הגברת השקיפות בנוגע לשיעור דמי הניהול שנגבים במוצרי החיסכון הפנסיוני ואיסור העלאת דמי ניהול שסוכמו עם לקוח למשך שנתיים. מאחר ומדובר בנוסח ראשוני של התקנות והטיטות כאמור, אשר פורסם להערות, אין וודאות כי נוסח התקנות והטיטות אשר יאושר יהא זהה לנוסח אשר פורסם במועד האמור. בהתאם, אין החברה יכולה להעריך בשלב זה, את השפעת התקנות והטיטות כאמור על פעילותה.
- בחודש מרץ 2011 פרסם המפקח חוזר בדבר איסוף מידע סטטיסטי לגבי יישוב תביעות ואופן טיפול בבקשות למשיכה והעברת כספים. החוזר מורה לגופים מוסדיים לאסוף מידע סטטיסטי בנוגע לאופן טיפולם בבקשות למשיכת כספים, לקבלת קצבת זקנה ולהעברת כספים, וזאת לצורך פרסום מדדים אשר ישמשו את העמיתים הפוטנציאליים בבחירת הגוף המוסדי עימו יתקשרו. החוזר קובע את סוגי הנתונים שיש לאסוף לגבי כל סוג בקשה, הוראות לעניין איסוף ושמירת הנתונים, אופן הדיווח למפקח וכן חובה להצגת הנתונים באתר האינטרנט, בהתאם לנספח שבחוזר. החוזר האמור מחליף חוזר קודם באותו עניין מחודש ספטמבר 2009. הוראות החוזר דורשות היערכות מיכונית ותפעולית שתאפשר איסוף והצגה של מידע סטטיסטי הנוגע לתהליכי יישוב תביעות ולתהליכי בקשות למשיכה ו/או העברה של כספים. להערכת החברה, יתכן שיישום הוראות החוזר יביאו להגברת התחרות בנושא הטיפול בתביעות ובבקשות למשיכה ו/או העברה של כספים וזאת בשל פרסום המידע הסטטיסטי האמור.
- בחודש מרץ 2011 פרסם המפקח חוזר בעניין בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות הציבור. החוזר מורה לגופים מוסדיים לקבוע מערכת כללים לבירור ויישוב תביעות (כל דרישה מגוף מוסדי למימוש זכויות לפי תנאי פוליסת ביטוח או לפי תקנון קרן פנסיה או לפי הוראות הדין הרלוונטיות למימוש זכויות כאמור), בכפוף להוראותיו המפורטות של החוזר, העוסקות, בין היתר, בחובת מסירת והצגת מסמכים, מתן הודעות ומידע אחר לתובע החל משלב בירור התביעה ועד לסיומה, כללים לשמירת מידע ומסמכים והוראות לעניין פרסום מערכת הכללים, בין היתר, באתר האינטרנט של החברה. החוזר קובע את תפקידי הדירקטוריון והנהלה בקשר עם מערכת הכללים האמורה. תחולת החוזר הינה מיום 1 ביוני 2011 (למעט לגבי ביטוח צד שלישי במסגרת ביטוח מקיף דירות וביטוח בהתאם לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970, אשר ייכנסו לתוקף החל מיום 1 במרץ 2012). החוזר האמור מחליף חוזר קודם באותו עניין מחודש אוגוסט 2009.

2.8.3. ביטוח כללי

- בחודש ספטמבר 2011, פרסם הפקח טיוטת נייר עמדה בדבר עקרונות וקווים מנחים להנהגת תכניות ביטוח. על פי נייר העמדה, על המבטחים להנהיג תכניות ביטוח על פי עיקרון ההוגנות. היינו - כי התכנית תנוסח בהגינות ובסבירות כך שלא תעניק יתרון בלתי הוגן למבטח ועל פי עקרון הגילוי והבהירות. במסגרת נייר העמדה קבע המפקח מספר קווים מנחים אשר לדעתו יש להנהיגם בעת ניסוח וקביעת תנאים בחוזה ביטוח וביניהם, כי הכיסוי הביטוחי יהיה בעל משמעות כך שיענה על צרכי המבוטח, כי תכנית הביטוח לא תכלול תנאי מתלה לאחר שהמבטח הודיעה למבוטח על קבלתו לתכנית וכן לא תכלול תנאי אשר מרוקן מתוכן את הכיסוי הביטוחי או מסייג באופן בלתי סביר את האחריות המוטלת על המבטח, וכן כי תכנית ביטוח לא תכלול תנאי אשר מטיל על המבוטח חבות לא סבירה להוכחת זכאותו או שולל את זכותו לערער בעתיד על קביעת המבטח.
- בחודש אוגוסט 2011, פורסם תיקון לפקודת ביטוח רכב מנועי (מס' 19), התשע"א-2011, שעניינו מרכיב ההעמסה בתעריף הביטוח. מטרת התיקון הינה להקל על המשתמשים באופנוע באמצעות הפחתת פרמיית ביטוח החובה לכלי הרכב ותוספת לפרמיה של יתר המבוטחים בביטוח חובה.

2.8.4. ביטוח בריאות

- בחודש אוקטובר 2011 פרסם המפקח טיוטת חוזר בעניין עריכת תכנית לביטוח סיעודי - פרט וקבוצתי. הטיוטה מגדירה מהו מקרה הביטוח על פי סטנדרטים מינמאליים המפורטים בטיטה. מבטח רשאי להציג שיטות אחרות לקביעת הזכאות למקרה ביטוח ובלבד שקיבל לכך מראש ובכתב את אישור המפקח. על פי הטיוטה, תגמולי ביטוח יהיו בין 50% - 100% מתגמול הביטוח החודשי, בהתאם למקרה הביטוח. כמו כן, הפוליסה תכלול אפשרות לתגמולי ביטוח עבור טיפול סיעודי בבית אשר יהיה בסכום מוסכם או בדרך של מתן שירות בפועל על ידי המבטח, ותקופת הפוליסה תהא למשך כל חיי המבוטח. עוד קובעת הטיוטה, בין היתר, הוראות לעניין פרמיה, איסור בדבר תמחור הפרמיה על בסיס סבסוד בין קבוצת גיל שונות ובין המינין, שינויים בפרמיה עבור מבטחים קיימים וגילוי נאות בו מחויב המבטח במסגרת פוליסת ביטוח סיעודי.
- בחודש אוגוסט 2011, פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "אגף שוק ההון") נייר עמדה ביחס לנושא ביטול פוליסה לביטוח תאונות אישיות. לעמדת אגף שוק ההון, הקניית וודאות למבוטח למשך תקופת הביטוח שנקבעה בחוזה הוא עקרון יסודי בחוזה ביטוח מהסוג האמור. מתן אפשרות למבטח לבטל את החוזה, מכל עילה שהיא, אינו עולה בקנה אחד עם עקרון זה. לאור האמור, מובהר בנייר העמדה, כי אין לכלול בפוליסות לביטוח תאונות אישיות תנאי שלפיו מבטח רשאי לבטל את הפוליסה במהלך תקופת הביטוח מכל סיבה שהיא, למעט העילות הקבועות בחוק.
- בחודש אוגוסט 2011, פרסם אגף שוק ההון, נייר עמדה ביחס לנושא פוליסות פרט הכוללות כיסוי לניתוחים בישראל בפרמיה קבועה, שאינן כוללות פיצוי למבוטח במקרה של ביטול הפוליסה. על פי עמדת האגף, על פוליסת פרט לביטוח ניתוחים בפרמיה קבועה לכלול פיצוי בגין עודף פרמיות במסגרת הפוליסה המבוטלת, ששילם מבוטח מעבר לעלות הביטוח עד למועד הביטול. בפוליסות כאמור, במקרה של ביטול הפוליסה, על המבטח לתת פיצוי למבוטח, אשר גובהו יחושב כך שהביטול לא ייצר רווח עודף למבטח (פיצוי יכול להיות, למשל, בדרך של מתן תקופת ביטוח נוספת ללא תשלום תוך מתן זכות לחידוש הביטוח אצל אותו מבטח). לאור האמור, מובהר בנייר העמדה כי אין בכוונת המפקח לאשר פוליסות פרט לביטוח ניתוחים בישראל בפרמיה קבועה שלא יכללו פיצוי כמתואר לעיל, וכן, כי החל מיום 1 בנובמבר 2011 אין לשווק פוליסות כאמור.
- בחודש אוגוסט 2011 פורסם חוזר ביטוח שעניינו פירוט תגמולי ביטוח בתכניות לביטוח בריאות, על פי החוזר, במידה ונקבעו בתוכנית ביטוח תקרות שיפוי או תשלום פיצוי בגין מקרה ביטוח שאינם נקובים בערך כספי (להלן: "תגמולי הביטוח המרביים") יציג המבטח באתר האינטרנט שלו, בגין כל אחד ממקרי הביטוח הללו, את הסכום הכספי בערכו הנקוב של תגמולי הביטוח המרביים. כן נקבעו בחוזר הוראות לעניין המצאת

המידע האמור למבוטחים, ציון מידע בטופס הגילוי הנאות, מקרים בהם ניתן להגביל גישה למידע שבאתר כאמור וכדו'. בהתאם לחוזר, הסכום הכספי בערכו הנקוב יוצג במספר סכומים לפי משתנים שיוצגו באתר האינטרנט של המבטח (כגון: ימי אשפוז, שכר מנתח ועלות חדר ניתוח) ואם לא נקבעו בתוכנית הביטוח משתנים כאמור, יוצג כסכום אחד כולל. תחילת החוזר נקבעה ליום 1 במרץ 2012.

2.9. התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

2.9.1. התפתחות המשק, שוקי ההון והכספים

אינדיקטורים מקרו כלכליים שפורסמו במשק הישראלי במהלך הרבעונים השני והשלישי של שנת 2011 מצביעים על המשך הצמיחה של הפעילות הכלכלית במשק הישראלי, אך בקצב מתון יותר מאשר ברבעון הראשון של השנה. המדד המשולב לבחינת מצב המשק הישראלי עלה בשיעור של 4.4% ב-12 החודשים האחרונים שהסתיימו בחודש ספטמבר 2011, כאשר במהלך החודשים האחרונים אנו עדים להאטה בביקושים המקומיים, להאטה ביצור התעשייתי ולהאטה ביצוא וזאת במקביל להאצה בפעילות ענף הבנייה.

ההתפתחויות במשברי החוב בישראל, חולשת המשק האמריקאי וסיכונים גאו פוליטיים מגבירים את חוסר הוודאות בנוגע לקצב הצמיחה במשק ומשפיעים לשלילה על הצפי לצמיחה עתידית. על פי התחזית האחרונה של בנק ישראל, שנערכה בסוף הרבעון השלישי של שנת 2011, צמיחת התוצר לשנים 2011 ו-2012 צפויה להסתכם בכ- 4.7% ובכ- 3.2%, בהתאמה. הערכה זו מתבססת, בין היתר, על עדכון כלפי מטה של תחזיות קרן המטבע הבין-לאומית לגבי הצמיחה והסחר העולמיים. יצוין, כי על פי התחזית, אם יתממש תרחיש שבו הצמיחה העולמית נמוכה בנקודת אחוז מאשר בתרחיש הבסיסי, הצמיחה בישראל צפויה לעמוד על כ- 2.7% בלבד ב-2012.

נתוני שוק העבודה מצביעים על רמת תעסוקה גבוהה ואבטלה נמוכה. עם זאת, קצב הגידול של מספר המועסקים התמתן במהלך החודשים האחרונים. שיעור הבלתי מועסקים, על פי נתון המגמה לחודש אוגוסט 2011 עומד על שיעור של כ- 5.6% מתוך כוח העבודה האזרחי, השיעור הנמוך מזה כ- 20 שנים. בחודשים מאי עד יולי עלה מספר משרות השכיר של ישראלים, במונחים שנתיים, בכ- 2% לעומת שלושת החודשים הקודמים (נתונים מנוכי עונתיות). השכר הנומינלי של ישראלים עלה בחודשים מאי עד יולי בכ- 1.5% לעומת החודשים פברואר – אפריל (בניכוי עונתיות), והשכר הריאלי נותר ללא שינוי. תקבולי מס הבריאות, המשמשים אינדיקציה לסך תשלומי השכר, היו בחודש ספטמבר גבוהים נומינלית בכ- 9% מאשר בספטמבר אשתקד, זאת בניכוי השפעתם של שינויי חקיקה.

האינפלציה ב-12 החודשים האחרונים שהסתיימו בחודש ספטמבר 2011 התמתנה במהלך החודשים האחרונים, והגיעה לכ- 2.9%, מעט מתחת לגבול העליון של יעד האינפלציה שעומד על 3%. יחד עם זאת, האינפלציה (בניכוי עונתיות) בחודשים מרץ-ספטמבר 2011 נמצאת בסביבת הגבול התחתון של תחום היעד, העומד על 1%. מחירי הדירות, הנמדדים על פי סקר מחירי הדירות ואינם נכללים במדד המחירים לצרכן, עלו ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש ספטמבר 2011 בשיעור של כ- 12.1%. מדד מחירי הדירות, המתבסס בעיקר על חוזי השכירות, ונכלל במדד המחירים לצרכן, עלה ב-12 החודשים האחרונים שהסתיימו בחודש ספטמבר 2011 בכ- 5.5%. הצעדים של בנק ישראל בתחום המשכנתאות, הצעדים שנקט משרד האוצר במיסוי על נדל"ן והמשך הגידול במספר התחלות הבניה, צפויים לבוא לידי ביטוי במחירי הדירות במהלך השנה הקרובה ועדיין מוקדם לראות בנתונים הזמינים באופן ברור את השפעתם על מחירי הדירות.

הציפיות לאינפלציה הנמדדות משוק ההון ירדו והגיעו בטווחים הקצרים לרמה של כ-2% לקראת סוף הרבעון השלישי של שנת 2011, כאשר לאחר תאריך המאזן ירדו ציפיות אלה, והן עומדות בממוצע על כ- 1.6%. ציפיות האינפלציה בטווחים הבינוניים והארוכים, ירדו לשיעור של כ- 2.3%. הרקע לירידתן של ציפיות האינפלציה הוא ככל הנראה המשך הציפיות להאטה בצמיחה בעולם ובארץ, וכנראה גם תהליך הפחתת המחירים על ידי רשתות שיווק וספקי שירותים שונים, בהשפעת המחאה החברתית.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 המשיך בנק ישראל בהעלאה של הריבית במשק מ- 2% בתחילת 2011 ל- 3% בסוף התקופה הנסקרת, כאשר הציפינו

שהריבית תחזור ותרד במהלך החודשים הקרובים. העלאת הריבית הושפעה משני גורמים מרכזיים. מחד, הריבית הנמוכה במשק עודדה מעבר של הציבור להשקעה בנדל"ן, דבר אשר הביא לעלייה ניכרת במחירי הדיור בשנתיים האחרונות. כמו כן, הושפעו צעדי הבנק גם מהציפיות לאינפלציה, שנעו בסביבת הגבול העליון של יעד האינפלציה. מנגד, נמנע בנק ישראל מהעלאת ריבית מהירה יותר עקב הריביות הנמוכות במדינות המפותחות והחשש כי הרחבת פערי הריביות תוביל ללחצי תיסוף חזקים יותר על השקל תוך הגברת תנועות ההון קצרות הטווח הנכנסות לישראל. במקביל להעלאת הריבית נקטו צעדים על ידי בנק ישראל ומשרד האוצר בשוק הדיור.

ההכנסות ממסים מתחילת השנה ועד לחודש ספטמבר 2011 הינן נמוכות בכ- 3.1% מהתואי המתאים לתחזית ההכנסות בתקציב, בעיקר בגלל האטה בתקבולי המסים העקיפים, שהחלה בתחילת הרבעון השני של שנת 2011. הגירעון הכולל של הממשלה (ללא אשראי נטו) הסתכם בתקופה זו בכ- 9.7 מיליארדי ש"ח, לעומת גירעון של 14 מיליארדי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. על פי ההתפתחויות בפעילות הממשלה עד כה נראה כי ההכנסות ממסים יהיו נמוכות במקצת מהתחזית בתקציב, והגירעון התקציבי בשנת 2011 יהיה בסביבת תקרת הגירעון הקבועה בחוק - 3% תוצר.

בכלכלה העולמית, אי-הוודאות לגבי המשך ההתאוששות של המשק העולמי גברה, בעיקר על רקע הקשיים במשקים העיקריים, המשבר הפיננסי באירופה אשר התפשט למדינות חשובות בגוש האירו (בראשן לאיטליה ולספרד) ולאור אי הבהירות ביחס לתוכניות החילוץ המתגבשות באירופה. תחזיות הצמיחה השונות לאירופה ל- 2011 ו- 2012 התעדכנו כלפי מטה, והתרחיש הבסיסי הוא קיפאון באירופה וצמיחה נמוכה בארה"ב. כן נראים סימנים ראשוניים להתמתנות הפעילות הכלכלית בשווקים מתעוררים. גורמי הסיכון ממשיכים להתמקד באירופה, שבה הסיכוי לצמיחה שלילית, גם במשקי הליבה, התגבר משמעותית, ולאחרונה ירדה תחזית הצמיחה בגרמניה לשנת 2012 לכ- 0.8%. החשש מפני משבר פיננסי חמור, לרבות חשש מהתפשטות הסיכון גם לבנקים מובילים באירופה, חשש מקשיי נזילות במערכת הבנקאית והורדת דירוג דה-פקטו לבנקים מובילים בעולם הניעו את קובעי המדיניות באירופה להכריז על תוכנית סיוע מקיפה, ובנקים מרכזיים עיקריים באירופה, ארה"ב ובבריטניה החלו לחדש את תוכניות ההרחבה השונות.

2.9.2. שוקי האג"ח והמניות

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 התאפיין המסחר בשוק המניות בישראל, כמו בעולם כולו, בתנודתיות רבה. יחד עם זאת, בסיכום התקופה הניבו מדדי המניות המקומיים תשואת חסר בולטת ביחס למדדי המניות בעולם.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ירד מדד ת"א 25 בשיעור של כ- 18.8%, כאשר מדד ת"א 100 ירד בשיעור של כ- 20.8%. מדד ת"א 75 ירד בשיעור של כ- 26.4% ומדד היתר 50 ירד בשיעור של כ- 34%. לעומת זאת, מדד הנאסד"ק ירד במהלך התקופה הנסקרת בשיעור של כ- 4.4%, בעוד שהדאו ג'ונס ירד בכ- 3.3%. מדד הדאקס הגרמני ירד במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בכ- 18.6% ומדד הקאק הצרפתי ירד בכ- 21.5%. מדד הפוטסי הבריטי ירד בכ- 11.3%.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, עלה מדד התל בונד 20 בכ- 0.2%, בעוד שמדד התל בונד 40 ירד בכ- 0.9%. מדד האג"ח הממשלתי הצמוד עלה בכ- 3.2% ומדד האג"ח הממשלתי השקלי עלה בכ- 3.5%.

יבוא ההון הניכר לשווקים המתפתחים, הגביר את הפעילות בשוק המט"ח העולמי; במקביל, תוגברו ההתערבויות בשווקי המט"ח העולמיים - הן באמצעות רכישות מט"ח מסיביות על ידי בנקים מרכזיים והן הטלת מגבלות על תנועות ההון.

בסיכום התקופה הנסקרת, פוחת השקל בשיעור של כ- 4.6% לעומת שערו היציג של הדולר, כאשר שערו היציג של האירו לעומת השקל רשם במהלך התקופה עלייה של כ- 6.5%. יתרות המט"ח של בנק ישראל גדלו במהלך התקופה מרמה של כ- 70.9 מיליארד דולר בסוף דצמבר 2010 לרמה של כ- 76.3 מיליארד דולר בסוף ספטמבר 2011.

2.9.3 התפתחויות לאחר תאריך המאזן

בסוף חודש אוקטובר 2011, הושגה הסכמה על תוכנית אירופאית לקיצוץ חובותיה של יוון בחצי, על הגדלת קרן היציבות למדינות הפריפריה של גוש היורו לטריליון דולר ולכך שהבנקים באירופה יאלצו לגייס כ- 106 מיליארד יורו כדי להגיע להלימות הון של 9% עד אמצע 2012.

במהלך חודש נובמבר 2011 נמשכה התנועתיות בשווקים סביב אובדן האמון במגמת החוב האיטלקי, כאשר דרישות בנקים להגדלת בטחונות מביאות להחמרה נוספת. התשואות על אג"ח ממשלת איטליה ל- 10 שנים הגיעו לרמה של כ- 7.5%, והביאו להחלפת ראשי ממשלה ביוון ובאיטליה לטובת דמויות עם רקע כלכלי ברור.

באמצע חודש נובמבר 2011, פרסמו 3 מ- 5 הבנקים הגדולים בישראל (לאומי, דיסקונט והבינלאומי) אזהרות רווח לפיהן רווחיותן במהלך הרבעון השלישי תקטן באופן משמעותי על רקע הירידות בשווקי ההון שצפויה להביא הן להפסדים בתיק ניירות הערך בהם השקיעו הבנקים והן לגידול בהפרשות לחובות מסופקים.

3. המצב הכספי

3.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים

3.1.1 נתונים מתוך המאזנים המאוחדים

31 בדצמבר 2010	30 בספטמבר 2010	30 בספטמבר 2011	באלפי ש"ח
11,974,019	11,472,242	11,650,977	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
9,581,090	9,173,514	9,390,019	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
4,309,818	4,432,451	4,526,017	נכסים אחרים
25,864,927	25,078,207	25,567,013	סך כל הנכסים
2,049,388	2,006,511	1,869,764	הון עצמי התחייבויות:
9,464,552	9,367,966	9,859,620	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
11,908,808	11,346,641	11,434,381	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
1,082,640	1,062,673	1,022,914	התחייבויות פיננסיות
1,359,539	1,294,416	1,380,334	התחייבויות אחרות
25,864,927	25,078,207	25,567,013	סך כל ההון וההתחייבויות

סך הנכסים של החברה, נכון ליום 30 בספטמבר, 2011 עומד על סך של 25,567 מיליוני ש"ח לעומת סך של 25,865 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2010. הירידה בסך הנכסים בתקופת הדוח נובעת בעיקר מירידות השערים בשוק ההון, אשר קוזזו בחלקן מדמי ביטוח שנתקבלו.

סך ההתחייבויות של החברה, נכון ליום 30 בספטמבר, 2011 עומד על סך של 23,697 מיליוני ש"ח לעומת סך של 23,816 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2010. הירידה בסך ההתחייבויות נובעת בעיקר מירידות השערים בשוק ההון אשר השפיעו בעיקר על ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה ומנגד מדמי ביטוח שנתקבלו ומהצמדה למדד של התחייבויות בגין חוזי ביטוח.

3.1.2. נכסים המנוהלים עבור מבוטחים ועמיתים בקבוצה

לימים בדצמבר 31	לימים 30 בספטמבר		במיליוני ש"ח	
	שינוי ב-%	2010	2011	
11,974	1.6%	11,472	11,651	עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
34,114	11.3%	32,105	35,721	עבור עמיתי קרנות פנסיה
46,088	8.7%	43,577	47,372	סה"כ נכסים מנוהלים עבור מבוטחים ועמיתים בקבוצה

(* הדוחות הכספיים המאוחדים אינם כוללים את הנכסים המנוהלים בקרנות הפנסיה.)

סך הנכסים המנוהלים עבור מבוטחים ועמיתים בקבוצה נכון ליום 30 בספטמבר, 2011 הסתכם לסך של 47,372 מיליוני ש"ח לעומת סך של 43,577 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר, 2010, גידול של כ- 8.7%. עיקר הגידול נובע מגידול בנכסי קרנות הפנסיה אשר הסתכמו ליום 30 בספטמבר, 2011 לסך של 35,721 מיליוני ש"ח לעומת סך של 32,105 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר 2010 גידול של 11% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בנכסי הפנסיה נובע בעיקרו מגביית דמי גמולים אשר קוזזו בחלקם מהירידות בשוק ההון.

3.1.3. ההון העצמי

ההון העצמי של החברה נכון ליום 30 בספטמבר, 2011 עומד על סך של 1,870 מיליוני ש"ח לעומת סך של 2,049 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2010. הירידה בהון נובעת בעיקר מתשלום דיבידנד בסך כ- 100 מיליוני ש"ח ומהפסד כולל בסך של כ- 81 מיליוני ש"ח.

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (להלן: "תקנות ההון"), החלות על המבטחים בקבוצה, לחברה ולשומרה קיים, נכון לתאריך הדוח, עודף הון בסך של 205 מיליוני ש"ח וכ- 30 מיליוני ש"ח, בהתאמה. יצוין, כי לצורך עמידה במלוא דרישות ההון על פי תקנות ההון כפי שתהיינה בתוקף ביום 31 בדצמבר 2011, נכון לתאריך הדוח, לחברה עודף הון בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח, ולשומרה עודפי הון בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח. לאחר תאריך המאזן, גייסה החברה הון משני מורכב בסך של 200 מיליוני ש"ח. כתוצאה מגיוס זה לחברה עודף הון בסך של 224 מיליוני ש"ח. בנוסף, לאחר תאריך המאזן, הנפיקה מנורה פנסיה שטר הון על סך של 30 מיליוני ש"ח לחברה אשר ישמש כהון משני מורכב במנורה פנסיה. לעניין גיוסי ההון האמורים, ראה באור 9 ובאור 9 לדוחות הכספיים.

בנוסף, סכום ההשקעות שיש חובה להעמידם בחברה, כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, ולפיכך מהווים עודפים שאינם ניתנים לחלוקה, מסתכמים בכ- 19 מיליוני ש"ח ובשומרה בכ- 12 מיליוני ש"ח.

לחברה חברה בת נוספת אשר חלות עליה הוראות בדבר שמירה על הון עצמי מינימאלי. נכון לתאריך הדוח, כל החברות בקבוצה עומדות בדרישות ההון שנקבעו להלן, לפי העניין (ראה גם באור 5 לדוחות הכספיים).

ביום 29.05.11 חילקה החברה דיבידנד בסך של 100 מיליוני ש"ח, ראה סעיף 2.4 לעיל.

לעניין קביעת יעד הון בחברה, ראה באור 5 לדוחות הכספיים.

3.1.4. נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים

1-12/2010	% שינוי	7-9/2010	7-9/2011	% שינוי	1-9/2010	1-9/2011	באלפי ש"ח
4,270,410	4.6%	1,049,697	1,097,864	2.3%	3,145,893	3,218,298	פרמיות שהורווחו ברוטו
3,365,592	7.0%	824,121	881,707	2.6%	2,483,085	2,547,089	פרמיות שהורווחו בשייר
1,918,347		805,128	(643,461)		1,287,462	(447,698)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מדמי ניהול
480,694	(29.9%)	148,820	104,380	(8.2%)	334,914	307,318	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
219,693	(2.6%)	51,627	50,270	(1.9%)	162,716	159,606	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
4,193,004	(97.0%)	1,342,157	40,416	(54.5%)	2,957,628	1,345,141	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
871,555	5.3%	215,056	226,517	3.7%	641,624	665,201	הוצאות מימון חלק ברווחי חברות כלולות, נטו
492,111	21.0%	123,873	149,865	20.4%	355,321	427,795	רווח (הפסד) לפני מיסים
77,194	(30.8%)	31,207	21,594	43.1%	54,149	77,504	על הכנסה מיסים על הכנסה (הטבת מס)
5,160	511.3%	564	3,448	167.8%	1,681	4,502	רווח (הפסד) לתקופה
355,622		117,967	(42,048)	(78.9%)	261,136	55,176	רווח (הפסד) כולל
130,220		43,542	(8,263)	(71.8%)	96,420	27,236	
225,402		74,425	(33,785)	(83.0%)	164,716	27,940	
242,572		94,412	(75,976)		200,182	(80,619)	

3.1.5. נתונים על פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו, לפי תחומים

1-12/2010	% שינוי	7-9/2010	7-9/2011	% שינוי	1-9/2010	1-9/2011	באלפי ש"ח
886,312	1.5%	223,945	221,886	1.4%	660,832	664,772	רכב רכוש
609,679	(1.8%)	151,358	154,225	(0.5%)	456,789	458,259	רכב חובה
527,563	4.2%	132,946	141,549	3.6%	396,076	414,200	ענפי רכוש ואחרים
243,950	2.9%	61,294	60,742	2.3%	181,342	183,519	ענפי חבויות אחרים
2,267,504	1.6%	569,543	578,402	1.5%	1,695,039	1,720,750	סך תחום ביטוח כללי
1,700,893	8.2%	403,381	436,309	2.0%	1,225,618	1,250,509	תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
302,013	8.3%	76,773	83,153	9.7%	225,236	247,039	תחום בריאות
4,270,410	4.6%	1,049,697	1,097,864	2.3%	3,145,893	3,218,298	סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו

הפרמיות שהורווחו ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 3,218 מיליוני ש"ח לעומת הפרמיות שהורווחו ברוטו בסך של כ- 3,146 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בתקופה המקבילה אשתקד נכללו בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח פרמיות חד פעמיות בגין משרדי הממשלה בסך של כ- 56 מיליוני ש"ח ובתחום רכב רכוש פרמיות בהיקף של 25 מיליוני ש"ח בגין התקשרות עם סוכן בקשר לביטוח כלי רכב כבדים שפסקה. בנטרול השפעת הפרמיות הנ"ל, הגידול בפרמיות הינו בשיעור של כ- 5%.

הפרמיות שהורווחו ברוטו ברבעון השלישי השנה הסתכמו בכ- 1,098 מיליוני ש"ח לעומת פרמיות שהורווחו ברוטו בסך של כ- 1,050 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 4.6%.

להסברים בדבר השינוי בפרמיות בתחומי הפעילות ראה סעיף 4.3 להלן.

4. תוצאות הפעילות

4.1 ריכוז תוצאות הפעילות

1-12/2010	% שינוי	7-9/2010	7-9/2011	% שינוי	1-9/2010	1-9/2011	באלפי ש"ח
							רווח (הפסד) מתחומי הפעילות לפני מס:
							רווח (הפסד) מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
163,254		56,158	(50,413)		82,850	(7,937)	
11,826		11,551	7,460		6,772	28,570	רווח מבריאות
156,540	(23.9%)	44,370	33,757	(50.3%)	159,905	79,545	רווח מביטוח כללי
							סך רווח (הפסד) לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח
331,620		112,079	(9,196)	(59.9%)	249,527	100,178	
							רווח (הפסד) לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)
24,002		5,888	(32,852)		11,609	(45,002)	
							סה"כ רווח (הפסד) לפני מס
355,622		117,967	(42,048)	(78.9%)	261,136	55,176	
							מיסים על הכנסה (הטבת מס)
130,220		43,542	(8,263)	(71.8%)	96,420	27,236	
225,402		74,425	(33,785)	(83.0%)	164,716	27,940	רווח (הפסד) נקי
							מיוחס ל:
225,061		74,301	(33,944)	(83.2%)	164,446	27,559	בעלי מניות בחברה
341	28.2%	124	159	41.1%	270	381	זכויות מיעוט
225,402		74,425	(33,785)	(83.0%)	164,716	27,940	רווח (הפסד) נקי

4.2. רווח כולל מתחומי פעילות

1-12/2010	% שינוי	7-9/2010	7-9/2011	% שינוי	1-9/2010	1-9/2011	באלפי ש"ח
							רווח (הפסד) כולל מתחומי הפעילות לפני מס:
181,919		70,901	(57,895)		117,636	(26,219)	רווח (הפסד) כולל מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
13,643	(58.5%)	12,592	5,228	132.1%	10,020	23,258	רווח כולל מבריאות
164,325		49,650	(6,394)		185,245	(9,856)	רווח (הפסד) כולל מביטוח כללי
359,887		133,143	(59,061)		312,901	(12,817)	סך רווח (הפסד) כולל לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח
19,449		13,250	(46,918)		357	(96,654)	רווח (הפסד) כולל לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)
379,336		146,393	(105,979)		313,258	(109,471)	סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מס
136,764		51,981	(30,003)		113,076	(28,852)	מיסים על הכנסה (הטבת מס)
242,572		94,412	(75,976)		200,182	(80,619)	רווח (הפסד) כולל
							מיוחס ל:
242,231		94,288	(76,135)		199,912	(81,000)	בעלי מניות בחברה
341	28.2%	124	159	41.1%	270	381	זכויות מיעוט
242,572		94,412	(75,976)		200,182	(80,619)	רווח (הפסד) כולל

תוצאות הפעילות בתקופת הדוח:

בתקופת הדוח, נרשם הפסד כולל בסך של כ- 81 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ- 200 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בסך של כ- 281 מיליוני ש"ח. השינוי האמור נובע בעיקרו מהפסדים מהשקעות ומירידת ערך הנכסים הפיננסיים כתוצאה מירידות שערים בשוק ההון המקומי והעולמי, שגרמה לקיטון בהכנסות מהשקעות בפעילות הנוסטרו. בנוסף, הגידול היחסי במדד המחירים לצרכן גרם לגידול בהתחייבויות הביטוחיות ובהתחייבויות הפיננסיות ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. גורמים נוספים שהשפיעו על ההפסד הינם עדכון הערכות אקטואריות וגידול בהוצאות הנהלה וכלליות בעיקר עקב גידול במצבת העובדים.

ברבעון השלישי של השנה נרשם הפסד כולל בסך של כ- 76 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 94 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של השנה נרשמו הפסדים מהשקעות וירידות ערך נכסים פיננסיים כתוצאה מירידות שערים בשוק ההון המקומי והעולמי לעומת התקופה המקבילה אשתקד, וכן גידול בהוצאות הנהלה וכלליות ומימון בעיקר עקב גידול במצבת העובדים.

4.3. מידע כספי לפי תחומי הפעילות

4.3.1 תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

עיקרי ביאור תוצאות תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח:

1-12/2010	% שינוי	7-9/2010	7-9/2011	% שינוי	1-9/2010	1-9/2011	באלפי ש"ח
1,700,893	8.2%	403,381	436,309	2.0%	1,225,618	1,250,509	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,535,421		691,422	(659,163)		1,012,524	(638,329)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מדמי ניהול
480,694	(29.9%)	148,820	104,380	(8.2%)	334,914	307,318	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
33,164	12.7%	7,968	8,981	(3.1%)	24,770	24,004	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
2,895,124		1,025,136	(264,439)	(81.2%)	2,011,817	379,059	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
312,995	17.9%	76,480	90,189	6.6%	231,796	247,134	רווח (הפסד) לפני מס
340,893	23.4%	83,635	103,180	19.4%	244,003	291,409	רווח (הפסד) כולל לפני מס
163,254		56,158	(50,413)		82,850	(7,937)	
181,919		70,901	(57,895)		117,636	(26,219)	

בתקופת הדוח, נרשם הפסד כולל לפני מס בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח בסך של כ- 26 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כ- 118 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 144 מיליוני ש"ח. הקיטון ברווח נובע בעיקר מקיטון ברווח מפעילות ביטוח חיים בסך של כ- 135 מיליוני ש"ח ומקיטון ברווח מפעילות הפנסיה בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח.

ברבעון השלישי של השנה, נרשם הפסד כולל של כ- 58 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כ- 71 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של כ- 129 מיליוני ש"ח. הקיטון ברווח נובע בעיקר מגידול בהפסד מפעילות ביטוח חיים בסך של כ- 117 מיליוני ש"ח ומקיטון ברווח מפעילות הפנסיה בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח.

4.3.2. תוצאות פעילות ביטוח חיים

1-12/2010	% שינוי	7-9/2010	7-9/2011	% שינוי	1-9/2010	1-9/2011	באלפי ש"ח
1,700,893	8.2%	403,381	436,309	2.0%	1,225,618	1,250,509	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,524,709		687,857	(659,163)		1,003,592	(638,281)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
201,247	(69.7%)	76,630	23,189	(45.2%)	132,854	72,749	הכנסות מדמי ניהול
30,738	12.1%	7,343	8,232	(4.8%)	23,013	21,913	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
2,895,124		1,025,136	(264,439)	(81.2%)	2,011,817	379,059	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
257,399	10.7%	61,869	68,509	0.5%	190,704	191,640	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
203,678	19.2%	49,920	59,519	19.9%	143,958	172,641	רווח (הפסד) לפני מס
63,480		28,104	(67,012)		11,238	(70,287)	רווח (הפסד) כולל לפני מס
82,145		42,847	(74,494)		46,024	(88,569)	

הפרמיות בביטוח חיים הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 1,250 מיליוני ש"ח לעומת 1,225 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בתקופה המקבילה אשתקד התקבלו פרמיות חד פעמיות בסך כ- 56 מיליוני ש"ח בגין מכרזים של משרדי הממשלה לתשלום קצבה מיידית. בנטרול השפעת הפרמיות החד פעמיות הנ"ל, הגידול בפרמיות הינו בשיעור של כ- 7%.

בנוסף, התקבלו בתקופת הדוח תקבולים בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב ביטוח) שנזקפו ישירות להתחייבויות בסך של כ- 333 מיליוני ש"ח לעומת כ- 262 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 27%.

בסך הכל התקבולים שנתקבלו בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, בנטרול הפרמיות החד-פעמיות שהתקבלו אשתקד, חל גידול של כ- 11%.

ברבעון השלישי של השנה, הפרמיות בביטוח חיים הסתכמו בכ- 436 מיליוני ש"ח לעומת 403 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 8%.

בנוסף, התקבלו ברבעון השלישי השנה, תקבולים בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב ביטוח) שנזקפו ישירות להתחייבויות בסך של כ- 81 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 88 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ירידה של כ- 8%.

הפדיונות בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 418 מיליוני ש"ח לעומת 430 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת הינו 3.7% בתקופת הדוח לעומת 4% בתקופה המקבילה אשתקד. פדיונות בגין פוליסות שהפרמיות בגינן נזקפו ישירות להתחייבויות ביטוח (ללא מרכיב ביטוח) הסתכמו בכ- 199 מיליוני ש"ח לעומת 129 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הפדיונות, ברבעון השלישי של השנה, הסתכמו בכ- 141 מיליוני ש"ח לעומת 154 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת הינו 3.7% ברבעון השלישי של השנה לעומת 4.3% ברבעון המקביל אשתקד. פדיונות בגין פוליסות שהפרמיות בגינן נזקפו ישירות להתחייבויות ביטוח (ללא מרכיב ביטוח) ברבעון השלישי השנה הסתכמו בכ- 64 מיליוני ש"ח לעומת 49 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בכ- 89 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כ- 46 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח בביטוח חיים נובעת מקיטון בהכנסות מדמי ניהול בסך של כ- 60 מיליוני ש"ח בגין פוליסות תלויות תשואה. שינוי זה מקורו בכך שאשתקד נגבו דמי ניהול משתנים מתשואה ריאלית חיובית שזקפה למבוטחים בעוד שבתקופת הדוח לא נגבו דמי ניהול כאמור עקב תשואה ריאלית שלילית. בנוסף, חלה ירידה במרווח הפיננסי בפוליסות שאינן תלויות תשואה בסך של כ- 86 מיליוני ש"ח, גידול בהוצאות הנהלה וכלליות (לרבות הוצאות שנזקפו להוצאות רכישה ולהוצאות בגין תביעות) בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח, בעיקר עקב גידול במצבת העובדים, ומנגד שינוי בעדכון הערכות בגין חוזי ביטוח בסך של 41 מיליוני ש"ח.

ההפסד הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה, הסתכם בכ- 75 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 43 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הירידה ברווח בביטוח חיים ברבעון השלישי של השנה נובעת בעיקר מירידה במרווח הפיננסי בפוליסות שאינן תלויות תשואה בסך 46 מיליוני ש"ח, מירידה בהכנסות מדמי ניהול בסך של כ- 53 מיליוני ש"ח, מעליה בהוצאות עמלות והוצאות שיווק בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח, ומגידול בהוצאות הנהלה וכלליות (לרבות הוצאות שנזקפו להוצאות רכישה ולהוצאות בגין תביעות) בסך של כ- 11 מיליוני ש"ח, בעיקר עקב גידול במצבת העובדים.

פוליסות תלויות תשואה

כספי עתודות הביטוח הנצברים בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה מושקעים לפי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) ותקנותיו. רווחי השקעות אלו נזקפים לזכות המבוטחים בניכוי דמי ניהול.

התחייבויות הנובעות מפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה ליום 30 בספטמבר, 2011 הסתכמו בסך של כ- 11,434 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך של כ- 11,908 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010, ירידה של כ- 4%. הירידה כאמור, נובעת בעיקרה מהפסדים מהשקעות ומירידת ערך הנכסים הפיננסיים כתוצאה מירידות שיערי בשוק ההון המקומי והעולמי אשר נזקפו למבוטחים בפוליסות תלויות התשואה, מגביית דמי ניהול, ומנגד מהכנסות מפרמיות בניכוי פדיונות ופירעונות של פוליסות.

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות משתתפות ברווחים:

פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (ק"ן י')

1-12/2010	7-9/2010	7-9/2011	1-9/2010	1-9/2011	
9.14%	4.32%	(6.92%)	5.59%	(10.39%)	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
7.22%	3.54%	(7.06%)	4.35%	(10.79%)	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
11.63%	5.60%	(6.38%)	7.29%	(7.92%)	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
9.66%	4.81%	(6.53%)	6.03%	(8.33%)	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (קרן ' החדשה):

1-12/2010	7-9/2010	7-9/2011	1-9/2010	1-9/2011	
9.14%	4.31%	(6.46%)	5.58%	(9.90%)	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
					תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
7.53%	3.90%	(6.76%)	4.43%	(10.77%)	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
11.63%	5.59%	(5.91%)	7.28%	(7.42%)	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול
9.98%	5.18%	(6.22%)	6.12%	(8.31%)	

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתפות ברווחים ודמי הניהול (במיליוני ש"ח):

1-12/2010	7-9/2010	7-9/2011	1-9/2010	1-9/2011	
937.4	470.4	(714.6)	593.2	(935.3)	רווחי ההשקעה הנומינליים שנזקפו למבוטחים לאחר דמי הניהול
92.1	23.9	23.2	67.5	72.8	דמי ניהול קבועים
109.1	52.8	-	65.4	-	דמי ניהול משתנים
201.2	76.7	23.2	132.9	72.8	סך-הכל דמי ניהול

בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה שהונפקו בשנים 1991 עד 2003 רשאי מבטח לגבות דמי ניהול קבועים ודמי ניהול משתנים בשיעורים הקבועים בתקנות והנגזרים מהתשואה הריאלית של תיק ההשקעות. דמי הניהול המשתנים נגבים רק בגין תשואה ריאלית חיובית. במידה והושגה תשואה ריאלית שלילית המבטח מנוע מגביית דמי הניהול המשתנים עד אשר התשואה שתושג תכסה את ההפסד הריאלי המצטבר. יצוין, כי בכל הנוגע לפוליסות תלויות תשואה שהונפקו החל משנת 2004, דמי הניהול הנגבים הינם דמי ניהול קבועים בלבד ואשר על כן, להפסדים ריאליים מהשקעות אין השלכה כאמור על גביית דמי ניהול אלה.

ההכנסות מדמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 73 מיליוני ש"ח (דמי ניהול קבועים בלבד) לעומת כ- 133 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 60 מיליוני ש"ח. קיטון זה נובע מכך שבתקופת הדוח לא נגבו דמי ניהול משתנים בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה שהונפקו בשנים 1991 עד 2003 בשל התשואה הריאלית השלילית ומנגד עלייה בגביית דמי ניהול קבועים בשל הגידול בהיקף הנכסים בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד וזאת בשל הפקדות חדשות בניכוי פדיונות והכנסות מהשקעות אשר נזקפו בתקופות קודמות.

ההכנסות מדמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 23 מיליוני ש"ח (דמי ניהול קבועים בלבד), לעומת הכנסות מדמי ניהול בסך של כ- 77 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

כפי שצוין לעיל, בעקבות ירידות השערים בשוק ההון בתקופת הדוח נרשמה תשואה ריאלית נטו שלילית בשיעור של 10.79%. לפיכך הקבוצה לא תגבה דמי ניהול עד להשלמת התשואה השלילית הנ"ל. אומדן דמי הניהול אשר לא יגבו בשל התשואה השלילית עד להשלמת התשואה החיובית כאמור ליום 30 בספטמבר, 2011 הינו בסך של כ- 136 מיליוני ש"ח ונכון לסמוך למועד פרסום הדוח הינו, על פי ההערכה, בסך של כ- 118 מיליוני ש"ח.

4.3.3 תוצאות פעילות ענף הפנסיה

עיקרי ביאור תוצאות הפעילות בענף הפנסיה:

1-12/2010	% שינוי	7-9/2010	7-9/2011	% שינוי	1-9/2010	1-9/2011	באלפי ש"ח
279,447	12.5%	72,190	81,191	16.1%	202,060	234,569	הכנסות מדמי ניהול רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
10,712		3,565	-		8,932	(48)	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
55,596	48.4%	14,611	21,680	35.0%	41,092	55,494	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
137,215	29.5%	33,715	43,661	18.7%	100,045	118,768	
99,774	(40.8%)	28,054	16,599	(12.9%)	71,612	62,350	רווח לפני מס

ליום 30 בספטמבר, 2011, הקבוצה מנהלת, באמצעות החברה הבת מנורה מבטחים פנסיה, סך של כ- 35.7 מיליארד ש"ח עבור עמיתי קרנות פנסיה חדשות, לעומת סך של 32.1 מיליארד ש"ח, שנוהלו ביום 30 בספטמבר, 2010, גידול של 11.3%. בתקופת הדיווח, נגבו בקרנות הפנסיה שבניהול הקבוצה סך של כ-3.6 מיליארד ש"ח, לעומת סך של כ-3 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 18.6%. בתקופת הדוח, נרשם רווח לפני מס בפעילות הפנסיה בסך של כ-62 מיליוני ש"ח לעומת רווח לפני מס של כ-72 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-10 מיליוני ש"ח. הירידה ברווח נובעת בעיקרה מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות והוצאות שיווק ורכישה בסך של כ-33 מיליוני ש"ח, בפרט עקב גידול במצבת העובדים וירידה בהכנסות מהשקעות בסך של כ-9 מיליוני ש"ח. מנגד חל גידול מההכנסות מדמי ניהול בסך של כ-33 מיליוני ש"ח הנובע מגידול בגביית דמי גמולים בכ-18% וגידול בהיקף הנכסים המנוהלים בכ-11%.

ברבעון השלישי של השנה נרשם רווח לפני מס בסך של כ-17 מיליוני ש"ח לעומת רווח לפני מס בסך של כ-28 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ-11 מיליוני ש"ח. הירידה נובעת מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות והוצאות שיווק ורכישה בסך של כ-16 מיליוני ש"ח ומירידה ברווחים מהשקעות בסך של כ-4 מיליוני ש"ח ומנגד חל גידול בהכנסות דמי ניהול בסך של כ-9 מיליוני ש"ח. גידול זה נובע בעיקר מגידול בהכנסות מדמי ניהול הנובעים מדמי גמולים שנגבו ומגידול בהכנסות מדמי ניהול מצבירה בשל הגידול בהיקף הנכסים כאמור לעיל.

4.3.4 תוצאות פעילות ביטוח כללי

תוצאות פעילות במגזר ביטוח כללי

1-12/2010	% שינוי	7-9/2010	7-9/2011	% שינוי	1-9/2010	1-9/2011	באלפי ש"ח
2,279,287	9.2%	540,009	589,540	3.4%	1,768,123	1,827,499	פרמיות ברוטו רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
236,342	(60.8%)	70,539	27,676	(14.2%)	175,220	150,326	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
166,970	(5.8%)	38,973	36,695	(3.5%)	122,299	118,016	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
1,730,966	(7.7%)	421,629	389,075	(3.7%)	1,251,383	1,205,326	רווח לפני מס
494,049	0.7%	121,099	121,944	1.9%	362,730	369,468	רווח (הפסד) כולל לפני מס
97,024	17.8%	29,609	34,871	45.2%	69,107	100,340	
156,540	(23.9%)	44,370	33,757	(50.3%)	159,905	79,545	
164,325		49,650	(6,394)		185,245	(9,856)	

עסקי הביטוח הכללי כוללים שלושה תחומי פעילות: רכב רכוש, רכב חובה ויתרת עסקי ביטוח כללי (חבויות אחרות וענפי רכוש אחרים).

הכנסות מפרמיה ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 1,827 מיליוני ש"ח בהשוואה לכ- 1,768 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 3%. הגידול נובע מעליה בפרמיה ברוטו בתחום רכב חובה בסך של כ- 25 מיליוני ש"ח, מעליה בפרמיה ברוטו בתחום ביטוח כללי אחר בסך של כ- 41 מיליוני ש"ח ומנגד מקיטון בפרמיה ברוטו בתחום רכב רכוש בכ- 7 מיליוני ש"ח.

ההכנסות מפרמיה ברוטו ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 590 מיליוני ש"ח לעומת כ- 540 מיליוני ש"ח לרבעון המקביל אשתקד, עליה של כ- 9%. בפרמיות ברוטו בביטוח כללי אחר חל גידול של כ- 22 מיליוני ש"ח, בפרמיות ברוטו ברכב חובה חל גידול של כ- 17 מיליוני ש"ח ובפרמיות ברוטו ברכב רכוש חלה עליה בפרמיה של כ- 11 מיליוני ש"ח.

ההפסד הכולל לפני מס מעסקי ביטוח כללי בתקופת הדוח הסתכם בכ- 10 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 185 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 195 מיליוני ש"ח. הירידה ברווח נובעת מירידה ברווח בתחום רכב חובה בסך של כ- 81 מיליוני ש"ח, מירידה ברווח בתחום רכב רכוש בסך של כ- 70 מיליוני ש"ח ומירידה ברווח בתחום ביטוח כללי אחר בסך של כ- 44 מיליוני ש"ח.

ההפסד הכולל בעסקי ביטוח כללי ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 6 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 50 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ- 56 מיליוני ש"ח. הירידה ברווח נובעת מירידה ברווח בתחום רכב חובה בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח, ירידה ברווח בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח בתחום רכב רכוש וירידה ברווח בתחום ביטוח כללי אחר בסך של כ- 24 מיליוני ש"ח.

תוצאות פעילות במגזר רכב חובה

1-12/2010	% שינוי	7-9/2010	7-9/2011	% שינוי	1-9/2010	1-9/2011	באלפי ש"ח
602,065	11.7%	144,749	161,746	5.4%	463,732	488,691	פרמיות ברוטו רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
152,771	(60.3%)	44,503	17,682	(12.6%)	110,997	96,996	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
12,058	(81.6%)	3,102	572	(56.0%)	8,246	3,632	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
605,126	(35.0%)	162,926	105,895	(7.2%)	434,978	403,483	רווח לפני מס
57,064	9.5%	14,868	16,280	8.5%	42,959	46,606	רווח כולל לפני מס
31,555	18.6%	8,345	9,900	27.7%	23,217	29,649	
78,570	223.4%	12,208	39,482	(7.8%)	72,913	67,211	
83,815	(20.3%)	15,885	12,666	(90.7%)	89,201	8,289	

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 8 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כ- 89 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 81 מיליוני ש"ח. הקיטון ברווח נובע בעיקר מהגורמים הבאים: הירידות בשוקי ההון בארץ ובעולם, הן בשוקי המניות והן בשוקי האג"ח אשר גרמו לפער בין ההכנסות מהשקעות לבין הסכום שנזקף להתחייבויות הביטוחיות בשל התשואה, בשיעור שנתי של 3% ריאלי, על ההשקעות בשנים הפתוחות, בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, בסך של כ- 97 מיליוני ש"ח, הפסד בגין שנת החיתום השוטפת בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח, הרעה בגין התפתחות התביעות והערכות אקטואריות בגין שנות חיתום סגורות בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח ומנגד מגידול בשחרור מהצבירה בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח.

הרווח הכולל ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 13 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כ- 16 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה של כ- 3 מיליוני ש"ח. הירידה נובעת בעיקרה מהירידות בשוקי ההון בארץ ובעולם, הן בשוקי המניות והן בשוקי האג"ח אשר גרמו לפער בין ההכנסות מהשקעות לבין הסכום שנזקף להתחייבויות הביטוחיות בשל התשואה, בשיעור שנתי של 3% ריאלי, על ההשקעות בשנים הפתוחות, ברבעון זה לעומת הרבעון המקביל אשתקד, בסך כ- 42 מיליוני ש"ח, ומנגד משיפור בהתפתחות התביעות והערכות האקטואריות בסך של כ- 30 מיליוני ש"ח, גידול בשחרור מהצבירה בסך כ- 7 מיליוני ש"ח וקיטון בהפסד בגין שנת החיתום השוטפת בסך כ- 2 מיליוני ש"ח.

תוצאות פעילות במגזר רכב רכוש

1-12/2010	% שינוי	7-9/2010	7-9/2011	% שינוי	1-9/2010	1-9/2011	באלפי ש"ח
902,069	5.2%	213,727	224,799	(1.0%)	704,552	697,731	פרמיות ברוטו רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
24,706	(68.9%)	8,188	2,544	(22.9%)	20,025	15,442	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
58,110	(16.0%)	14,369	12,069	(8.7%)	42,091	38,424	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
638,300	15.1%	150,550	173,280	14.4%	450,566	515,323	רווח (הפסד) לפני מס
227,107	(4.6%)	55,540	52,991	0.5%	165,292	166,062	רווח (הפסד) כולל לפני מס
33,155	12.3%	10,357	11,626	37.1%	24,537	33,635	
6,367		10,765	(13,126)		29,382	(28,552)	
7,248		11,560	(17,433)		32,391	(38,113)	

הפרמיות ברוטו קטנו בתקופת הדוח בכ- 7 מיליוני ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הירידה נבעה בעיקר בשל אי חידוש התקשרות בשנת 2011 עם סוכן בקשר לביטוח כלי רכב כבדים. ברבעון השלישי של השנה, גדלו הפרמיות ברוטו ב- 11 מיליוני ש"ח לעומת הרבעון המקביל אשתקד. העליה בהכנסות נובעת בעיקרה מגידול במספר כלי הרכב המבוטחים.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 38 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך כ- 32 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד נובע בעיקר בשל התחרות בענף שגרמה לשחיקה בפרמיה הממוצעת הנגבית ומגידול בתשלומי תביעות ועדכון בהערכת ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 56 מיליוני ש"ח, מירידה בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 17 מיליוני ש"ח ועלייה בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח, בעיקר עקב גידול במצבת העובדים.

ההפסד הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 17 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כ- 12 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. ההפסד נובע בעיקר בשל התחרות בענף שגרמה לשחיקה בפרמיה הממוצעת הנגבית ומגידול בתשלומי תביעות ועדכון בהערכת ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח, מירידה בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח ומעלייה בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח, בעיקר עקב גידול במצבת העובדים.

תוצאות פעילות במגזר ביטוח כללי אחר

1-12/2010	% שינוי	7-9/2010	7-9/2011	% שינוי	1-9/2010	1-9/2011	באלפי ש"ח
775,153	11.8%	181,533	202,995	6.9%	599,839	641,077	פרמיות ברוטו רווחים
58,865	(58.3%)	17,848	7,450	(14.3%)	44,198	37,888	מהשקעות, נטו והכנסות מימון
96,802	11.9%	21,502	24,054	5.6%	71,962	75,960	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות
487,540	1.6%	108,153	109,900	(21.7%)	365,839	286,520	בגין חוזי ביטוח ברוטו
209,878	3.9%	50,691	52,673	1.5%	154,479	156,800	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
32,314	22.4%	10,907	13,345	73.5%	21,353	37,056	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
71,603	(65.4%)	21,397	7,401	(29.0%)	57,610	40,886	רווח לפני מס
73,262		22,205	(1,627)	(68.6%)	63,653	19,968	רווח (הפסד) כולל לפני מס

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 20 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 64 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח הכולל נובעת מירידה ברווח הכולל בענפי החבויות בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח וירידה ברווח הכולל מרכוש אחר בסך של כ- 21 מיליוני ש"ח.

הירידה ברווח הכולל בענפי החבויות לתקופת הדוח נובעת מהירידות בשוקי ההון אשר גרמו לפער בין ההכנסות מהשקעות בפועל לבין הסכום שנזקף להתחייבויות הביטוחיות בשנים הפתוחות בשיעור שנתי של 3% ריאלי, בתקופת הדוח למול התקופה המקבילה אשתקד, בסך של כ- 41 מיליוני ש"ח, הפסד בסך כ- 5 מיליוני בגין שנות החיתום הפתוחות ומנגד חל גידול בשחרור מהצבירה לעומת תקופה מקבילה אשתקד, בסך של כ- 19 מיליוני ש"ח ושיפור בהתפתחות התביעות והערכות אקטואריות בגין שנות חיתום סגורות בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח.

הירידה ברווח הכולל בענפי הרכוש האחר לתקופת הדוח נובעת בעיקר עקב עדכון הערכות ביטוחיות בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח ועקב גידול בהוצאות בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח, בעיקר עקב גידול במצבת העובדים, וקישון בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח.

ההפסד הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 2 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 22 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. ההפסד נובע בעיקר מירידה ברווח הכולל בענפי החבויות בסך של כ- 17 מיליוני ש"ח ומירידה ברווח בענפי רכוש אחר בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח.

הירידה ברווח הכולל בענפי החבויות ברבעון השלישי של השנה נובעת מהירידות בשוקי ההון אשר גרמו לפער בין ההכנסות מהשקעות בפועל לבין הסכום שנזקף להתחייבויות הביטוחיות בשנים הפתוחות בשיעור שנתי של 3% ריאלי, ברבעון זה למול הרבעון המקביל אשתקד בסך של כ- 20 מיליוני ש"ח, נרשם הפסד בסך כ- 8 מיליוני בגין שנות החיתום הפתוחות ומנגד חל גידול בשחרור מהצבירה לעומת תקופה מקבילה אשתקד, בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח והטבה בגין התפתחות התביעות והערכות אקטואריות בגין שנות חיתום סגורות בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח.

הירידה ברווח הכולל בענפי הרכוש האחר ברבעון השלישי של השנה נובעת בעיקר עקב גידול בהוצאות בסך של 4 מיליוני ש"ח, בעיקר עקב גידול במצבת העובדים.

4.3.5 תוצאות פעילות ביטוח בריאות

1-12/2010	% שינוי	7-9/2010	7-9/2011	% שינוי	1-9/2010	1-9/2011	באלפי ש"ח
302,013	8.3%	76,773	83,153	9.7%	225,236	247,039	פרמיות שהורווחו ברוטו
38,761	(77.9%)	10,743	2,372	(23.1%)	25,689	19,751	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
13,485	(27.6%)	2,852	2,064	(10.7%)	10,326	9,220	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
246,663	286.6%	14,646	56,626	(10.9%)	190,021	169,370	רווח לפני מס
67,526	(10.1%)	17,813	16,009	12.7%	48,871	55,066	רווח כולל לפני מס
28,821	4.8%	6,940	7,273	8.3%	20,289	21,970	
11,826	(35.4%)	11,551	7,460	321.9%	6,772	28,570	
13,643	(58.5%)	12,592	5,228	132.1%	10,020	23,258	

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בכ- 23 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 10 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח נובעת מגידול בפרמיה המורווחת בשייר בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח עקב גידול בהיקף העסקים, מקיטון בהתחייבויות הביטוחיות בשייר בסך של 20 מיליוני ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד בעיקר כתוצאה מעדכוני התחייבויות ביטוחיות אשר נערכו בתקופה המקבילה אשתקד, ומנגד ירידה בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח וגידול בהוצאות עמלות ושיווק בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח עקב הגידול בהיקף העסקים, ומגידול בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח.

ברבעון השלישי של השנה, הרווח לפני מס הסתכם בכ- 5 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 13 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הירידה ברווח נובעת מירידה בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח ומגידול בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח ומנגד חל גידול בפרמיה המורווחת בשייר בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח עקב

גידול בהיקף העסקים, מקיטון בהתחייבויות הביטוחיות בשייר בסך של 2 מיליוני ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד בעיקר כתוצאה מעדכוני התחייבויות ביטוחיות אשר נערכו ברבעון המקביל אשתקד.

5. גילוי בדבר שינוי בערך של נכסים פיננסיים

הקבוצה סיווגה את הנכסים הסחירים (נכסי חוב ומניות סחירות) והמניות שאינן סחירות השייכים לחברות הביטוח שבקבוצה (למעט נכסים כאמור הכלולים בתיק השקעות כנגד פוליסות משתתפות ברווחים), כנכסים פיננסיים זמינים למכירה.

להלן פירוט הסכומים שנזקפו להון עצמי (קרן הון) בשל שינוי בערך נכסים פיננסיים זמינים למכירה, לפי שיעור ירידת הערך ממועד רכישתם ועד לתאריך הדו"ח, לפי סכום עליית הערך, והכל בהתאם לתקופת החזקה בהם.

השיקולים שעמדו בבסיס הקביעה כי ירידות ערך בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה נזקפו ישירות להון העצמי (ולא לרווח והפסד) הינם כדלקמן:

מכשירי חוב (באלפי ש"ח)

באלפי ש"ח	עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ
עד 20%	(3,046)	(1,712)	(4,103)	(15,763)	(24,624)
20% - 40%	(1,295)	(2,360)	-	(7,798)	(11,453)
מעל 40%	-	-	-	-	-
עליה	2,420	507	64	33,556	36,547
סה"כ	(1,921)	(3,565)	(4,039)	9,995	470

בכדי לבחון ירידת ערך של מכשירי חוב, החברה בחנה, בין היתר, את הגורמים הבאים:

- קשיים פיננסיים משמעותיים של המנפיק או של החייב;
 - הפרת חוזה כגון אי עמידה בתנאים או פיגור בתשלומי ריבית או קרן;
 - הענקת הקלה ללווה הנובעת בעיקרה מקשיים פיננסיים אשר לא הייתה נשקלת על ידי המלווה בנסיבות אחרות;
 - צפי כי הלווה יכנס להליך פשיטת רגל או לארגון מחדש פיננסי אחר;
 - היעלמות שוק פעיל לאותו נכס פיננסי כתוצאה מקשיים פיננסיים;
 - קיומה של ירידה הניתנת למדידה באומדן תזרימי המזומנים העתידיים מקבוצה של נכסים פיננסיים מאז ההכרה לראשונה בנכסים אלה, למרות שלא ניתן עדיין לשייך את הירידה לנכסים פיננסיים בודדים בתוך הקבוצה האמורה;
 - הפנייה להערת עסק חי, אם קיימת, בחוות דעת המבקרים של הלווה;
 - בחינת יחסים פיננסיים שונים של הלווה ובכלל זה, הון חוזר; שיעור תשואה על אג"ח; שיעור הון עצמי למאזן; שווי מזומנים; פירעונות צפויים של הלווה בשנתיים קרובות;
 - שווי ביטחונות/ערבויות, אם קיימים;
 - דירוג חיצוני של הלווה, אם קיים ובחינת עדכונים לעניין זה;
 - זהות בעלי השליטה של הלווה (תאגידים בבעלות ממשלתית סווגו ברמת סיכון נמוכה).
- הפחתות ערך מכשירי חוב בוצעו לאחר הליך בדיקה והתייעצות עם אגף השקעות של הקבוצה אשר מכיר ועוקב אחר הלווים באופן שוטף תוך שקלול הגורמים לעיל על פי מיטב שיקול הדעת.

מכשירים הוניים (באלפי ש"ח)

באלפי ש"ח	עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ
עד 20%	(1,024)	(546)	(740)	(733)	(3,043)
20% - 40%	-	-	-	-	-
מעל 40%	-	-	-	-	-
עליית ערך	1,399	91	1,706	22,738	25,934
סה"כ	375	(455)	966	22,005	22,891

ככלל, כל שינוי בשווי הוגן נזקף לקרן הון. העברת שינוי בשל ירידת ערך מקרן הון לרווח והפסד מתבצעת במקרים הבאים:

- ירידת ערך מעל 20%;
- ירידת ערך בין 10% ל- 20% של ני"ע המוחזק מעל שנה;

סה"כ מכשירי חוב ומכשירים הוניים (באלפי ש"ח)

באלפי ש"ח	עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ
עד 20%	(4,070)	(2,258)	(4,843)	(16,496)	(27,667)
20% - 40%	(1,295)	(2,360)	-	(7,798)	(11,453)
מעל 40%	-	-	-	-	-
עליית ערך	3,819	598	1,770	56,294	62,481
סה"כ	(1,546)	(4,020)	(3,073)	32,000	23,361

6. תזרים מזומנים

תזרימי המזומנים שנבעו מפעילות שוטפת בתקופת הדוח עמדו על סך של כ- 729 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 212 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים ששימשו לפעילות מימון הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 174 מיליוני ש"ח. לאחר השפעת תנודות שער החליפין על יתרות המזומנים, שגרמה לקיטון בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח, תזרימי המזומנים גדלו בסך של כ- 336 מיליוני ש"ח. נכון לתאריך הדוח, יתרת המזומנים ושווי מזומנים הינה בסך של כ- 757 מיליוני ש"ח.

7. מקורות מימון

יתרת ההתחייבויות הפיננסיות לתאריך הדוח הינה כ- 1,023 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 1,083 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010. הירידה נובעת מפירעון של התחייבויות פיננסיות בסך של כ- 74 מיליוני ש"ח ומנגד עליה בהתחייבויות עקב עליית המדד. היקפן הממוצע של ההתחייבויות הפיננסיות בתקופת הדוח, הסתכם לסך של כ- 1,053 מיליוני ש"ח. לאחר תאריך המאזן, גייסה החברה באמצעות מנורה גיוס הון סך של 200 מיליוני ש"ח אשר ישמשו כהון משני מורכב בחברה. בנוסף, מנורה מבטחים פנסיה חילקה דיבידנד בסך 350 מיליוני ש"ח לחברה. לפרטים נוספים ראה גם סעיף 10 להלן.

8. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

האורגנים המופקדים על בקרת-העל בנוגע לדיווח הכספי בחברה הינם המנכ"ל ומנהל אגף חשבונות וכספים, ברמת ההנהלה, וכן ועדת המאזן, שמונתה על ידי דירקטוריון החברה, ואשר תפקידיה, בין היתר, לדון ולהמליץ בפני דירקטוריון החברה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של החברה ובכלל זה חוות דעתו של רואה החשבון המבקר, נאותות הדוחות הכספיים, המדיניות החשבונאית, שלמות

הגילוי וסקירת הבקורות הפנימיות (להלן: "ועדת המאזן"). יצוין, כי ועדת המאזן אינה ועדת הביקורת של החברה.

בוועדת המאזן חברים בר-כוכבא בן-גרא (י"ר ודח"צ), אורלי ירקוני ואורי קוויאטק (דח"צ) (ה"ה ישראל (איזי) תפוחי, שכיהן כחבר ועדה, פרש מכהונתו כדח"צ בחברה). כל החברים בוועדה הינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. בישיבות ועדת המאזן נוכחים גם רואי החשבון המבקרים של החברה.

במסגרת בחינת התוצאות הכספיות וכחלק מתהליך הכנת הדוחות הכספיים, מתקיימים דיונים בהשתתפות המנכ"ל, מנהל אגף חשבות וכספים ומנהלי האגפים השונים בחברה ובהשתתפות גורמים מקצועיים רלוונטיים נוספים, בהם נבחנות סוגיות מרכזיות אשר להן השלכה על הדיווח הכספי תוך בדיקת סבירות הנתונים ובחינת סוגיות שעניינן מדיניות חשבונאית.

ועדת המאזן מתכנסת מספר ימים לפני מועד אישור הדוחות הכספיים על ידי דירקטוריון החברה, ובישיבתה מוצגים הדוחות הכספיים, נדונים עיקרי המדיניות החשבונאית שיושמה ושינויים שחלו בה, אשר עשויים להיות בעלי השפעה מהותית על הדוחות הכספיים. הדוחות הכספיים נמסרים לחברי הדירקטוריון לעיון לפני מועד אישורם.

לקראת אישור הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר, 2011, התכנסה ועדת המאזן של החברה ביום 21 בנובמבר 2011. בישיבה נכחו כל חברי ועדת המאזן ונושאי המשרה הבאים: מר ארי קלמן יו"ר הדירקטוריון, מר מוטי רוזן מנכ"ל החברה, מנהל אגף חשבות וכספים, אקטוארית ממונה ביטוח חיים ואקטוארים נוספים, המבקר הפנימי, רואי החשבון המבקרים, היועץ המשפטי וכן נושאי משרה נוספים בחברה. בהמשך להמלצת ועדת מאזן, אושרו הדוחות הכספיים בישיבת הדירקטוריון ביום 24.11.11.

9. בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX302)

החברה והגופים המוסדיים שבשליטתה, בסיוע יועצים חיצוניים, קיימו את ההליך הנדרש על פי סעיף 302 לחוק "סרבנס אוקסלי". בהקשר זה, ובהמשך למיפוי תהליכים וקביעת הבקורות הנדרשות לצורך הגילוי בדוחות הכספיים, מיסדו הגופים המוסדיים בקבוצה תהליכי עבודה הכוללים, בין היתר, תהליכי גילוי ודיון באירועים המשפיעים על הגילוי בהשתתפות הגורמים השותפים להכנת הדוחות הכספיים.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים שלה הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30.09.2011 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

10. אירועים לאחר תאריך המאזן

10.1. גיוס חוב

לאחר תאריך המאזן, בחודש אוקטובר 2011, ביצעה החברה גיוס חוב בסך של 200 מיליוני ש"ח באמצעות מנורה גיוס הון, בדרך של הנפקה פרטית של אג"ח (סדרה ב') לגופים מוסדיים אשר הושקעו בחברה, כנגד הנפקת כתבי התחייבות נדחים לטובת מנורה גיוס הון. כספי הגיוס ישמשו כהון משני מורכב בחברה. לקראת ההנפקה פרסמה חברת מדרוג דוח דירוג אשר קבע כי דירוג אגרות החוב האמורות עומד על דירוג של Aa3 באופק שלילי. ראה גם באור 9 בדוחות הכספיים.

10.2. חלוקת דיבידנד

בחודש נובמבר 2011, חילקה מנורה מבטחים פנסיה דיבידנד בסך של 350 מיליוני ש"ח לחברה.

10.3. גיוס חוב במנורה מבטחים פנסיה

בתאריך 23 בנובמבר, 2011 גייסה מנורה מבטחים פנסיה סך של 30 מיליוני ש"ח באמצעות הנפקת כתבי התחייבות נדחים לחברה. לפרטים נוספים ראה ביאור 19) בדוחות הכספיים.

10.4. חילופי דח"צ

בחודש אוקטובר 2011, פרש ה"ה ישראל (איזי) תפוחי, מתפקידו כדח"צ בחברה, וזאת על רקע מינויו לנשיא הבונדס הישראלי בארה"ב.

בחודש אוקטובר 2011 מונה ה"ה עו"ד חיים אהרון לדח"צ בחברה, בעל כשירות מקצועית, כהגדרתה בתקנות החברות (תנאים ומבחנים לדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ולדירקטור בעל כשירות מקצועית), תשס"ו-2005. במקביל, מונה ה"ה אהרון גם כדח"צ במנורה החזקות.

מוטי רוזן,
מנהל כללי

ארי קלמן,
י"ר דירקטוריון

תל אביב, 24 בנובמבר, 2011

הצהרה (certification)¹

אני, מוטי רוזן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30.09.2011 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי² ולבקרה הפנימית על דיווח כספי² של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מוטי רוזן
מנהל כללי

24 בנובמבר 2011

¹ מובהר כי בהתאם להוראות חוזר גופים מוסדיים 2010-9-6 "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי – תיקון", היקפה של הצהרה זו לעניין הערכת האפקטיביות של הבקרה הפנימית על הדיווח כספי אשר בוצעה במסגרתה, הינה מוגבלת ואינה כוללת התייחסות לגבי תהליכי ביטוח חיים ותהליכי ביטוח בריאות, המתופעלים במערכות ביטוח חיים, ותהליכי קרנות הפנסיה (למעט תהליך ההשקעות), הכל כמפורט בחוזר הני"ל.

² כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)¹

אני, **שי קומפל**, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים ביטוח בע"מ** (להלן: "**חברת הביטוח**") לרבעון שהסתיים ביום 30.09.2011 (להלן: "**הדוח**").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי² ולבקרה הפנימית על דיווח כספי² של חברת הביטוח; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

שי קומפל
משנה למנהל כללי
ומנהל אגף חשבונות וכספים

24 בנובמבר 2011

¹ מובהר כי בהתאם להוראות חוזר גופים מוסדיים 2010-9-6 "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי – תיקון", היקפה של הצהרה זו לעניין הערכת האפקטיביות של הבקרה הפנימית על הדיווח כספי אשר בוצעה במסגרתה, הינה מוגבלת ואינה כוללת התייחסות לגבי תהליכי ביטוח חיים ותהליכי ביטוח בריאות, המתופעלים במערכות ביטוח חיים, ותהליכי קרנות הפנסיה (למעט תהליך ההשקעות), הכל כמפורט בחוזר הנ"ל.

² כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

פרק ב': דוחות כספיים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 בספטמבר, 2011

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ
דוחות כספיים ביניים מאוחדים
ליום 30 בספטמבר, 2011
בלתי מבוקרים
תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	
2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3 - 4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות מאוחדים על רווח והפסד
6	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
7 - 11	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
12 - 15	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
16 - 55	באורים לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
56 - 70	נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הנפרדים של החברה ("סולר")
71 - 76	נספח ב' - פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ וחברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 30 בספטמבר, 2011 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על הרווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 6(א) לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות כייצוגיות.

נכסים

ליום 31 בדצמבר 2010	ליום 30 בספטמבר		
	2010	2011	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
822,427	805,732	864,538	נכסים בלתי מוחשיים
116	264	9,144	נכסי מסים נדחים
883,497	856,070	918,904	הוצאות רכישה נדחות
195,871	193,659	197,911	רכוש קבוע
21,935	(* 21,066)	104,194	השקעות בחברות כלולות
70,553	61,052	68,127	נדל"ן להשקעה
1,337,341	1,299,030	1,355,010	נכסי ביטוח משנה
92,749	89,959	78,984	נכסי מסים שוטפים
107,513	102,515	128,050	חייבים ויתרות חובה
525,075	607,611	615,134	פרמיות לגבייה
11,805,612	11,161,630	11,080,252	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
3,973,753	3,699,912	3,502,136	נכסי חוב סחירים
4,918,278	4,826,029	5,208,656	נכסי חוב שאינם סחירים
271,857	270,081	258,619	מניות
417,202	(* 377,492)	420,608	אחרות
9,581,090	9,173,514	9,390,019	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
67,575	179,668	449,875	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
353,573	526,437	306,871	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
25,864,927	25,078,207	25,567,013	סך כל הנכסים
11,974,019	11,472,242	11,650,977	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

(* סווג מחדש - ראה באור 2(ד).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום 31 בדצמבר 2010	ליום 30 בספטמבר		
	2010	2011	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
291,331	291,331	291,331	הון מניות
324,687	324,687	324,687	פרמיה על מניות
180,862	198,671	73,298	קרנות הון
1,251,966	1,191,351	1,179,525	עודפים
2,048,846	2,006,040	1,868,841	סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
542	471	923	זכויות שאינן מקנות שליטה
2,049,388	2,006,511	1,869,764	סך כל ההון
			<u>התחייבויות</u>
9,464,552	9,367,966	9,859,620	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
11,908,808	11,346,641	11,434,381	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
132,655	134,400	53,405	התחייבויות בגין מסים נדחים
115,866	108,481	123,666	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
13,324	2,638	194	התחייבויות בגין מסים שוטפים
1,097,694	1,048,897	1,203,069	זכאים ויתרות זכות
1,082,640	1,062,673	1,022,914	התחייבויות פיננסיות
23,815,539	23,071,696	23,697,249	סך כל ההתחייבויות
25,864,927	25,078,207	25,567,013	סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

24 בנובמבר, 2011			
שי קומפל	מוטי רוזן	ארי קלמן	תאריך אישור הדוחות הכספיים
משנה למנהל כללי	מנהל כללי	יו"ר הדירקטוריון	
ומנהל אגף חשבות וכספים			

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מבוקר
	2010	2011	2010	2011	
אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח נקי (הפסד) למניה]					
4,270,410	1,049,697	1,097,864	3,145,893	3,218,298	פרמיות שהורווחו ברוטו
904,818	225,576	216,157	662,808	671,209	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
3,365,592	824,121	881,707	2,483,085	2,547,089	פרמיות שהורווחו בשייר
1,918,347	(* 805,128)	(643,461)	(* 1,287,462)	(447,698)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
480,694	148,820	104,380	334,914	307,318	הכנסות מדמי ניהול
219,693	51,627	50,270	162,716	159,606	הכנסות מעמלות
5,984,326	1,829,696	392,896	4,268,177	2,566,315	סך כל ההכנסות
4,872,753	1,461,411	181,262	3,453,221	1,753,755	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(679,749)	(119,254)	(140,846)	(495,593)	(408,614)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
4,193,004	1,342,157	40,416	2,957,628	1,345,141	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
871,555	215,056	226,517	641,624	665,201	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
475,768	119,787	145,265	343,064	414,015	הוצאות הנהלה וכלליות
16,343	4,086	4,600	12,257	13,780	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
77,194	31,207	21,594	54,149	77,504	הוצאות מימון
5,633,864	1,712,293	438,392	4,008,722	2,515,641	סך כל ההוצאות
5,160	(* 564)	3,448	(* 1,681)	4,502	חלק ברווחי חברות כלולות
355,622	117,967	(42,048)	261,136	55,176	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
130,220	43,542	(8,263)	96,420	27,236	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
225,402	74,425	(33,785)	164,716	27,940	רווח נקי (הפסד)
225,061	74,301	(33,944)	164,446	27,559	מיוחס ל:
341	124	159	270	381	בעלי המניות של החברה
225,402	74,425	(33,785)	164,716	27,940	זכויות שאינן מקנות שליטה
					רווח נקי (הפסד)
0.97	0.32	(0.15)	0.71	0.12	רווח נקי (הפסד) למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)

(* סווג מחדש - ראה באור 2(ד).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מבוקר
	2010	2011	2010	2011	
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
225,402	74,425	(33,785)	164,716	27,940	רווח נקי (הפסד)
					רווח (הפסד) כולל אחר:
(2,083)	(74)*	6,510	(1,045)*	6,521	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
138,738	58,580*	(112,023)	137,697*	(214,933)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוח רווח והפסד הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(124,863)	(26,547)	20,876	(86,575)	6,247	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
11,922	(3,533)	20,706	2,045	37,518	
(6,544)	(8,439)	21,740	(16,656)	56,088	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
17,170	19,987	(42,191)	35,466	(108,559)	סך-הכל רווח (הפסד) כולל
242,572	94,412	(75,976)	200,182	(80,619)	
242,231	94,288	(76,135)	199,912	(81,000)	מיוחס ל:
341	124	159	270	381	בעלי המניות של החברה זכויות שאינן מקנות שליטה
242,572	94,412	(75,976)	200,182	(80,619)	

(* סווג מחדש - ראה באור 2(ד)).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרבן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרבן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,331	324,687	38,757	136,550	(1,479)	7,034	1,251,966	2,048,846	542	2,049,388
-	-	-	-	-	-	27,559	27,559	381	27,940
-	-	-	-	6,521	-	-	6,521	-	6,521
-	-	-	(214,933)	-	-	-	(214,933)	-	(214,933)
-	-	-	6,247	-	-	-	6,247	-	6,247
-	-	-	37,518	-	-	-	37,518	-	37,518
-	-	-	57,979	(1,891)	-	-	56,088	-	56,088
-	-	-	(113,189)	4,630	-	-	(108,559)	-	(108,559)
-	-	-	(113,189)	4,630	-	27,559	(81,000)	381	(80,619)
-	-	-	-	-	-	(100,000)	(100,000)	-	(100,000)
-	-	995	-	-	-	-	995	-	995
291,331	324,687	39,752	23,361	3,151	7,034	1,179,525	1,868,841	923	1,869,764

יתרה ליום 1 בינואר, 2011 (מבוקר)

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוח רווח והפסד הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

דיבידנד לבעלי מניות החברה

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2011

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,331	324,687	36,811	117,901	-	7,034	1,026,905	1,804,669	201	1,804,870
-	-	-	-	-	-	164,446	164,446	270	164,716
-	-	-	-	(1,045)*	-	-	(1,045)	-	(1,045)
-	-	-	(137,697)*	-	-	-	137,697	-	137,697
-	-	-	(86,575)	-	-	-	(86,575)	-	(86,575)
-	-	-	2,045	-	-	-	2,045	-	2,045
-	-	-	(16,959)*	303*	-	-	(16,656)	-	(16,656)
-	-	-	36,208	(742)	-	-	35,466	-	35,466
-	-	-	36,208	(742)	-	164,446	199,912	270	200,182
-	-	1,459	-	-	-	-	1,459	-	1,459
291,331	324,687	38,270	154,109	(742)	7,034	1,191,351	2,006,040	471	2,006,511

יתרה ליום 1 בינואר, 2010 (מבוקר)

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוח רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2010

(* סווג מחדש - ראה באור 2(ד)).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,331	324,687	39,420	70,174	(1,471)	7,034	1,213,469	1,944,644	764	1,945,408
-	-	-	-	-	-	(33,944)	(33,944)	159	(33,785)
-	-	-	-	6,510	-	-	6,510	-	6,510
-	-	-	(112,023)	-	-	-	(112,023)	-	(112,023)
-	-	-	20,876	-	-	-	20,876	-	20,876
-	-	-	20,706	-	-	-	20,706	-	20,706
-	-	-	23,628	(1,888)	-	-	21,740	-	21,740
-	-	-	(46,813)	4,622	-	-	(42,191)	-	(42,191)
-	-	-	(46,813)	4,622	-	(33,944)	(76,135)	159	(75,976)
-	-	332	-	-	-	-	332	-	332
291,331	324,687	39,752	23,361	3,151	7,034	1,179,525	1,868,841	923	1,869,764

יתרה ליום 1 ביולי, 2011

רווח נקי (הפסד)

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוח רווח והפסד הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2011

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,331	324,687	37,784	134,069	(689)	7,034	1,117,050	1,911,266	347	1,911,613
-	-	-	-	-	-	74,301	74,301	124	74,425
-	-	-	-	(74)*	-	-	(74)	-	(74)
-	-	-	58,580*	-	-	-	58,580	-	58,580
-	-	-	(26,547)	-	-	-	(26,547)	-	(26,547)
-	-	-	(3,533)	-	-	-	(3,533)	-	(3,533)
-	-	-	(8,460)*	21*	-	-	(8,439)	-	(8,439)
-	-	-	20,040	(53)	-	-	19,987	-	19,987
-	-	-	20,040	(53)	-	74,301	94,288	124	94,412
-	-	486	-	-	-	-	486	-	486
291,331	324,687	38,270	154,109	(742)	7,034	1,191,351	2,006,040	471	2,006,511

יתרה ליום 1 ביולי, 2010

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוח רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2010

(* סווג מחדש - ראה באור 2(ד)).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון	
מבוקר										
אלפי ש"ח										
291,331	324,687	36,811	117,901	-	7,034	1,026,905	1,804,669	201	1,804,870	יתרה ליום 1 בינואר, 2010
-	-	-	-	-	-	225,061	225,061	341	225,402	רווח נקי
-	-	-	-	(2,083)	-	-	(2,083)	-	(2,083)	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
-	-	-	138,738	-	-	-	138,738	-	138,738	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
-	-	-	(124,863)	-	-	-	(124,863)	-	(124,863)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוח רווח והפסד
-	-	-	11,922	-	-	-	11,922	-	11,922	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
-	-	-	(7,148)	604	-	-	(6,544)	-	(6,544)	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	-	18,649	(1,479)	-	-	17,170	-	17,170	סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר
-	-	-	18,649	(1,479)	-	225,061	242,231	341	242,572	סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל
-	-	1,946	-	-	-	-	1,946	-	1,946	עלות תשלום מבוסס מניות
291,331	324,687	38,757	136,550	(1,479)	7,034	1,251,966	2,048,846	542	2,049,388	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2010

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 9 חודשים שהסתיימו		נספח	
	ביום 31 בדצמבר		ביום 30 בספטמבר			
	2010	2011	2010	2011		
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח					
(102,977)	(* (194,148)	165,730	(* 131,010	728,882	(א)	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת <u>תזרימי מזומנים מפעילות</u> <u>השקעה</u>
794	-	(61,729)	(* 152	(73,692)		החזר השקעות (השקעות) בחברות כלולות
930	-	1,170	-	2,456		דיבידנד שהתקבל מחברה כלולה
(50,402)	(10,003)	(5,844)	(36,259)	(26,898)		השקעה ברכוש קבוע
-	-	(9,788)	-	(9,788)		מקדמות על חשבון רכוש קבוע
(114,043)	(25,032)	(32,921)	(76,232)	(87,749)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
-	-	-	-	(18,775)		רכישת פעילות
4,678	1,445	718	3,687	2,910		תמורה מממוש רכוש קבוע
(158,043)	(33,590)	(108,394)	(108,652)	(211,536)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
253,500	253,500	-	253,500	-		<u>תזרימי מזומנים מפעילות מימון</u>
(73,653)	(7,309)	(7,607)	(73,653)	(73,796)		קבלת התחייבויות פיננסיות
-	-	-	-	(100,000)		פרעון התחייבויות פיננסיות
179,847	246,191	(7,607)	179,847	(173,796)		דיבידנד ששולם
(1,453)	(4,287)	4,094	126	(7,952)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
(82,626)	14,166	53,823	202,331	335,598		השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
503,774	691,939	702,923	503,774	421,148	(ב)	עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
421,148	706,105	756,746	706,105	756,746	(ג)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
						יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

(* סווג מחדש - ראה באור 2(ד).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (א)
	2010	2011	2010	2011	
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
מבוקר	אלפי ש"ח				
225,402	74,425	(33,785)	164,716	27,940	רווח נקי (הפסד) לתקופה התאמות לסעיפי רווח והפסד: חלק ברווחי חברות כלולות הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות: נכסי חוב סחירים נכסי חוב שאינם סחירים מניות השקעות אחרות
(5,160)	(* 564)	(3,448)	(* 1,681)	(4,502)	
(1,185,969)	(581,779)	722,001	(751,419)	911,215	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות
(261,485)	(72,326)	(47,896)	(214,586)	(166,109)	הפסד (רווח) ממימוש רכוש קבוע ירידה (עליה) בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה פחת והפחתות: רכוש קבוע נכסים בלתי מוחשיים
(339,480)	(115,068)	(97,168)	(216,146)	(310,235)	
(46,150)	(11,763)	21,662	(27,423)	12,765	
(35,915)	(* 8,862)	108,091	(* 52,536)	102,704	
(683,030)	(208,019)	(15,311)	(510,691)	(360,875)	
62,867	32,749	12,789	55,939	66,294	
(388)	(228)	(7)	(313)	72	
(6,381)	-	155	-	(179)	
28,138	6,793	6,869	20,243	21,876	
69,059	17,354	23,049	47,943	64,413	

(* סווג מחדש - ראה באור 2(ד).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 9 חודשים שהסתיימו		(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (המשך)
	ביום 31 בדצמבר		ביום 30 בספטמבר		
	2010	2011	2010	2011	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
1,670,106	647,615	(585,442)	1,107,939	(474,427)	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
722,705	159,663	100,032	626,119	395,068	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
1,926	480	8	1,441	2,725	עסקאות תשלום מבוסס מניות
(291,609)	(9,610)	(3,992)	(253,298)	(17,669)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(70,961)	(7,464)	(10,626)	(43,534)	(35,407)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
130,220	43,542	(8,263)	96,420	27,236	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
					שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
					השקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:
(1,145,082)	(172,794)	(154,621)	(807,622)	(595,178)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
					השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה:
(22,275)	(67)	-	(22,275)	(21)	רכישת נדל"ן להשקעה
-	-	1,008	-	1,008	תמורה מממוש נדל"ן להשקעה
(577,962)	(283,455)*	(18,952)	(168,366)*	87,513	תמורה מממוש (רכישות) נטו של השקעות פיננסיות
2,623	1,609	(12,198)	(79,913)	(90,059)	פרמיות לגבייה
(1,134)	16,493	1,405	2,327	(14,855)	חייבים ויתרות חובה
161,785	(19,763)	13,112	98,618	115,933	זכאים ויתרות זכות
15,114	2,649	4,174	7,729	7,800	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
(1,125,408)	(354,796)	71,742	(574,394)	107,981	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:
(50,464)	(26,738)	(24,641)	(49,128)	(63,009)	ריבית ששולמה
776,941	116,063	148,185	543,744	608,388	ריבית שהתקבלה
(121,461)	(17,269)	(25,307)	(101,530)	(122,465)	מסים ששולמו
64,439	1,217	2,776	64,879	62,873	מסים שהתקבלו
127,574	12,950	26,760	82,723	107,174	דיבידנד שהתקבל
797,029	86,223	127,773	540,688	592,961	
(102,977)	(194,148)	165,730	131,010	728,882	סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

(* סווג מחדש - ראה באור 2(ד)).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מבוקר
	2010	2011	2010	2011	
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
105,295	277,860	258,673	105,295	67,575	(ב) <u>מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה</u> מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
398,479	414,079	444,250	398,479	353,573	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
503,774	691,939	702,923	503,774	421,148	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
	אלפי ש"ח				
67,575	179,668	449,875	179,668	449,875	(ג) <u>מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה</u> מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
353,573	526,437	306,871	526,437	306,871	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
421,148	706,105	756,746	706,105	756,746	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
10,404	-	-	7,639	-	(ד) <u>פעילות מהותית שלא במזומן</u> החלפת נכסי חוב סחירים במניות במסגרת הסדר חוב

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 1: - כללי

א. תאור החברה המדווחת

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - החברה) נשלטת על-ידי מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה האם), שהינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל-אביב יפו, המחזיקה ב-100% מהון המניות של החברה. החברה פועלת בכל ענפי הביטוח העיקריים ובכללם ביטוח כללי, ביטוח חיים וביטוח בריאות. הפעילות בתחום הביטוח הכללי נעשית גם באמצעות שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן - שומרה ביטוח), חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של החברה. בנוסף עוסקת החברה באמצעות מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (להלן - מבטחים פנסיה), חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של החברה, בניהול קרן הפנסיה מבטחים.

החברה הינה תושבת ישראל, אשר נתאגדה בישראל וכתובתה הרשמית הינה אלנבי 115, תל-אביב-יפו.

ב. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר, 2011 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2010 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים).

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לכללים חשבונאיים מקובלים לעריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים כפי שנקבעו בתקן חשבונאות בינלאומי 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של החברה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות ובאומדנים הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות השנתיים, למעט האמור להלן:

שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים הנמדדים בעלותם המופחתת, אשר מידע לגבי השווי ההוגן שלהם ניתן לצרכי באור בלבד, נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיערי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרניות כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב בתוספת פרמיה בגין אי סחירות. שיעורי הריבית המשמשים להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי סיכון שונים.

ביום 24 בפברואר, 2011 פרסם משרד האוצר הודעה לעיתונות לפיה זכתה קבוצת "מרווח הוגן" במכרז להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים. החל מיום 20 במרס, 2011 (להלן - יום המעבר), מספקת קבוצת מרווח הוגן ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית היוון לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים (להלן - המודל החדש). מיום המעבר הפסיקה חברה שיערי ריבית לספק ציטוטים אלו לגופים המוסדיים. המודל החדש בעיקרו אינו מתבסס על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפידיון של נכסי החוב וקביעת מיקום הנכס הלא סחיר באותם עשירונים, וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. המודל החדש מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים (המשך)

שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן (המשך)

לדעת הקבוצה, המודל החדש עונה לדרישות המפקח על הביטוח ולכללים החשבונאיים בנושא מדידת שווי הוגן של נכסים פיננסיים. המעבר למודל החדש מיושם כשינוי אומדן. אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים כתוצאה מיישום המודל החדש ביום המעבר.

ביום 14 בספטמבר, 2011 פרסם משרד האוצר הודעה בעקבות פסק הדין של בית המשפט העליון מיום 6 בספטמבר, 2011 אשר הורה על ביטול המכרז האמור לעיל. על פי ההודעה, החליטה ועדת המכרזים של משרד האוצר כי חברת מרווח הוגן תמשיך לספק שירותי מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושיעורי ריבית עבור הגופים המוסדיים, וזאת עד ליום 1 ביוני, 2012 או עד לתחילת מתן השירותים על ידי הזוכה במכרז החדש שיפורסם, לפי המוקדם מביניהם.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים, למעט האמור להלן:

IFRS 3 (מתוקן) - צירופי עסקים

התיקונים ל- IFRS 3 (מתוקן) עוסקים בנושאים הבאים:

1. מדידת זכויות שאינן מקנות שליטה

התיקון קובע את המקרים בהם קיימת אפשרות לבחירת אופן מדידת הזכויות שאינן מקנות שליטה בהתאם לשוויין ההוגן למועד הרכישה או לפי חלקן היחסי בנכסים המזוהים נטו של הישות הנרכשת. בהתאם לתיקון, אפשרות זו קיימת רק עבור סוגי זכויות שאינן מקנות שליטה המקנים לבעליהם זכות בעלות וזכות לקבלת חלק יחסי (פרו-ראטה) בנכסים נטו של החברה הנרכשת במקרה של פירוק (בדרך כלל מניית). לעומתם, לסוגים אחרים של זכויות שאינן מקנות שליטה (לדוגמה, אופציות שהינן מכשירי הון בחברה הנרכשת) לא קיימת אפשרות בחירה זו ולפיכך יש למדוד אותם לפי שוויין ההוגן במועד הרכישה, למעט מקרים של הוראות מדידה אחרות הנדרשות על ידי תקני IFRS אחרים, כמו למשל IFRS 2. התיקון מיושם למפרע מהמועד בו יושם IFRS 3 (מתוקן) לראשונה.

2. מענקי תשלום מבוסס מניות במסגרת צירוף עסקים

התיקון מפרט את דרישות הטיפול החשבונאי במסגרת צירוף עסקים המתייחסות להחלפה של עסקאות תשלום מבוסס מניות של החברה הנרכשת (בין אם היא מחויבת ובין אם היא בוחרת להחליפם) בעסקאות תשלום מבוסס מניות של החברה הרוכשת. בהתאם לכך, על החברה הרוכשת לייחס סכום לתמורת העסקה ביום הרכישה וסכום כהוצאה בתקופה שלאחר מועד הרכישה. אולם, אם כתוצאה מצירוף העסקים המענק פוקע והוא מוחלף במענק חדש, אזי שווי המענק החדש בהתאם ל- IFRS 2, יוכר כהוצאה בתקופה שלאחר מועד הרכישה ולא ייכלל בתמורת הרכישה. כמו כן, אם מענקי תשלום מבוסס מניות אינם מוחלפים, אזי אם המכשירים הבשילו הם מהווים חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה ונמדדים בהתאם להוראות IFRS 2 ואם המכשירים לא הבשילו הם נמדדים לפי הערך שהיה משמש אם היו מוענקים מחדש במועד הרכישה, כאשר סכום זה מוקצה בין הזכויות שאינן מקנות שליטה לבין הוצאה שלאחר מועד הרכישה. התיקון מיושם למפרע מהמועד בו יושם IFRS 3 (מתוקן) לראשונה.

3. הוראות מעבר לטיפול בתמורה מותנית מצירוף עסקים שחל לפני יישום IFRS 3 (מתוקן)

התיקון מבהיר שהתיקונים ל- IFRS 7, IAS 32 ו- IAS 39, הקובעים כי תמורה מותנית בצירוף עסקים תטופל בהתאם לתקנים אלו, לא מיושמים לגבי תמורה מותנית שנצמחה בצירוף עסקים שמועד הרכישה שלו קדם למועד יישום IFRS 3 (מתוקן). לגבי תמורה מותנית כאמור, יש להמשיך ליישם את הוראות IFRS 3 לפני תיקונו. התיקון מיושם למפרע החל מיום 1 בינואר, 2011.

לתיקונים כאמור לעיל, לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים (המשך)

IAS 24 - גילויים בהקשר לצד קשור

התיקון ל- IAS 24 מבהיר את הגדרת צד קשור על מנת לפשט את זיהוי היחסים עם צד קשור ולמנוע חוסר עקביות ביישום הגדרה זו. התיקון מיושם למפרע החל מיום 1 בינואר, 2011. לתיקון כאמור לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

IAS 34 - דיווח כספי לתקופות ביניים

בהתאם לתיקון ל- IAS 34 נקבעו דרישות גילוי נוספות בדוחות כספיים ביניים בדבר הנסיבות המשפיעות על השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים ועל סיווגם, העברות של מכשירים פיננסיים בין רמות שונות במדרג השווי ההוגן ושינויים בסיווג נכסים פיננסיים. התיקון מיושם למפרע החל מיום 1 בינואר, 2011. הגילויים הנדרשים יכללו במידת הצורך בדוחות הכספיים של החברה.

ב. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

בחודש מאי 2011 פרסם ה- IASB ארבעה תקנים חדשים: IFRS 10 - דוחות כספיים מאוחדים, 11 IFRS - הסדרים משותפים, IFRS 12 - גילוי בדבר זכויות בישויות אחרות (להלן - התקנים החדשים) וכן את IFRS 13 - מדידת שווי הוגן, ותיקון שני תקנים קיימים IAS 27R (מתוקן 2011) - דוחות כספיים נפרדים ו- IAS 28R (מתוקן 2011) - השקעות בחברות כלולות ובעסקאות משותפות.

התקנים החדשים ייושמו למפרע החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2013, או לאחרי. אימוץ מוקדם אפשרי, אולם אם חברה בוחרת לבצעו, עליה לאמץ את התקנים החדשים כמכלול אחד (למעט דרישות הגילוי על פי IFRS 12 שניתן לאמצן בנפרד). התקנים כוללים הוראות מעבר עם הקלות מסוימות בעת היישום לראשונה.

להלן עיקרי הוראות התקנים האמורים והשפעותיהם הצפויות על החברה:

IFRS 10 - דוחות כספיים מאוחדים

IFRS 10 (להלן - תקן 10) מחליף את IAS 27 בדבר הטיפול החשבונאי בדוחות כספיים מאוחדים, וכן כולל את הטיפול החשבונאי באיחוד ישויות מובנות (structured entities) שטופלו בעבר ב- SIC 12 איחוד - ישויות למטרות מיוחדות.

תקן 10 אינו כולל שינויים בנהלי האיחוד, אך משנה את ההגדרה של קיומה של שליטה לצורך איחוד וכולל מודל יחיד לצורכי איחוד. על פי תקן 10 על מנת שתתקיים שליטה נדרש קיומם של כוח (power) וחשיפה או זכות לתשואות משתנות (variable returns) מהחברה המושקעת. כוח הינו היכולת להשפיע ולכוון את הפעילויות של החברה המושקעת, אשר משפיעות באופן משמעותי על התשואה של המשקיע.

תקן 10 קובע כי בעת בחינת קיומה של שליטה יש להביא בחשבון זכויות הצבעה פוטנציאליות רק אם הן ממשיות, לעומת IAS 27 הקיים אשר קובע כי זכויות הצבעה פוטנציאליות יובאו בחשבון רק אם הן ניתנות למימוש באופן מיידי כאשר יש להתעלם מכוונות ההנהלה והיכולת הפיננסית למימוש זכויות אלו.

בנוסף, תקן 10 קובע כי משקיע יכול שישלוט גם אם הוא מחזיק פחות מ- 50% מזכויות ההצבעה בחברה המוחזקת (שליטה אפקטיבית), וזאת בניגוד ל- IAS 27 הקיים אשר מאפשר לבחור שני מודלים לאיחוד - מודל השליטה האפקטיבית ומודל השליטה המשפטית.

תקן 10 ייושם למפרע החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2013 או לאחרי.

החברה בוחנת את ההשפעה האפשרית של תקן 10, אך אין ביכולתה, בשלב זה, לאמוד את השפעתו, אם בכלל, על הדוחות הכספיים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

IFRS 11 – הסדרים משותפים

IFRS 11 (להלן - תקן 11) מחליף את IAS 31 בדבר הטיפול החשבונאי בזכויות בעסקאות משותפות ואת SIC 13 בדבר פרשנות לטיפול החשבונאי בהשקעות לא כספיות על ידי ישויות בשליטה משותפת.

תקן 11 מגדיר הסדרים משותפים כהסדרים חוזיים שלפיהם לשני צדדים או יותר קיימת שליטה משותפת.

תקן 11 מחלק את ההסדרים המשותפים לשני סוגים:

- עסקאות משותפות (joint ventures), שבהן לצדדים להסדר יש שליטה משותפת על הזכויות בנכסים נטו של העסקה המשותפת. תקן 11 דורש כי עסקאות משותפות יטופלו רק לפי שיטת השווי המאזני וזאת בניגוד להוראות IAS 31 אשר קבעו כי חברה יכולה לבחור כמדיניות חשבונאית האם ליישם את שיטת האיחוד היחסי או שיטת השווי המאזני לגבי ישויות בשליטה משותפת.
- פעילויות משותפות (joint operations), שבהן לצדדים להסדר יש שליטה משותפת על הזכויות בנכסים של הפעילות המשותפת ומחויבות משותפת בגין ההתחייבויות של הפעילות המשותפת. תקן 11 דורש כי החברה המחזיקה תכיר בנכסים, בהתחייבויות, בהכנסות ובהוצאות של הפעילות המשותפת על פי חלקה היחסי בפעילות זו כפי שנקבע בהסדר המשותף, בדומה לטיפול החשבונאי הקיים היום.

תקן 11 ייושם למפרע החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2013 או לאחריו.

להערכת החברה, לתקן 11 לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

IFRS 12 - גילוי בדבר זכויות בישויות אחרות

IFRS 12 (להלן - תקן 12) קובע דרישות גילוי לגבי ישויות מוחזקות של החברה, לרבות חברות בנות, הסדרים משותפים, חברות כלולות וישויות מובנות (structured entities). תקן 12 מרחיב את דרישות הגילוי בנוגע לשיקולים ולהנחות ששימשו את ההנהלה בקביעת קיומה של שליטה, שליטה משותפת או השפעה מהותית בישויות מוחזקות, וכן בקביעת סוג ההסדר המשותף. תקן 12 כולל גם דרישות גילוי לגבי ישויות מוחזקות מהותיות.

הגילויים הנדרשים ייכללו בדוחות הכספיים של החברה עם אימוץ התקן לראשונה.

IFRS 13 - מדידת שווי הוגן

IFRS 13 (להלן - תקן 13) קובע הנחיות באשר לאופן מדידת שווי הוגן ככל שמדידה זו נדרשת בהתאם לתקינה הבינלאומית. תקן 13 מגדיר שווי הוגן כמחיר שהיה מתקבל במכירת נכס, או משולם בהעברת התחייבות, בעיסקה רגילה בין משתתפי שוק במועד המדידה. בנוסף, תקן 13 מפרט את המאפיינים של משתתפי השוק וקובע כי השווי ההוגן יתבסס על ההנחות בהן היו משתמשים משתתפי השוק. כמו כן, קובע תקן 13 כי מדידת שווי הוגן תבוסס על ההנחה כי העיסקה מבוצעת בשוק העיקרי של הנכס או ההתחייבות, או בהיעדר שוק עיקרי, בשוק המועיל ביותר.

תקן 13 קובע כי יש למקסם את השימוש בנתונים הניתנים לצפייה מהשוק ביחס לשימוש בנתונים שאינם ניתנים לצפייה מהשוק. כמו כן, תקן 13 קובע מדרג לשווי ההוגן בהתאם למקור הנתונים ששימשו לקביעתו:

- רמה 1 - מחירים מצוטטים (ללא התאמות) בשוק פעיל של נכסים והתחייבויות זהים.
- רמה 2 - נתונים שאינם מחירים מצוטטים שנכללו ברמה 1 אשר ניתנים לצפייה במישרין או בעקיפין.
- רמה 3 - נתונים שאינם מבוססים על מידע שוק ניתן לצפייה (טכניקות הערכה ללא שימוש בנתוני שוק ניתנים לצפייה).

כמו כן, תקן 13 קובע דרישות גילוי מסוימות.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

IFRS 13 - מדידת שווי הוגן (המשך)

הגילויים החדשים, וכן מדידה של נכסים והתחייבויות של תקן 13 נדרשים מכאן ולהבא, רק לגבי התקופות המתחילות לאחר מועד יישומו, החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2013 או לאחריו. אימוץ מוקדם אפשרי. גילויים חדשים אלו לא חלים על מספרי השוואה.

הגילויים המתאימים יכללו בדוחות הכספיים של החברה עם אימוץ התקן לראשונה.

החברה בוחנת את ההשפעה האפשרית של תקן 13, אך אין ביכולתה, בשלב זה, לאמוד את השפעתו, אם בכלל, על הדוחות הכספיים.

IAS 27R (מתוקן 2011) - דוחות כספיים נפרדים

IAS 27R (להלן - תקן 27 המתוקן) מחליף את IAS 27 ומטפל רק בדוחות כספיים נפרדים. ההנחיות הקיימות לגבי דוחות כספיים נפרדים נותרו ללא שינוי במסגרת תקן 27 המתוקן.

IAS 28R (מתוקן 2011) - השקעות בחברות כלולות ובעסקאות משותפות

IAS 28R (להלן - תקן 28 המתוקן) מחליף את IAS 28. השינויים העיקריים הנכללים בו לעומת IAS 28 מתייחסים לטיפול החשבונאי לפי שיטת השווי המאזני בהשקעות בעסקאות משותפות, כתוצאה מפרסום IFRS 11 והמעבר מיישום שיטת האיחוד היחסי ליישום שיטת השווי המאזני בהשקעות אלה. תקן 28 המתוקן קובע גם כי במקרה של מימוש השקעה בחברה כלולה או בעסקה משותפת, לרבות חלק ממנה, יש ליישם את הוראות IFRS 5 על אותו חלק שעונה על התנאים לסיווג כמוחזק למכירה, ולגבי החלק שנשאר, יש להמשיך וליישם את שיטת השווי המאזני עד למועד המימוש בפועל. בנוסף, במקרה של השקעה בחברה כלולה שהופכת להשקעה בעסקה משותפת (joint venture) ולהיפך, יש להמשיך וליישם את שיטת השווי המאזני ואין לבצע מדידה מחדש של ההשקעה שנותרה.

תקן 28 המתוקן ייושם למפרע החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2013 או לאחריו. אימוץ מוקדם אפשרי, אולם אם חברה בוחרת לבצעו, עליה לאמץ את IFRS 10, IFRS 11, IFRS 12 ו- IAS 27R (מתוקן 2011) כמכלול אחד.

החברה בוחנת את ההשפעה האפשרית של תקן 28 המתוקן, אך אין ביכולתה, בשלב זה, לאמוד את השפעתו, אם בכלל, על הדוחות הכספיים.

IAS 19 (מתוקן) - הטבות עובד

בחודש יוני 2011 פרסם ה- IASB את IAS 19 (מתוקן) (להלן - התקן). עיקרי התיקונים שנכללו בתקן הם:

- רווחים והפסדים אקטואריים יוכרו אך ורק ברווח הכולל האחר ולא ייזקפו לרווח והפסד.
- שיטת "הרצועה" אשר אפשרה דחייה של רווחים או הפסדים אקטואריים מבוטלת.
- תשואת נכסי התכנית תוכר ברווח והפסד בהתבסס על שיעור היוון שמשמש למדידת ההתחייבויות בשל הטבות לעובדים, ללא קשר להרכב בפועל של תיק ההשקעות.
- האבחנה בין הטבות עובד לטווח קצר לבין הטבות עובד לטווח ארוך תתבסס על מועד הסילוק הצפוי ולא על המועד בו קמה זכאות העובד להטבות.
- עלות שירותי עבר הנובעת משינויים בתכנית תוכר מיידית.

התקן ייושם למפרע החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2013 או לאחריו. אימוץ מוקדם אפשרי.

החברה בוחנת את ההשפעה האפשרית של התקן, אך אין ביכולתה, בשלב זה, לאמוד את השפעתו, אם בכלל, על הדוחות הכספיים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

IAS 1 (מתוקן) – שינויים בהצגה של רווח כולל אחר

בחודש יוני 2011 פרסם ה-IASB תיקון ל-IAS 1, אשר עוסק בהצגת רווח כולל אחר.

בהתאם לתיקון, פריטים שניתן להעבירם לרווח והפסד בתקופה עוקבת יוצגו בנפרד מפריטים שלא יועברו לרווח והפסד לעולם.

התיקון ייושם למפרע החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2013 או לאחריו. אימוץ מוקדם אפשרי.

ג. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
%	%	%

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום:

4.6	2.8	2.2	30 בספטמבר, 2011
(2.9)	1.6	1.9	30 בספטמבר, 2010

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

8.7	0.6	-	30 בספטמבר, 2011
(5.4)	1.2	1.2	30 בספטמבר, 2010

(6.0)	2.3	2.7	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2010
-------	-----	-----	------------------------------------

ד. שינוי סיווג

החברה ביצעה סיווג מחדש של השקעתה בשותפות בה יש לחברה השפעה מהותית, מסעיף השקעות פיננסיות אחרות לסעיף השקעות בחברות כלולות.

לסיווג שנערך לא היתה השפעה על ההון, על הרווח הנקי ועל הרווח הכולל של החברה.

באור 3: - מגזרי פעילות

בשל שינוי במבנה הארגוני של החברה, החל מיום 1 בינואר, 2011 מוגדר ענף ביטוח הבריאות כמגזר פעילות נפרד, אשר מאחד תחתיו פוליסות ביטוח בריאות מסוגים שונים כמפורט בסעיף 2 להלן. על מנת לאפשר השוואה לתקופות קודמות, הוצגו מחדש בדוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה מספרי השוואה.

הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים ופנסיה והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן וקרנות פנסיה) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים: (המשך)

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, מחלות קשות, ניתוחים והשתלות, ביטוח שיניים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר ביטוח כללי לפי ענף רכב חובה, ענף רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים וענפי חבויות אחרים.

● ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על-ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על-פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

● ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

● ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים וענפי בריאות המספקים כיסוי ביטוחי לזמן קצר.

● ענפי חבויות

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שייגרם לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות דירקטורים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר וכן ענפים אחרים המחושבים בשיטת עודף הכנסות על הוצאות כגון כלי שייט, כלי טייס וערבות חוק המכר.

עונתיות

1. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובביטוח בריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפקדות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי כלי רכב של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בחודש ינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בחודש ינואר או בחודש אפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011

סה"כ	התאמות וקוזזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
3,218,298	-	-	1,720,750	247,039	1,250,509
671,209	-	-	504,595	76,134	90,480
2,547,089	-	-	1,216,155	170,905	1,160,029
(447,698)	(11,359)	31,913	150,326	19,751	(638,329)
307,318	-	-	-	-	307,318
159,606	(16,056)	24,422	118,016	9,220	24,004
2,566,315	(27,415)	56,335	1,484,497	199,876	853,022
1,753,755	-	-	1,205,326	169,370	379,059
(408,614)	-	-	(277,128)	(75,100)	(56,386)
1,345,141	-	-	928,198	94,270	322,673
665,201	(16,056)	9,589	369,468	55,066	247,134
414,015	(11,359)	22,369	96,976	21,970	284,059
13,780	-	3,066	3,364	-	7,350
77,504	-	66,313	6,946	-	4,245
2,515,641	(27,415)	101,337	1,404,952	171,306	865,461
4,502	-	-	-	-	4,502
55,176	-	(45,002)	79,545	28,570	(7,937)
(164,647)	-	(51,652)	(89,401)	(5,312)	(18,282)
(109,471)	-	(96,654)	(9,856)	23,258	(26,219)

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות כלולות
 רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 30 בספטמבר, 2011

בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
9,859,620	-	-	4,532,247	577,590	4,749,783
11,434,381	-	-	-	47,712	11,386,669

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
3,145,893	-	-	1,695,039	225,236	1,225,618
662,808	-	-	506,035	71,240	85,533
2,483,085	-	-	1,189,004	153,996	1,140,085
1,287,462	(8,762)	82,791	175,220	25,689	1,012,524
334,914	-	-	-	-	334,914
162,716	(10,771)	16,092	122,299	10,326	24,770
4,268,177	(19,533)	98,883	1,486,523	190,011	2,512,293
3,453,221	-	-	1,251,383	190,021	2,011,817
(495,593)	-	-	(360,030)	(75,942)	(59,621)
2,957,628	-	-	891,353	114,079	1,952,196
641,624	(10,771)	8,998	362,730	48,871	231,796
343,064	(8,762)	29,141	65,743	20,289	236,653
12,257	-	1,543	3,364	-	7,350
54,149	-	47,592	3,428	-	3,129
4,008,722	(19,533)	87,274	1,326,618	183,239	2,431,124
1,681	-	-	-	-	1,681
261,136	-	11,609	159,905	6,772	82,850
52,122	-	(11,252)	25,340	3,248	34,786
313,258	-	357	185,245	10,020	117,636

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברה כלולה
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 30 בספטמבר, 2010					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
9,367,966	-	-	4,307,755	520,594	4,539,617
11,346,641	-	-	-	38,136	11,308,505

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,097,864	-	-	578,402	83,153	436,309
216,157	-	-	160,884	25,075	30,198
881,707	-	-	417,518	58,078	406,111
(643,461)	(4,282)	(10,064)	27,676	2,372	(659,163)
104,380	-	-	-	-	104,380
50,270	(4,662)	7,192	36,695	2,064	8,981
392,896	(8,944)	(2,872)	481,889	62,514	(139,691)
181,262	-	-	389,075	56,626	(264,439)
(140,846)	-	-	(100,115)	(24,854)	(15,877)
40,416	-	-	288,960	31,772	(280,316)
226,517	(4,662)	3,037	121,944	16,009	90,189
145,265	(4,282)	7,794	33,750	7,273	100,730
4,600	-	1,029	1,121	-	2,450
21,594	-	18,120	2,357	-	1,117
438,392	(8,944)	29,980	448,132	55,054	(85,830)
3,448	-	-	-	-	3,448
(42,048)	-	(32,852)	33,757	7,460	(50,413)
(63,931)	-	(14,066)	(40,151)	(2,232)	(7,482)
(105,979)	-	(46,918)	(6,394)	5,228	(57,895)

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות כלולות
 רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
בלתי מבוקר						
אלפי ש"ח						
1,049,697	-	-	569,543	76,773	403,381	פרמיות שהורווחו ברוטו
225,576	-	-	177,479	24,034	24,063	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
824,121	-	-	392,064	52,739	379,318	פרמיות שהורווחו בשייר
805,128	(2,902)	35,326	70,539	10,743	691,422	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
148,820	-	-	-	-	148,820	הכנסות מדמי ניהול
51,627	(3,493)	5,327	38,973	2,852	7,968	הכנסות מעמלות
1,829,696	(6,395)	40,653	501,576	66,334	1,227,528	סך כל ההכנסות
1,461,411	-	-	421,629	14,646	1,025,136	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(119,254)	-	-	(116,734)	15,384	(17,904)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,342,157	-	-	304,895	30,030	1,007,232	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
215,056	(3,493)	3,157	121,099	17,813	76,480	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
119,787	(2,902)	6,076	28,488	6,940	81,185	הוצאות הנהלה וכלליות
4,086	-	515	1,121	-	2,450	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
31,207	-	25,017	1,603	-	4,587	הוצאות מימון
1,712,293	(6,395)	34,765	457,206	54,783	1,171,934	סך כל ההוצאות
564	-	-	-	-	564	חלק ברווחי חברה כלולה
117,967	-	5,888	44,370	11,551	56,158	רווח לפני מסים על ההכנסה
28,426	-	7,362	5,280	1,041	14,743	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
146,393	-	13,250	49,650	12,592	70,901	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2010					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מבוקר					
אלפי ש"ח					
4,270,410	-	-	2,267,504	302,013	1,700,893
904,818	-	-	696,513	95,114	113,191
3,365,592	-	-	1,570,991	206,899	1,587,702
1,918,347	(11,655)	119,478	236,342	38,761	1,535,421
480,694	-	-	-	-	480,694
219,693	(15,175)	21,249	166,970	13,485	33,164
5,984,326	(26,830)	140,727	1,974,303	259,145	3,636,981
4,872,753	-	-	1,730,966	246,663	2,895,124
(679,749)	-	-	(509,622)	(95,691)	(74,436)
4,193,004	-	-	1,221,344	150,972	2,820,688
871,555	(15,175)	12,160	494,049	67,526	312,995
475,768	(11,655)	34,971	92,538	28,821	331,093
16,343	-	2,057	4,486	-	9,800
77,194	-	67,537	5,346	-	4,311
5,633,864	(26,830)	116,725	1,817,763	247,319	3,478,887
5,160	-	-	-	-	5,160
355,622	-	24,002	156,540	11,826	163,254
23,714	-	(4,553)	7,785	1,817	18,665
379,336	-	19,449	164,325	13,643	181,919

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברה כלולה
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 31 בדצמבר, 2010					
מבוקר					
אלפי ש"ח					
9,464,552	-	-	4,332,706	540,775	4,591,071
11,908,808	-	-	-	45,424	11,863,384

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011

ענפי רכב חובה	ענפי רכוש (ואחרים *) בלתי מבוקר	ענפי רכוש (ואחרים (**))	סה"כ	
אלפי ש"ח				
1,827,499	454,132	186,945	697,731	פרמיות ברוטו
460,512	243,309	78,186	128,781	פרמיות ביטוח משנה
1,366,987	210,823	108,759	568,950	פרמיות בשייר
(150,832)	(21,520)	(11,149)	(48,412)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
1,216,155	189,303	97,610	520,538	פרמיות שהורווחו בשייר
150,326	5,830	32,058	15,442	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
118,016	64,028	11,932	38,424	הכנסות מעמלות
1,484,497	259,161	141,600	574,404	סך כל ההכנסות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
1,205,326	173,246	113,274	515,323	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(277,128)	(83,088)	(39,838)	(114,280)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
928,198	90,158	73,436	401,043	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
369,468	116,891	39,909	166,062	הוצאות הנהלה וכלליות
96,976	27,609	9,447	31,953	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
3,364	-	-	1,682	הוצאות מימון
6,946	1,815	610	2,216	סך כל ההוצאות
1,404,952	236,473	123,402	602,956	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
79,545	22,688	18,198	(28,552)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(89,401)	(3,282)	(17,636)	(9,561)	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
(9,856)	19,406	562	(38,113)	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2011 (בלתי מבוקר)
4,532,247	410,845	1,010,648	631,866	2,478,888

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 74% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 82% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (ואחרים (**))	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
463,732	704,552	412,899	186,940	1,768,123	פרמיות ברוטו
86,903	186,424	229,549	84,792	587,668	פרמיות ביטוח משנה
376,829	518,128	183,350	102,148	1,180,455	פרמיות בשייר
35,543	(22,653)	(3,528)	(813)	8,549	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
412,372	495,475	179,822	101,335	1,189,004	פרמיות שהורווחו בשייר
110,997	20,025	7,427	36,771	175,220	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
8,246	42,091	58,556	13,406	122,299	הכנסות מעמלות
531,615	557,591	245,805	151,512	1,486,523	סך כל ההכנסות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
434,978	450,566	209,782	156,057	1,251,383	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(43,508)	(112,942)	(132,964)	(70,616)	(360,030)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
391,470	337,624	76,818	85,441	891,353	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
21,535	22,855	15,021	6,332	65,743	הוצאות הנהלה וכלליות
1,682	1,682	-	-	3,364	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
1,056	756	1,432	184	3,428	הוצאות מימון
458,702	528,209	206,417	133,290	1,326,618	סך כל ההוצאות רווח לפני מסים על ההכנסה
72,913	29,382	39,388	18,222	159,905	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
16,288	3,009	1,036	5,007	25,340	סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
89,201	32,391	40,424	23,229	185,245	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2010 (בלתי מבוקר)
2,331,852	593,198	397,279	985,426	4,307,755	

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(** ענפי חבויות ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (ואחרים (**))	סה"כ	
אלפי ש"ח					
161,746	224,799	144,559	58,436	589,540	פרמיות ברוטו
3,571	37,829	71,181	29,700	142,281	פרמיות ביטוח משנה
158,175	186,970	73,378	28,736	447,259	פרמיות בשייר
(14,603)	(9,940)	(8,088)	2,890	(29,741)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
143,572	177,030	65,290	31,626	417,518	פרמיות שהורווחו בשייר
17,682	2,544	1,196	6,254	27,676	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
572	12,069	19,980	4,074	36,695	הכנסות מעמלות
161,826	191,643	86,466	41,954	481,889	סך כל ההכנסות
105,895	173,280	72,429	37,471	389,075	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(10,486)	(33,869)	(41,302)	(14,458)	(100,115)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
95,409	139,411	31,127	23,013	288,960	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
16,280	52,991	39,837	12,836	121,944	הוצאות הנהלה וכלליות
9,339	11,066	10,036	3,309	33,750	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
561	560	-	-	1,121	הוצאות מימון
755	741	622	239	2,357	סך כל ההוצאות
122,344	204,769	81,622	39,397	448,132	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
39,482	(13,126)	4,844	2,557	33,757	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(26,816)	(4,307)	(1,457)	(7,571)	(40,151)	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
12,666	(17,433)	3,387	(5,014)	(6,394)	

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 69% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 82% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010					
ענפי	ענפי רכוש	רכב רכוש	רכב חובה	סה"כ	
חבויות	ואחרים (*)	ואחרים (**)			
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
540,009	123,845	213,727	144,749	57,688	פרמיות ברוטו
177,774	65,887	52,914	27,371	31,602	פרמיות ביטוח משנה
362,235	57,958	160,813	117,378	26,086	פרמיות בשייר
29,829	2,095	5,918	13,588	8,228	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
392,064	60,053	166,731	130,966	34,314	פרמיות שהורווחו בשייר
70,539	3,136	8,188	44,503	14,712	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
38,973	18,316	14,369	3,102	3,186	הכנסות מעמלות
501,576	81,505	189,288	178,571	52,212	סך כל ההכנסות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
421,629	53,351	150,550	162,926	54,802	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(116,734)	(26,441)	(38,436)	(20,190)	(31,667)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשיווק
304,895	26,910	112,114	142,736	23,135	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
121,099	36,551	55,540	14,868	14,140	הוצאות הנהלה וכלליות
28,488	8,088	9,796	7,785	2,819	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
1,121	-	561	560	-	הוצאות מימון
1,603	539	512	414	138	סך כל ההוצאות
457,206	72,088	178,523	166,363	40,232	רווח לפני מסים על ההכנסה
44,370	9,417	10,765	12,208	11,980	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
5,280	191	795	3,677	617	סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
49,650	9,608	11,560	15,885	12,597	

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2010					
ענפי רכב חובה	ענפי רכוש רכב רכוש	ענפי רכוש רכוש רכוש	ענפי רכוש רכוש רכוש	ענפי רכוש רכוש רכוש	
סה"כ	ואחרים (**)	ואחרים (*)	מבוקר	אלפי ש"ח	
2,279,287	239,570	535,583	902,069	602,065	פרמיות ברוטו
756,624	113,859	297,232	233,497	112,036	פרמיות ביטוח משנה
1,522,663	125,711	238,351	668,572	490,029	פרמיות בשייר
48,328	6,260	(664)	(5,915)	48,647	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
1,570,991	131,971	237,687	662,657	538,676	פרמיות שהורווחו בשייר
236,342	49,460	9,405	24,706	152,771	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
166,970	17,389	79,413	58,110	12,058	הכנסות מעמלות
1,974,303	198,820	326,505	745,473	703,505	סך כל ההכנסות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
1,730,966	194,840	292,700	638,300	605,126	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(509,622)	(95,064)	(183,301)	(160,923)	(70,334)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
1,221,344	99,776	109,399	477,377	534,792	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
494,049	54,913	154,965	227,107	57,064	הוצאות הנהלה וכלליות
92,538	8,130	24,184	30,912	29,312	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
4,486	-	-	2,243	2,243	הוצאות מימון
5,346	326	2,029	1,467	1,524	סך כל ההוצאות רווח לפני מסים על ההכנסה
1,817,763	163,145	290,577	739,106	624,935	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
156,540	35,675	35,928	6,367	78,570	סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
7,785	1,384	275	881	5,245	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2010 (מבוקר)
164,325	37,059	36,203	7,248	83,815	
4,332,706	984,473	404,339	578,640	2,365,254	

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 83% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011

פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ
	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
-	1,250,509	1,250,509
-	90,480	90,480
-	1,160,029	1,160,029
(48)	(638,281)	(638,329)
234,569	72,749	307,318
2,091	21,913	24,004
236,612	616,410	853,022
-	379,059	379,059
-	(56,386)	(56,386)
-	322,673	322,673
55,494	191,640	247,134
111,418	172,641	284,059
7,350	-	7,350
-	4,245	4,245
174,262	691,199	865,461
-	4,502	4,502
62,350	(70,287)	(7,937)
-	(18,282)	(18,282)
62,350	(88,569)	(26,219)

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 הפסדים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות כלולות
 רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010			
סה"כ	ביטוח חיים	פנסיה	
	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
1,225,618	1,225,618	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
85,533	85,533	-	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
1,140,085	1,140,085	-	פרמיות שהורווחו בשייר
1,012,524	1,003,592	8,932	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
334,914	132,854	202,060	הכנסות מדמי ניהול
24,770	23,013	1,757	הכנסות מעמלות
2,512,293	2,299,544	212,749	סך כל ההכנסות
2,011,817	2,011,817	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(59,621)	(59,621)	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,952,196	1,952,196	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
231,796	190,704	41,092	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
236,653	143,958	92,695	הוצאות הנהלה וכלליות
7,350	-	7,350	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
3,129	3,129	-	הוצאות מימון
2,431,124	2,289,987	141,137	סך כל ההוצאות
1,681	1,681	-	חלק ברווחי חברה כלולה
82,850	11,238	71,612	רווח לפני מסים על ההכנסה
34,786	34,786	-	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
117,636	46,024	71,612	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011

פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
-	436,309	436,309	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	30,198	30,198	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	406,111	406,111	פרמיות שהורווחו בשייר
-	(659,163)	(659,163)	הפסדים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
81,191	23,189	104,380	הכנסות מדמי ניהול
749	8,232	8,981	הכנסות מעמלות
81,940	(221,631)	(139,691)	סך כל ההכנסות
-	(264,439)	(264,439)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	(15,877)	(15,877)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
-	(280,316)	(280,316)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
21,680	68,509	90,189	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
41,211	59,519	100,730	הוצאות הנהלה וכלליות
2,450	-	2,450	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
-	1,117	1,117	הוצאות מימון
65,341	(151,171)	(85,830)	סך כל ההוצאות
-	3,448	3,448	חלק ברווחי חברות כלולות
16,599	(67,012)	(50,413)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
-	(7,482)	(7,482)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
16,599	(74,494)	(57,895)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010

פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
-	403,381	403,381	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	24,063	24,063	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	379,318	379,318	פרמיות שהורווחו בשייר
3,565	687,857	691,422	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
72,190	76,630	148,820	הכנסות מדמי ניהול
625	7,343	7,968	הכנסות מעמלות
76,380	1,151,148	1,227,528	סך כל ההכנסות
-	1,025,136	1,025,136	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	(17,904)	(17,904)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
-	1,007,232	1,007,232	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
14,611	61,869	76,480	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
31,265	49,920	81,185	הוצאות הנהלה וכלליות
2,450	-	2,450	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
-	4,587	4,587	הוצאות מימון
48,326	1,123,608	1,171,934	סך כל ההוצאות
-	564	564	חלק ברווחי חברה כלולה
28,054	28,104	56,158	רווח לפני מסים על ההכנסה
-	14,743	14,743	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
28,054	42,847	70,901	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2010			
סה"כ	ביטוח חיים	פנסיה	
	מבוקר		
	אלפי ש"ח		
1,700,893	1,700,893	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
113,191	113,191	-	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
1,587,702	1,587,702	-	פרמיות שהורווחו בשייר
1,535,421	1,524,709	10,712	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
480,694	201,247	279,447	הכנסות מדמי ניהול
33,164	30,738	2,426	הכנסות מעמלות
3,636,981	3,344,396	292,585	סך כל ההכנסות
2,895,124	2,895,124	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(74,436)	(74,436)	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,820,688	2,820,688	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
312,995	257,399	55,596	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
331,093	203,678	127,415	הוצאות הנהלה וכלליות
9,800	-	9,800	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
4,311	4,311	-	הוצאות מימון
3,478,887	3,286,076	192,811	סך כל ההוצאות
5,160	5,160	-	חלק ברווחי חברה כלולה
163,254	63,480	99,774	רווח לפני מסים על ההכנסה
18,665	18,665	-	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
181,919	82,145	99,774	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 4: - צירוף עסקים

ביום 4 בינואר, 2011, חתמה חברה מאוחדת סיני מורשי חיתום סוכנות לביטוח (1989) בע"מ (להלן - מורשי חיתום) על הסכם לרכישת פעילות סוכנות ביטוח, המוכרת בשמה המסחרי "ארנון את וינשטוק תכנון וניהול ביטוח" (להלן - ארנון את וינשטוק), לרבות תיקי הביטוח, הרכוש והמוניטין של ארנון את וינשטוק. כמו כן, רכשה מורשי חיתום את הפעילות והמוניטין של חברת "ארנון את וינשטוק תכנון וניהול בע"מ" שבבעלות הסוכנים. עלות הרכישה הסתכמה לסך של כ- 19 מיליוני ש"ח. ביום 21 בפברואר, 2011 אישר רשם החברות את שינוי שמה של מורשי חיתום ל- "ארנון את וינשטוק סוכנות לביטוח (1989) בע"מ".

נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים טרם הסתיימה ההקצאה של עלות הרכישה למרכיבי השונים.

באור 5: - הון ודרישות הון

ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה על מנת שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה ושומרה ביטוח כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי המפקח על הביטוח (להלן - המפקח).

כחלק מתהליך יישומה של הדירקטיבה Solvency II, נדרשת החברה לבצע תהליך הערכה עצמית של הסיכונים להם היא חשופה ולקבוע הון אשר לדעתה יהווה כרית ביטחון לסיכונים אלו (ראה גם סעיף 5 להלן). בתקופת הדוח, הגדירה החברה כהון עצמי נדרש ("הון יעד") את דרישת ההון כפי שנדרשה על ידי הדירקטיבה (על פי הכללים שנקבעו בהגשה הראשונה שהוגשה למפקח בחודש פברואר 2011), ובלבד שלא יפחת מתקנות ההון העצמי. מובהר כי אין מדובר בהון מחייב, אלא בהון יעד שהחברה תשאף לשמור עליו, וכי אין ודאות כי החברה תעמוד בהון יעד זה בכל נקודת זמן.

מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (להלן - מבטחים פנסיה) מחויבת לעמוד בתנאים של הון עצמי מינימלי על-פי תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), תשכ"ד-1964.

לעניין עמידה בדרישות ההון, ראה סעיפים 7-8 להלן.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה ושל שומרה ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), (תיקון) התשס"ט-2009 (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח.

החברה	
ליום	ליום
	30
31 בדצמבר	בספטמבר
2010	2011
	בלתי
מבוקר	מבוקר
אלפי ש"ח	

הון עצמי מינימלי:

2,526,916	2,635,990
1,821,384	1,845,167
705,532	790,823
1,821,384	1,845,167
423,319	593,117
2,244,703	2,438,284
2,048,846	1,868,841
263,951	263,964
2,312,797	2,132,805
609,668	510,156
2,922,465	2,642,961
677,762	204,677
	19,424
282,681	280,942
6,731	6,728
141,358	141,358
650,863	589,202
3,477	3,424
48,768	43,560
759,975	863,580
347,772	409,926
126,347	125,316
127,137	135,944
31,807	36,010
2,526,916	2,635,990

הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות (א)
הסכום הנדרש על פי תקנות ההון ערב פרסום התיקון
הפרש (ב)

הסכום הנדרש על פי תקנות ההון ערב פרסום התיקון
75% מההפרש הנדרש להשלמה ליום 30 בספטמבר, 2011 (60% מההפרש ליום 31 בדצמבר, 2010)

הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח
הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:

הון ראשוני בסיסי

הון ראשוני מורכב

סך הכל הון ראשוני

הון משני נחות (ג)

סך ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון

עודף (*), (**)

סכום ההשקעות שיש חובה להעמידם כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, ולפיכך מהווים עודפים שאינם ניתנים לחלוקה

הסכום הנדרש כולל, דרישות הון בגין: (1א)

פעילות בביטוח כללי

פעילות בביטוח סיעודי

סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים

הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות ואישפוז

דרישות בגין תוכניות מבטיחות תשואה

נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון

השקעה בחברת ביטוח וחברה מנהלת מאוחדות

נכסי השקעה ונכסים אחרים

סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי

סיכונים תפעוליים

ערבויות

סך הכל הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

(**) לאחר תאריך הדוח הונפקו כתבי התחייבות נדחים (סדרה ב') בסך 200 מיליון ש"ח באמצעות חברה מאוחדת המשמשים כהון משני מורכב בחברה (ראה באור 9 (ב) להלן).

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה ושל שומרה ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), (תיקון) התשס"ט-2009 (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח. (המשך)

שומרה ביטוח	
ליום	ליום
31 בדצמבר	30 בספטמבר
2010	2011
	בלתי
מבוקר	מבוקר
אלפי ש"ח	

הון עצמי מינימלי:

188,613	211,016	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות (2א)
116,143	127,389	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון ערב פרסום התיקון
72,470	83,627	הפרש (ב)
116,143	127,389	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון ערב פרסום התיקון
43,482	62,720	75% מההפרש הנדרש להשלמה ליום 30 בספטמבר, 2011 (60% מההפרש ליום 31 בדצמבר, 2010)
159,625	190,109	הסכום הנדרש ליום הדיווח על פי תקנות והנחיות המפקח (ב)
		הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
179,005	183,214	הון ראשוני בסיסי (ד)
(36,383)	-	בניכוי הון ראשוני מעבר למגבלת כפל מההון הבסיסי
34,907	36,889	הון משני נחות (ג)
177,529	220,103	סך הכל הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון
17,904	29,994	עודף (*)
8,697	12,002	סכום ההשקעות שיש חובה להעמידם כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, ולפיכך מהווים עודפים שאינם ניתנים לחלוקה
		הסכום הנדרש כולל, דרישות הון בגין: (2א)
114,617	125,019	פעילות בביטוח כללי
1,526	2,370	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
43,231	46,621	נכסי השקעה ונכסים אחרים
9,404	14,713	סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי
19,835	22,293	סיכונים תפעוליים
188,613	211,016	סך הכל הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לעמידה בדרישות נזילות ובכללי תקנות ההשקעה.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. (המשך)

(ב) בחודש נובמבר 2009 פורסם תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח) (תיקון), התשס"ט-2009 (להלן - התיקון). בהתאם לתיקון מבטח יהיה חייב להגדיל, עד למועד פרסום הדוח הכספי, את הונו העצמי כהגדרתו בתיקון בגין ההפרש שבין ההון הנדרש לפי התקנות, לפני התיקון ולאחריו (להלן - ההפרש). ההפרש יחושב לכל מועד של הדוח הכספי. הגדלת ההון העצמי תעשה במועדים ובשיעורים המפורטים להלן:

עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2009 לפחות 30% מההפרש;
עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2010 לפחות 60% מההפרש;
עד ליום 31 בדצמבר, 2011 יושלם מלוא ההפרש.

השיעורים האמורים יוגדלו ב-15% במועדי פרסום הדוחות הכספיים החצי שנתיים העוקבים למועדי הדוחות הכספיים האמורים לעיל.

(ג) כולל שטרי הון בשומרה ביטוח שהונפקו לחברה וכתבי התחייבות נדחים בחברה, אשר הונפקו עד ליום 31 בדצמבר, 2009 ומהווים הון משני נחות.

(ד) ביום 26 ביוני, 2011 הנפיקה שומרה ביטוח לחברה 9 מיליון מניות הטבה בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת.

3. במסגרת התיקון לתקנות ההון נוספו לדרישות ההון הקיימות, דרישות הון בגין קטגוריות אלו:

א. סיכונים תפעוליים.

ב. סיכוני שוק ואשראי, כשיעור מהנכסים, לפי מידת הסיכון המאפיינת את הנכסים השונים.

ג. סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי.

ד. דרישות הון בגין ערביות.

כמו כן, הורחבו דרישות ההון בגין קטגוריות אלו:

א. תוכניות מבטיחות תשואה בביטוח חיים שאין כנגדן או כנגד חלקן אגרות חוב מיועדות.

ב. דרישות הון בגין החזקת המבטחת בחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה.

כמו כן, ניתנו ההקלות הבאות:

- הקלה באופן חישוב ההון בשל הוצאות לפיתוח מערכות מידע, בכפוף לאישור המפקח.

- ניכוי עתודה למס שנוצרה בגין נכסים לא מוכרים אשר מוחזקים בניגוד לתקנות השקעה או בניגוד להוראות המפקח.

- נקבע כי המפקח יהיה רשאי להתיר, בכפוף לתנאים עליהם יורה, הפחתה של דרישת ההון, בגובה של עד 35% מההפרש המקורי, בשל רכישת פעילות קופות גמל או חברה מנהלת של קופות גמל, במידה והונו העצמי, של המבטח, במועד הדוח הינו לפחות ההון העצמי המינימלי הנדרש ממנו בניכוי 35% מההפרש המקורי בשל רכישת פעילות קופות גמל או חברה מנהלת של קופות גמל.

במסגרת התיקון נמחקה ההגדרה של הון בסיסי, שונו הגדרות הון ראשוני והון משני ונוספה הגדרה של הון שלישוני. הגדרות הון משני והון שלישוני הוכפפו לתנאים ולשיעורים עליהם יורה המפקח. בעניין זה פרסם המפקח הוראת שעה, לפיה בתקופה שמיום תחילתו של התיקון ועד למועד עליו יודיע המפקח, אין שינוי בהגדרות, במבנה ובחישוב ההון הקיים של חברות ביטוח. הוראת שעה זו בוטלה בחוזר ביטוח שפורסם בחודש אוגוסט 2011 כאמור להלן.

בהמשך לכך, ובהתאם לכוונת הפיקוח לאמץ בעתיד את הדירקטיבה של האיחוד האירופי בדבר הבטחת כושר פירעון של מבטחים Solvency II (להלן - הדירקטיבה), פורסם בחודש אוגוסט 2011 חוזר בדבר הרכב הון עצמי מוכר של מבטח (להלן - החוזר), אשר נכנס לתוקפו החל מהדוחות הכספיים לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2011.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

3. (המשך)

החוזר קובע כללים למבנה הון עצמי מוכר של מבטח, וכן מסגרת עקרונות להכרה ברכיבי הון שונים ולסיווגם לרובדי ההון השונים, כדלהלן:

א. הון ראשוני - כולל הון ראשוני בסיסי (בגובה ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה), שטרי הון צמיתים או מניות בכורה לא צוברות ומכשירי הון ראשוני מורכב. מכשירי ההון הראשוני המורכב כוללים מכשירים פיננסיים שהינם זמינים לספוג את הפסדי המבטח באמצעות ביטול תשלומי ריבית ודחיית תשלומי קרן, ופרעונם נדחה בפני כל התחייבויות המבטח ובנסיבות מסוימות (הון עצמי מוכר קיים נמוך מהנדרש), קרן המכשיר תימחק או תומר למניות רגילות. מועד הפרעון הראשון של מכשירים אלה יבוא לאחר פרעון ההתחייבויות הביטוחיות המאוחרות ביותר או 49 שנים, כמוקדם שביניהם. ניתן לבצע פידיון מוקדם לאחר 10 שנים ממועד ההנפקה באישור המפקח.

ב. הון משני - כולל מכשירים פיננסיים שהינם זמינים לספוג את הפסדי המבטח באמצעות דחיית תשלומי קרן וריבית, ופרעונם נדחה בפני כל חוב אחר למעט בפני הון ראשוני (אם כי ניתן לקבוע שלא יידחה גם בפני הון משני אחר או הון שלישוני). מועד הפרעון הראשון של מכשירי ההון המשני יבוא לאחר תום תקופה המשקפת ממוצע משוקלל של התקופות לפרעון ההתחייבויות הביטוחיות בתוספת שנתיים, או 20 שנים כמוקדם שביניהם. ניתן לבצע פידיון מוקדם לאחר 8 שנים ממועד ההנפקה.

ג. הון שלישוני - כולל מכשירים פיננסיים שהינם זמינים לספוג את הפסדי המבטח באמצעות דחיית תשלומי קרן בלבד, ופרעונם נדחה בפני כל חוב אחר למעט בפני הון ראשוני (אם כי ניתן לקבוע שלא יידחה גם בפני הון משני או הון שלישוני אחר). מועד הפרעון הראשון של מכשירי ההון השלישוני לא יפחת מ- 5 שנים מיום הנפקתו.

לעניין זה, התחייבויות ביטוחיות כוללות התחייבויות שאינן תלויות תשואה, ללא חלק ההתחייבויות המגובה במלואו באג"ח חץ ובניכוי חלקם של מבטחי משנה.

ההון העצמי המוכר של המבטח הוא סכום הרכיבים והמכשירים הכלולים ברבדים השונים בשיעורים הבאים:

א. שיעורם הכולל של רכיבי ומכשירי הון הנכללים בהון הראשוני לא יפחת מ-60% מסך ההון העצמי של המבטח.

ב. שיעורם הכולל של רכיבי ומכשירי הון הנכללים בהון הראשוני הבסיסי לא יפחת מ- 70% מסך ההון הראשוני.

ג. שיעורם הכולל של מכשירי הון ראשוני מורכב לא יעלה על 20% מסך ההון הראשוני.

ד. שיעורם הכולל של רכיבי ומכשירי הון הנכללים בהון השלישוני לא יעלה על 15% מסך ההון העצמי של המבטח.

החוזר כולל הוראת שעה לעניין הרכב ההון העצמי של מבטח בתקופה שמיום 30 בספטמבר, 2011 ועד למועד יישומה של הדירקטיבה בישראל במועד עליו יודיע המפקח, אשר לפיה הוראות החוזר יכנסו לתוקף בהדרגה.

כמו כן נקבע בהוראת השעה כי שיעורם הכולל של מכשירי הון הנכללים ב"הון משני נחות" לא יעלה על 50% מההון הבסיסי. הון משני נחות מוגדר כסך הרכיבים הבאים:

א. כתבי התחייבות נדחים, בין שניתנים להמרה במניות ובין שלא ניתנים להמרה במניות, שהונפקו לתקופה של 5 שנים לפחות, ותקופת פרעונם בעוד שנתיים לפחות לאחר תאריך הדיווח, ובלבד שלא הוצאו לבעל שליטה;

ב. כתבי התחייבות נדחים שהונפקו לבעלי שליטה והם צמודים למדד לכל היותר, אך אינם נושאים ריבית ושמועד הפרעון שלהם לא פחות משנתיים לאחר תאריך הדיווח.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

3. (המשך)

בנוסף להוראת השעה כולל החוזר הוראות מעבר כדלהלן:

- א. הון משני נחות, אשר הונפק עד ליום 31 בדצמבר, 2009, יוכר עד למועד פרעונו הסופי בתנאים בהם הוכר עד לפרסום חוזר זה.
- ב. הון משני נחות, אשר הונפק מיום 1 בינואר, 2010 ואילך, לא יוכר עם יישומה של הדירקטיבה בישראל, או מיום 31 בינואר, 2013, לפי המוקדם.
- ג. מכשירי הון ראשוני מורכב, מכשירי הון משני מורכב ומכשירי הון שלישוני מורכב, אשר הונפקו מיום 1 בינואר, 2010 ואילך, ואשר אושרו על ידי המפקח, יוכרו עד למועד פרעונם הסופי בתנאים בהם הונפקו ובהתאם למגבלות השיעורים החלים על הרבדים השונים.
- ד. מכשירי הון ראשוני מורכב, הון משני מורכב והון שלישוני מורכב, אשר יונפקו ממועד תחילתו של החוזר בתנאים הקבועים בו, יוכרו במלואם עם יישומה של הדירקטיבה בישראל עד למועד פרעונם.
4. בחודש מרס 2010 פורסם מכתב הבהרה שענינו קריטריונים לאישור חלוקת דיבידנד על ידי מבטח (להלן - "ההבהרה").
- בהתאם להבהרה, חברת ביטוח תהיה רשאית להגיש בקשה לקבלת אישור המפקח לחלוקת דיבידנד, החל מיום פרסום הדוחות התקופתיים לשנת 2009, בכפוף לקיום הון עצמי כמפורט בהבהרה וכן בהגשת תחזית רווח שנתית לשנים 2010 ו-2011, תוכנית שרות חוב מעודכנת ומאושרת בידי דירקטוריון חברת ההחזקות המחזיקה בחברת הביטוח, תוכנית פעולה אופרטיבית לגיוס הון שאושרה בידי דירקטוריון חברת הביטוח ופרוטוקול הדיון בדירקטוריון חברת הביטוח בו אושרה חלוקת הדיבידנד. יחד עם זאת נאמר בהבהרה כי חברה אשר סך ההון העצמי שלה, לאחר חלוקת הדיבידנד, גבוה מ-110% מהסכום הנדרש בהבהרה, תהא רשאית לחלק דיבידנד ללא צורך בקבלת אישורו מראש של המפקח, ובלבד שמסרה למפקח הודעה על כך וכן את המסמכים הנדרשים טרם חלוקת הדיבידנד. בתקופת הדוח חילקה החברה דיבידנד בסך 100 מיליוני ש"ח, לאחר שהודיעה על כך למפקח.
- בשל התנודתיות בשוק ההון פרסם המפקח, בחודש אוקטובר 2011, טיוטת מכתב (להלן - "ההבהרה השנייה") הכוללת את הקריטריונים המוזכרים בהבהרה בתוספת דרישה לאישור תוכנית שרות החוב גם על ידי דירקטוריון חברת הביטוח וכן דרישה לפיה לאחר אישור המפקח יעמוד היחס המינימלי שבין ההון העצמי הקיים לאחר חלוקת דיבידנד לבין הסכום הנדרש על שיעור של 105%. לגבי חלוקת דיבידנד ללא צורך בקבלת אישור מראש של המפקח עודכן היחס שבין סך ההון העצמי לאחר חלוקת הדיבידנד לבין הסכום הנדרש בהבהרה השנייה לשיעור של 115%.
5. ביום 10 ביולי, 2007 אימץ האיחוד האירופי נוסח מוצע לדירקטיבה Solvency II (להלן - "הדירקטיבה המוצעת"). הדירקטיבה המוצעת מהווה שינוי יסודי ומקיף של הרגולציה הנוגעת להבטחת כושר הפירעון והלימות ההון של חברות הביטוח במדינות האיחוד.
- בהתאם לחוזר שפרסם המפקח, בכוונתו ליישם את הוראות הדירקטיבה המוצעת לגבי חברות ביטוח בישראל במועד יישומה במדינות החברות באיחוד האירופי. הדירקטיבה המוצעת מבוססת על שלושה נדבכים: דרישות כמותיות, דרישות איכותיות ודרישות גילוי. הקבוצה החלה להיערך ליישום הדירקטיבה המוצעת בלוחות הזמנים שנקבעו.
6. בחודש יוני 2008 פורסם חוזר בדבר אופן יישום כללי המדידה וההצגה לפי ה- IFRS לצורך חישוב ההון הנדרש וההון המוכר של חברות ביטוח. מטרת החוזר הייתה לקבוע הוראות לעניין אופן יישום תקנות ההון לגבי השקעות בחברות מוחזקות (לרבות חברות ביטוח וחברות מנהלות שבשליטת חברת הביטוח). על פי החוזר דרישות ההון לפי תקנות ההון יוסיפו להיות מבוססות על דוחות סולו. לצורך חישוב ההון המוכר לפי תקנות ההון, ההשקעה של חברת ביטוח בחברת ביטוח או בחברה מנהלת נשלטת וכן בחברות מוחזקות אחרות תחושב על בסיס אקוויטי בשרשור מלא.
- לגבי ההון העצמי הכלול בתמצית הנתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - סולו) בהתאם להוראות החוזר האמור, ראה נספח א' לדוחות הכספיים.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

7. א. בחודש פברואר 2009 הודיע הממונה למנהלי חברות מנהלות של קרנות פנסיה, כי גישתו בנוגע להוצאות רכישה נדחות הינה שהוצאות רכישה נדחות הינן נכס לא מוכר לצורך חישוב ההון העצמי המזערי הנדרש מחברות מנהלות (להלן - גישת הממונה). עוד נאמר בהודעתו של הממונה, כי בכוונתו לבצע תיקון להוראות התקנות הנוגעות לדרישות הון כך שישקפו את גישתו זו ועד לתיקון האמור יש לנהוג לפי הודעתו.

נכון ליום 30 בספטמבר, 2011 הכירה מבטחים פנסיה בדוחות הכספיים בהוצאות רכישה נדחות בסך של כ- 92 מיליון ש"ח. בהתאם לגישת הממונה המפורטת לעיל, נכון ליום 30 בספטמבר, 2011, ההון העצמי המזערי הנדרש ממבטחים פנסיה מסתכם לסך של כ- 101 מיליון ש"ח.

ב. בחודש אוגוסט 2011 העביר משרד האוצר – אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון לאישור ועדת הכספים של הכנסת את טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"א-2011 ואת תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 2), התשע"א-2011 (להלן ביחד – התקנות החדשות).

בהתאם לתקנות החדשות מוצע להרחיב את דרישות הון מחברות מנהלות. דרישות הון החדשות תכלולנה דרישות הון בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים ולהוצאות השנתיות, אך לא פחות מהון עצמי התחלתי בסך 10 מיליון ש"ח.

כמו כן חברה מנהלת תידרש להעמיד הון נוסף בגין חברות מנהלות נשלטות ובגין סכום הנכסים המוחזקים בניגוד לתקנות החדשות. בנוסף כוללות התקנות החדשות הוראות, בין השאר, על החזקה של נכסים זילים בשיעור של 50% לפחות מההון העצמי המזערי הנדרש וקיום איסור על החזקת נכסים בלתי מוחשיים כנגדו. חברה מנהלת תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם הונה העצמי הוא לפחות בגובה ההון העצמי הנדרש ממנה לפי תקנות אלו.

התקנות החדשות כוללות הוראות מעבר להשלמת הון עד ליום 31 בדצמבר, 2014 כדלקמן:
עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2011 לפחות 30% מההפרש;
עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2012 לפחות 60% מההפרש;
עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2013 לפחות 80% מההפרש;
עד ליום 31 בדצמבר, 2014 יושלם מלוא ההפרש.

על פי התקנות החדשות, אילו היו מיושמות במלואן ללא התחשבות באבני הדרך, תקטן דרישת הון במבטחים פנסיה ב- 24 מיליוני ש"ח ותגיע לסך של כ- 77 מיליוני ש"ח לעומת ההון הנדרש ערב תיקון התקנות. בהתחשב בהון הקיים של מבטחים פנסיה ליום 30 בספטמבר, 2011, למבטחים פנסיה עודפי הון בסך של כ- 354 מיליוני ש"ח. לאחר תאריך הדיווח, ביום 1 בנובמבר, 2011 חילקה מבטחים פנסיה דיבידנד בסך 350 מיליון ש"ח לחברה.

8. על פי אומדן שביצעו החברה ושומרה ביטוח, אזי נכון לתאריך הדיווח:

לחברה עודפי הון בסך של 205 מיליוני ש"ח. כתוצאה מיישום מלוא דרישת הון על פי התקנות, כפי שתהיינה בתוקף ב- 31 בדצמבר, 2011 בהתחשב בהון העצמי ליום 30 בספטמבר, 2011, לחברה עודפי הון בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח.

לשומרה ביטוח עודפי הון בסך של 30 מיליוני ש"ח. כתוצאה מיישום מלוא דרישת הון על פי התקנות, כפי שתהיינה בתוקף ב- 31 בדצמבר, 2011 בהתחשב בהון העצמי ליום 30 בספטמבר, 2011, לשומרה ביטוח עודפי הון בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח.

בנוסף, סכום ההשקעות שיש חובה להעמידם כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, ולפיכך מהווים עודפים שאינם ניתנים לחלוקה, מסתכמים בחברה בכ- 19 מיליוני ש"ח ובשומרה ביטוח בכ- 12 מיליוני ש"ח.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

9. בחודש אוקטובר 2010, נתקבלה הנחיה מהמפקח בדבר התייחסות לחריגות בתחום ההשקעות. בהנחיה נקבע כי חריגות פאסיביות הנובעות משינוי דירוג או רכישה עצמית, יתוקנו לפי הכללים הבאים:

א. חריגה בנייר ערך סחיר תתוקן בתוך 50 ימי עסקים.

ב. חריגה באג"ח לא סחיר הנסחר במערכת רצף מוסדיים, שהמח"מ שלו אינו עולה על 3 שנים, לרבות אג"ח לא סחיר שאינו נסחר במערכת רצף מוסדיים וכן פיקדון, ניתן להחזיקם עד למועד הפידיון.

ג. חריגה באג"ח לא סחיר הנסחר במערכת רצף מוסדיים, שהמח"מ שלו עולה על 3 שנים, תתוקן בתוך 6 חודשים.

ד. חריגה בנייר ערך בהסדר חוב תתוקן בתוך 50 ימי עסקים מתום תקופה של שלושה חודשים ממועד גיבוש ו/או יישום הסדר חוב.

אי תיקון החריגות כאמור יגרור החזר דמי ניהול בקרן פנסיה או סיווג כנכס לא מוכר בחברות הביטוח.

למרות האמור לעיל, במכתב ששלח המפקח למנהלי הגופים המוסדיים, נקבע כי השקעות של גופים מוסדיים באירלנד, לא תיחשבה כהחזקה העומדת בניגוד לתקנות ההשקעה ולתקנות מס הכנסה במשך תקופה של ששה חודשים שתחילתה ביום 21 בפברואר, 2011.

בהמשך למכתב הקודם, שלח המפקח מכתב נוסף, אשר על פיו הוארכה התקופה כאמור בששה חודשים נוספים החל מיום 14 באוגוסט, 2011.

נכון לתאריך הדיווח לחברה חריגות פאסיביות בסך של כ- 15.7 מיליוני ש"ח בנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות תלויות תשואה וסך של כ- 1.3 מיליוני ש"ח בנוסטרו.

באור 6: - התחייבויות תלויות

א. תובענות מהותיות וייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

בגין התובענות הייצוגיות והבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים 17-1 להלן, אשר בהן, להערכת הנהלת מנורה החזקות, החברה וכן הנהלת שומרה ביטוח (לעניין תובענות 5 ו-11 להלן) המתבססת בין היתר, על חוות דעת משפטיות שקיבלו, יותר סביר מאשר לא (More likely than not) כי טענות ההגנה של מנורה החזקות, החברה ושומרה ביטוח תתקבלנה והבקשות לאישור התובענות כייצוגיות תדחנה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן, ביחס לתביעה, כולה או חלקה, יותר סביר כי טענות ההגנה של החברות ידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי חברות אלו.

להערכת הנהלת החברות, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלו, במקום בו נדרשו הפרשות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידן.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים 19-18 להלן, אשר הוגשו לאחרונה, לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשות, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תובענות אלו.

להלן פירוט הבקשות בגין תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות:

1. ביום 21 בנובמבר, 2005 הוגשה כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - בקשת האישור). עניינה של התובענה הוא בפרשנות נספח לפוליסות ביטוח חיים המתייחס לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית (להלן - נספח נכות תאונתית). הטענה המרכזית בתובענה הינה כי החברה מסייגת את חבותה בכל הקשור לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית הכלול בנספח נכות תאונתית, וזאת דרך חישוב תגמולי הביטוח שלא בהתאם להוראות הנספח, ולפיכך מפרה החברה את חובת הגילוי הקבועה בחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו מכוחו, פעולה שהינה, לפי הטענה, גם בבחינת הטעיה לאחר קרות האירוע הביטוחי בנוגע להיקף הכיסוי הביטוחי ובניגוד להוראות החוק האמור.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות מהותיות וייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

1. (המשך)

הסעד המבוקש על-ידי התובע הינו תשלום הפער בין סכום הפיצוי המגיע לו לטענתו לפי פרשנותו את הפוליסה ובין סכום הפיצוי ששולם לו בפועל לפי פרשנות החברה את הפוליסה, וזאת לגבי כלל המבוטחים שהיו זכאים לפיצוי על-פי נספח נכות תאונתית והתשלום בוצע בשבע השנים האחרונות. סכום התביעה האישית של התובע הועמד על סך של 17,599 ש"ח, בעוד שלגבי כלל חברי הקבוצה אין בידי התובע נתונים המאפשרים עריכת אומדן של הנזק הכולל. החברה הגישה את תגובתה לבקשה בחודש אפריל, 2006. התלונה בעניין העולה בתובענה שהגיש המבקש למפקח נמצאה מוצדקת, ובהחלטת סגנית המפקח מיום 17 במאי, 2006 (להלן - ההכרעה) נקבע, כי על החברה לחשב ממועד ההכרעה ואילך, את תגמולי הביטוח על-פי הפוליסה בדרך שנקבעה בהכרעה ולא בדרך בה נהגה החברה לחשב את תגמולי הביטוח. על הכרעה זו הגישה החברה ערעור ביום 30 באוקטובר, 2006. החברה הגישה בקשה לעיכוב הליכים בערעור עד להכרעת ביהמ"ש העליון בבקשת רשות הערעור כמפורט להלן. ביום 29 ביולי, 2009 עיכב ביהמ"ש המחוזי את ההליכים. המדינה הגישה בקשה להאריך המועד להגשת בקשת רשות ערעור על החלטה זו.

ביום 11 בינואר, 2009 ניתנה החלטה המאשרת את בקשת האישור בהתאם לעילות ולסעדים כמפורט בהחלטה. כן נקבע כי על החברה להגיש כתב הגנה ולפרסם מודעה בעיתון. החברה הגישה לבית המשפט המחוזי בקשה לדחיית מועד בירור התובענה ובית המשפט המחוזי דחה את בקשת החברה ("החלטת הדחייה"). החברה הגישה לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על ההחלטה לאישור התובענה כייצוגית ועל החלטת הדחייה. בית המשפט העליון קבע בהחלטה מיום 13 במאי, 2009 כי בשלב זה לא יוגשו כתבי הגנה ולא תפורסם מודעה בעיתון.

2. ביום 25 באפריל, 2006 הוגשה כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. ענינה של התובענה בפוליסת אובדן כושר עבודה (להלן-הפוליסה) של החברה. לטענת התובעים, בפוליסה קבוע תנאי שעניינו "תקופת המתנה" (בת שלושה חודשים), שמשמעותו היא כי תגמולי ביטוח בגין אירוע ביטוחי בתקופת הפוליסה ישולמו רק החל מתום תקופת המתנה ובתנאי שהמבוטח עדיין חסר כושר עבודה במועד זה וכל עוד נמשך אי הכושר. לטענת התובעים, החברה (כמו גם חברות ביטוח נוספות הנתבעות בתובענה, להלן ביחד - הנתבעות) גובה דמי ביטוח גם בשלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הביטוח וזאת למרות שלפי תנאי הפוליסה, מבוטחים לא יהיו זכאים לקבלת תגמולי ביטוח לפי הפוליסה במידה ומקרה הביטוח יארע בשלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הביטוח בשל תקופת המתנה הנזכרת.

על בסיס האמור טוענים התובעים כי הנתבעות הטעו אותם, פעלו בחוסר תום לב, הפרו חובות שבדין, פעלו ברשלנות, הפרו חובות חקוקות ועשו עושר ולא במשפט וכי התנאי בדבר "תקופת המתנה" הינו תנאי מקפח בחוזה אחיד.

הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו, אישור התובענה הייצוגית, מתן צו המחייב את הנתבעות להפסיק ולגבות דמי ביטוח בגין תקופת שלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הפוליסה וכן חיוב הנתבעות להשיב את דמי הביטוח שגבו מחברי הקבוצה בגין התקופה האמורה. לטענת התובעים ובהתבסס על חוות דעת שצורפה לתובענה מטעמם, הנזק הכולל של הקבוצה לשנים 2004 - 1998 מוערך באופן ראשוני בסך של 47.6 מיליון ש"ח לכלל הנתבעות ומתוכו (על-פי חוות הדעת) סך של 5.4 מיליון ש"ח כנגד החברה. החברה הגישה תשובתה ביום 6 בנובמבר, 2006. התיק נקבע לסיכומים בכתב אשר הוגשו על-ידי הצדדים. ביום 3 בפברואר, 2009, ניתן פסק דין המאשר את בקשת האישור בעילות של הטעיה, הפרת חובה חקוקה, הפרת תום לב, תנאי מקפח בחוזה אחיד ועשיית עושר ולא במשפט. כן נקבע כי על החברה להגיש כתב הגנה. החברה הגישה בקשה לדחיית מועד בירור של התביעה הייצוגית, לדחיית מועד הגשת כתב הגנה ולדחיית מועד פרסום המודעה, וזאת עד להכרעת בית המשפט העליון בבקשת רשות ערעור שהגישה החברה על ההחלטה לאשר את התובענה כייצוגית. במקביל, הורה בית המשפט המחוזי על דחיית מועד בירור התובענה הייצוגית עד להכרעה בבקשת רשות הערעור הנ"ל. התובע הגיש בקשת רשות ערעור על החלטת הדחייה. ביום 24 בנובמבר, 2009, דחה בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור של התובע.

א. תובענות מהותיות וייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

3. ביום 3 בינואר, 2008 הוגשה כנגד החברה, כמו-גם כנגד חברות ביטוח נוספות (להלן - הנתבעות), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התובענה הוא בדרישה להחזר סכומים שנטען כי נגבו ביתר ושלם כדין בגין מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות". על-פי הטענה, הגביה ביתר נובעת הן מגביה בשיעור העולה על השיעור המותר, הן בשל גביית מרכיב התת-שנתיות בגין חלקים או תשלומים בפוליסה שהתשלום אינו אמור לחול עליהם (כגון בגין חלק החיסכון בפוליסה או בגין תשלום המכונה "גורם פוליסה") וכן בשל גביית המרכיב האמור בפוליסות שאינן פוליסות ביטוח חיים, והכל בניגוד להנחיות המפקח. עילות התביעה העיקריות הנטענות הן: הפרת הוראות חוק הפיקוח, תקנות הפיקוח וחוזרי המפקח, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו החזר סכום התת שנתיות שנגבה שלא כדין כמתואר בתובענה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר לעיל. הנזק האישי של כל התובעים ביחד הוערך על-פי העולה מכתב התביעה בסך כולל של כ- 1,683 ש"ח (בגין שנת ביטוח אחת) בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות (בגין תקופה של 7 השנים האחרונות) חושב והוערך על-ידי התובעים בסך של כ- 2.3 מיליארד ש"ח, מתוכם יוחס לחברה סך נזק כולל של כ- 229 מיליון ש"ח, והכל בהתבסס על הערכות והנחות שהניחו התובעים לענין זה. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

4. ביום 14 באפריל, 2008 הוגשה כנגד החברה בבית הדין לעבודה (להלן - "הנתבעת") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - "התובענה" ו/או "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא, לפי הטענה, בהפליה לרעה של נשים במסגרת פוליסות המכונות "ביטוחי מנהלים", שהופקו לפני שנת 2001. על-פי הטענה, הנתבעת נוהגת לזכות נשים מבוטחות, בהגיען לגיל הפרישה, בגמלה חודשית נמוכה מזו שמקבל מבוטח גבר בעל נתונים זהים, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר. לעומת זאת, לפי הטענה, הנתבעת גובה מנשים פרמיית "ריסק" בשיעור זהה לזה שהיא גובה מגברים, על אף ששיעורי התמותה של נשים הינם נמוכים בהרבה. בכך, לטענת התובעת, יש משום הפליה אסורה מאחר והנתבעת מבחינה בין המגדרים כאשר ההבחנה פועלת לטובתה.

הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כלל הנשים אשר רכשו מהנתבעת פוליסות המכונות "ביטוח מנהלים" בהן נערכה הבחנה בין גברים לנשים לעניין תשלום הגמלא אך לא נעשתה הבחנה בין המינים לעניין פרמיית ריסק. התובעת איננה מציינת את הנזק האישי שנגרם לה, לטענתה. התובעת טוענת כי לאור היקף הקבוצה (המוערך על ידה בעשרות אלפי נשים) הנזק שנגרם לכלל חברות הקבוצה מוערך במאות מיליוני ש"ח. עילות התביעה הן: הפליה בניגוד לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים, בכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים (להלן: "חוק איסור הפליה"); הפרת הוראות חוק הפיקוח; עשיית עושר ולא במשפט; הפרת חוק הגנת הצרכן וקביעת "תנאי מקפח" בחוזה אחד כמשמעותו בחוק החוזים האחידים. הסעדים העיקריים המבוקשים על-ידי התובעת הינם כי בית הדין יקבע ו/או יורה כי: א) ההפליה בה נוהגת הנתבעת, לפי הטענה, מנוגדת לדין, וכל הוראה בפוליסה ו/או כל פעולה מכוחה של הפליה זו - בטלות ומבוטלות; ב) בידי התובעת ויתר חברות הקבוצה הזכות לבחור בין החלופות הבאות: 1) להשוות את מקדמי הגמלה למבוטחת אישה לאלה הנוהגים למבוטח גבר באותו גיל, ולהורות כי במקרה של תשלום חד פעמי במקום גמלא יוגדל הסכום החד פעמי למבוטחת אישה בהתאם ליחס שבין מקדם הגמלא למבוטח גבר למקדם הגמלה למבוטחת אישה בגיל הרלבנטי. 2) הפחתה רטרואקטיבית ופרוספקטיבית של סכומי הריסק שנגבו מהתובעת בפוליסה נשוא התובענה ויתר המבוטחות בפוליסה מסוג זה, והעמדתם על סכומי הריסק הראויים למבוטחת אישה, כאשר הסכומים שיופחתו יצורפו לסכומי הצבירה לחיסכון של התובעת. כמו כן, התובעת מבקשת מבית הדין להתיר פיצול סעדים כך שניתן יהיה לתבוע בנפרד את הפיצוי ללא הוכחת נזק כקבוע בחוק איסור הפליה. החברה הגישה בקשה לסילוק התובענה על הסף בשל העדר סמכות עניינית של בית הדין לעבודה לדון בתובענה. בית הדין התיר לחברה לא להגיש את תגובתה לגוף התובענה והבקשה עד להכרעה בבקשה לסילוק. ביום 2 באוקטובר, 2008, נעתר בית הדין לבקשת הסילוק הנ"ל. על החלטה זו הוגש ערעור לביה"ד הארצי ובחודש ינואר 2009 הוגשו סיכומים מטעם החברה במסגרת ערעור זה.

ביום 17 בספטמבר, 2009 קיבל ביה"ד הארצי את הערעור וקבע כי לביה"ד האזורי סמכות לדון בתובענה, למעט בעילות הנזיקיות. ביום 15 בדצמבר, 2009 הגישה הנתבעת (ביחד עם חברות ביטוח נתבעות נוספות) עתירה לבג"צ בנוגע לסוגיית הסמכות העניינית. ביום 3 בינואר, 2010 הורה ביה"ד האזורי על דחיית מועד הדיון ומועד הגשת תגובות מטעם הנתבעות עד ובהתאם להכרעת בג"צ בעתירה. ביום 11 באוקטובר, 2010 הגיש היועץ המשפטי לממשלה עמדתו בעתירה.

א. תובענות מהותיות וייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

4. (המשך)

ביום 23 בפברואר, 2011 ובעקבות דיון שהתקיים בעתירה הגישו חברות הביטוח הודעה על משיכת העתירה כך שהתובענה תתברר בביה"ד האזורי לעבודה בת"א. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

5. ביום 30 ביולי, 2008 הוגשה כנגד שומרה ביטוח תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - התובענה). עניינה של התובענה הינה, לפי הטענה, בהפרה לכאורה של סעיפים 65, 67, 56(א) ו-56(ג) לחוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, סעיף 12(א) לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 והוראה של המפקח על הביטוח, המורים כי מקום בו מוגשת תביעת צד ג' לתגמולי ביטוח, על המבטח לשלם לידי צד ג' את מלוא הסכומים שהמבוטח צריך היה לשלם בשל מקרה הביטוח, לרבות את שכר טרחת השמאי. לטענת התובע, שומרה ביטוח נמנעת מלשלם ו/או להשיב לצד ג' את מלוא שכר טרחת השמאי. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל אדם אשר היה זכאי לקבל משומרה ביטוח, כצד ג', כספים ו/או תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב במהלך 7 השנים האחרונות, ושומרה ביטוח לא השיבה ו/או שילמה לידי, את מלוא הסכום ששילם בגין שכר טרחת השמאי ו/או חלק ממנו. התובע העמיד את נזקו האישי על סך של 150 ש"ח, ומעריך את הנזק הכולל לקבוצה בכ- 6.8 מיליוני ש"ח. עילות התביעה הנטענות הן הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט. שומרה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.

6. ביום 3 באוגוסט, 2008 הוגשה כנגד החברה, תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - התובענה). עניינה של התובענה, לפי הטענה, באי תשלום שיפוי למבוטחי הנתבעת בביטוחי רכב, בגין הנזק שנגרם לאמצעי המיגון שהותקן ברכב על-פי דרישתה תוך הפרת הוראות סעיף 1 לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 (להלן - הפוליסה התקנית). הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל מבוטח אשר זכה, החל מיום 1 באפריל, 2004 לקבל מהחברה תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב פרטי או מסחרי עד 4 טון, לרבות בשל אובדן גמור, אובדן להלכה או גניבה עת היה מבוטח אצל החברה בביטוח לפי פרק א' לפוליסה התקנית ולא קיבל את כל ו/או חלק מתגמולי הביטוח בגין אובדן או נזק שנגרם לאמצעי המיגון כאמור.

התובע העמיד את נזקו האישי על סך של 550 ש"ח ובהסתמך על נתונים מדוחותיה הכספיים של החברה ועל חישובים שביצע לעניין זה, העריך את הנזק הכולל לקבוצה כהגדרתה לעיל בכ- 23 מיליון ש"ח. עילות התביעה הנטענות הינן הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

7. תובענה דומה לזו המפורטת בסעיף 5 לעיל, הוגשה ביום 2 בנובמבר, 2008 כנגד החברה. התובע מעמיד את נזקו האישי על סך של 1,350 ש"ח, ומעריך את סך הנזק לקבוצה כולה בכ- 20 מיליוני ש"ח. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

8. ביום 1 באפריל, 2009 הוגשה כנגד החברה, תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - "התובענה" ו"הבקשה לאישור"). עניינה של התובענה הינו פוליסות ביטוח בריאות הכוללות זכות לקבלת מחצית ערכו של "טופס 17" מטעם קופת החולים במקרים בהם המבטח לא השתתף במימון ניתוח המכוסה על-פי הפוליסה. הטענה המרכזית בתובענה הינה כי בכל הקשור לכיסוי הנ"ל הנתבעת מחשבת את תגמולי הביטוח באופן המפחית את סכום התגמולים המגיע לתובעת ולחברי הקבוצה לפי הבנתה וזאת תוך הטעיה של המבוטחים והפרת חוזה הביטוח בניגוד לדין. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כל מבוטח בפוליסת בריאות הכוללת כיסוי כאמור שנותחו בנייתוח שלא מומן על-ידי הנתבעת ב- 7 השנים שקדמו להגשת התביעה ולחילופין ב- 3 השנים שקדמו להגשת התביעה (להלן - חברי הקבוצה). עילות התביעה הן הטעיה והפרת חוזה הביטוח. הסעדים העיקריים המבוקשים הינם חיוב הנתבעת להשיב לכל חברי הקבוצה סכום השווה למחצית ערכו של טופס התחייבות של קופת חולים לכיסוי עלות הניתוח ו/או הטיפול שניתן, צו המורה לנתבעת לחשב מעתה ואילך את הסכום המגיע למבוטחים לעניין זה לפי עמדת התובעת וכן מתן סעד הצהרתי הקובע כי הנתבעת הפרה את ההוראות הרלבנטיות בפוליסה או לחילופין מטעה את חברי הקבוצה כמבואר בתביעה. התובעת מעמידה את נזקה האישי על סך של 2,420 ש"ח ומעריכה את סך הנזק לקבוצה כולה בסך העולה על 10 מיליון ש"ח. החברה הגישה תגובתה לבקשה לאישור.

א. תובענות מהותיות וייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

9. ביום 8 בספטמבר, 2009 הוגשה כנגד החברה, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "התביעה" או "הבקשה"). עניינה של התובענה, כנטען בה, בהלוואות שנתנה החברה, בתיווך שתי סוכנויות ביטוח עיקריות, ללא בטחונות במועד מתן ההלוואה ותוך סיכון כספי ציבור מבטוחי ביטוח החיים של החברה. המבקש הינו מבוטח בביטוח חיים של החברה ומבקש במסגרת תובענתו לייצג קבוצת מבטוחים, שהם בעלי "פוליסות ביטוח חיים משתתפות ברווחים" של החברה בתקופה שבין אוקטובר 2004 עד סוף מרס 2007. הסעד המרכזי המבוקש הינו לחייב את החברה להשיב את סכומי ההלוואות הנ"ל בסך כולל של כ- 153 מיליון ש"ח, או למצער סכום ההלוואות שהחברה הצהירה לגביו כי המדובר בחוב מסופק וזאת בסך של כ- 62 מיליון ש"ח או סכום אחר שיתברר שלא יוחזר. כן מבוקש לחייב את החברה לפצות את חברי הקבוצה בגין הרווחים שהיו נצברים לזכותם בגין סכומי ההלוואות הנ"ל אילו לא היו מוענקות ללקוחותיה. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

10. ביום 13 בפברואר, 2011 התקבלה במשרדי מנורה החזקות והחברה, בקשה לאישור הגשת תובענה נגזרת בהתאם לסעיף 194 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן - "הבקשה לאישור") וכן עותק מהתובענה הנגזרת אשר הוגשה על ידי בעל מניות במנורה החזקות. עניינה של הבקשה, כנטען בה, במעשיהם ו/או במחדליהם של נושאי משרה בכירים בחברה ביחס להלוואות שהעניקה החברה ללא בטחונות כביכול. כתוצאה ממעשים ו/או מחדלים אילו, לפי טענת המבקש, נגרם לחברה נזק בסך כולל של כ- 69 מיליון ש"ח (גובה ההפרשה לחובות מסופקים בגין ההלוואות הנ"ל וסכום הקנס שהטיל המפקח על החברה בגין הפעילות הנ"ל). מנורה החזקות והחברה הגישו תגובתן לבקשה לאישור. יצויין כי ביום 6 בפברואר, 2011, ובהמשך להערות בית המשפט, ניתן פסק דין המוחק "בקשה לאישור" דומה קודמת שהוגשה על ידי אותו מבקש.

11. תובענה דומה לזו המפורטת בסעיף 6 לעיל, הוגשה ביום 24 בינואר, 2010 כנגד שומרה ביטוח. התובע מעמיד את נזקו האישי על סך של 6,500 ש"ח, ומעריך את סך הנזק לקבוצה כולה בכ- 29 מיליוני ש"ח. שומרה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.

12. ביום 11 באפריל, 2010 הוגשה כנגד החברה כמו-גם כנגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה הנתבעות המחזיקות כספים שלא נדרשו על ידי בעלי זכויות בהם (מבטוחים, מוטבים ו/או יורשים), מפרות לכאורה חובות המוטלות עליהן לאיתור אותם בעלי זכויות ואף לא מעבירות את הכספים בהגיע המועד לכך לידי האפוטרופוס הכללי, זאת תוך התעשרות שלא כדין בשל גביית דמי ניהול בשיעור העולה על המותר או מתשואה שמניבים הכספים שלא נדרשו. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה - כל בעלי הזכויות בנכסים המצויים בידי הנתבעות, באחריותן או בשליטתן, ואשר הנתבעות לא הביאו לידיעתם את דבר היותם בעלי נכסים כאמור. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת חובה חקוקה, הפרת הוראות המפקח על הביטוח, הטעיה, חוסר תום לב, הפרת חוזה, רשלנות, הפרת חובת נאמנות ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על ידי התובעים הינו מתן צווים מתאימים שיחייבו את הנתבעות לקיים את הוראות המפקח על הביטוח בעניין איתור בעלי הזכויות הנ"ל, השבה של כספים שנגבו שלא כדין ומינוי בעל תפקיד לצורך אכיפת הצווים שנתבקשו כאמור או מתן סעד אחר לטובת הקבוצה. סכום התביעה על פי התובענה לא ניתן להערכה. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

13. ביום 19 באפריל, 2010 הוגשה כנגד החברה, כמו-גם כנגד ארבע חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה כאשר מפסיק ביטוח, מסיבה כלשהי (כגון הודעת המבוטח על ביטול הפוליסה, קרות אירוע הביטוח או מקרה אחר המפקיע את פוליסת הביטוח), הדבר קורה לרוב לאחר שנגבתה כבר פרמיה בגין החודש השוטף ולמרות שהמבוטח זכאי, לפי הטענה, לקבל החזר בגין החלק היחסי של החודש אין הנתבעות משיבות למבטוחים את החלק היחסי של הפרמיה החודשית או שהן משיבות אותו בערכים נומינליים. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה - כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח אצל מי מבין הנתבעות בפוליסת ביטוח כלשהיא (למעט פוליסת ביטוח רכוש) או יורשו של מבוטח כאמור ופוליסת הביטוח הופסקה מסיבה כלשהיא בין אם עקב ביטולה ע"י המבוטח ובין אם עקב קרות אירוע ביטוח. להערכת התובעים הקבוצה מונה כ- 2 מיליון מבטוחים. עילות התביעה הנטענות הן, בין היתר, הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 וחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, חוסר תום לב, הטעיה ומצג שווא, ועשיית עושר ולא במשפט.

באור 6: התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות מהותיות וייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

13. (המשך)

הסעד המבוקש על ידי התובעים הינו החזר סכום הפרמיות העודפות שנגבו שלא כדין ו/או שלא הוחזרו שלא כדין ו/או של הפרשי שערך שלא שולמו לכאורה לחברי הקבוצה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר בתובענה. הנזק האישי של התובעים ביחס לכל הנתבעות הועמד על סך של כ- 3,047 ש"ח בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות חושב והוערך לסך של כ- 225 מיליון ש"ח. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

14. ביום 18 באוגוסט, 2010 התקבלה במשרדי מנורה החזקות, תביעה כנגד מנורה החזקות וכנגד החברה, וכן בקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "התביעה"). על פי הנטען בתביעה, החברה הפחיתה, שלא כדין, כספים מפוליסת ביטוח מנהלים של התובעת, בדרך של השמטת הפקדות שהועברו לחברה. התובעת טוענת כי יש להטיל חבות גם על מנורה החזקות, הואיל ויש לה שליטה אפקטיבית על פעילות החברה, כעולה מדוחותיה השנתיים. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג, כמפורט בתביעה, הינה כלל המבוטחים ו/או בעלי פוליסות ביטוח חיים אותן מנהלת ו/או מפעילה החברה, אשר, לפי הטענה, הפחתה, שלא כדין, מיתרתם בפוליסה כספים שהופקדו בחברה (להלן: "חברי הקבוצה"). להערכת התובעת, הקבוצה מונה כ- 75,000 מבוטחים. עילות התביעה העיקריות הנטענות הן הפרת הסכם התקשרות, הפרת חובת נאמנות, עוולת הגזל, עוולת הרשלנות וחוסר תום לב. הסכום הנתבע על ידי התובעת באופן אישי עומד על סך של 5,784 ש"ח והנזק הנטען לקבוצה, על פי הערכת התובעת, עומד על סך של כ- 110 מיליון ש"ח. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.

15. ביום 6 במרס, 2011, התקבלה במשרדי החברה, תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "הבקשה"). על פי הנטען בבקשה, נמצאה טעות בחישוב סך הצבירה בפוליסת ביטוח מנהלים ("קרן") של התובע הייצוגי (להלן - "התובע") שנדמה כי אירעה (לפי הטענה) גם לגבי מבוטחים נוספים בפוליסות כאמור. הקבוצה אותה מבקש התובע הייצוגי לייצג, כמפורט בבקשה, הינה - כלל העמיתים ו/או בעלי פוליסות ביטוח חיים ו/או פוליסות ביטוח מנהלים ו/או כל פוליסה אחרת בקרן י' שהופעלה בעבר בידי חברת מנוליף (אשר נרכשה בידי החברה) מקום בו הצבירה בפועל אינה תואמת את הצבירה אשר אמורה היתה להיות (להלן - "הקבוצה המיוצגת"). עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הפרת הסכם ההתקשרות; הפרת חובת נאמנות; עוולות הגזל והרשלנות וחוסר תום לב. הנזק האישי של התובע הוערך על ידו בסך כולל של כ- 70 אלף ש"ח, בעוד שהנזק המצרפי הנטען לכלל הקבוצה המיוצגת הוערך על ידי התובע בסך של כ- 50 מיליון ש"ח. הסעדים המבוקשים על ידי התובע הינם: אישור הבקשה; להורות על דרכים להוכחת נזקם של יחידים הקבוצה; לפסוק פיצוי כולל לפי הנזק המוערך כנ"ל; פסיקת פיצוי לתובע ייצוגי ושכ"ט לעורכי הדין המייצגים. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.

16. ביום 21 באפריל, 2011, הוגשה כנגד החברה כמו גם כנגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). עניינה של התובענה בטענה לגבייה, ללא כל עיגון בהסכם בין הצדדים, של סכומי כסף העולים, לטענת התובעים, כדי שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבוטח והמכונים "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים". כרקע לדברים, מבהירים התובעים כי לחברות הביטוח הותר, כעקרון, לגבות בתנאים מסוימים תשלום הקרוי "גורם פוליסה" וזאת על פי חוזרים של המפקח על הביטוח, ואולם, לטענת התובעים, גביית עמלה זו מעולם לא סוכמה עמם ואף לא נאמר להם כי הם יחויבו בסכום כלשהו בגין דמי ניהול אחרים ו/או גורם פוליסה. עוד מציינים התובעים כי בשנת 2010 הגישו כנגד הנתבעות תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית שעניינה אופן חישוב גורם הפוליסה שנגבה מהם ("התביעה הקודמת") וכי תביעה קודמת זו נמחקה לאור הסתלקות התובעים ממנה. עוד צוין, כי במסגרת תשובתן של הנתבעות לתובענה הקודמת, הודו, לטענת התובעים, הנתבעות בכך שגבו את גורם הפוליסה. עוד ציינו התובעים כי ביום 12 באפריל, 2011 קיבל בית המשפט המחוזי (מרכז) בקשה לאישור תביעה ייצוגית שהגישו כנגד חברת ביטוח נוספת ואשר הינה זהה לתביעה נשוא דיווח זה. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג, כמפורט בבקשה, הינה כל מי שהוא ו/או היה מבוטח של הנתבעות או של מי מהן ושנגבה ממנו סכום כלשהו כ"גורם פוליסה" ו/או כ"דמי ניהול אחרים" (להלן - "הקבוצה המיוצגת"). עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הטעיית לקוחות הן בשלב הטרם חוזי והן בשלב החוזי; הפרה של הוראות הדין ובפרט של חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 והתקנות מכוחו; חוסר תום לב; התעשרות שלא כדין; הפרת הסכם; הפרת חובת חקוקה; וכי הסתמכות על הוראות ההסכמים, ככל שתהיה, הינה הסתמכות על תנאי מקפח בחוזה אחיד.

א. תובענות מהותיות וייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

16. (המשך)

הנזק האישי של כלל התובעים אשר חושב לצרכי נוחות ביחס לשנה ספציפית אחת הוערך בסך של 1,522 ש"ח בערך נומינלי כאשר הנזק הכולל של כלל חברי הקבוצה המיוצגת, לתקופה של 7 שנים, הוערך בהתבסס על הנחות שונות ביחס לגביית גורם פוליסה והתשוואות השנתיות הרלבנטיות, בסך כולל של כ- 2.3 מיליארד ש"ח. הסעדים המבוקשים על ידי התובע הינם: תשלום סכום פיצוי/השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה המיוצגת בפועל, בצירוף 85% מהתשוואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה בשל כך שנוכה מן הפרמיה ולא הושקע בעבורם ולאור זכאותה של חברת הביטוח ל- 15% מהתשוואה. בנוסף, נתבקש סעד של מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות בכל הקשור בגביית "דמי ניהול אחרים" ו/או "גורם פוליסה". החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.

17.

ביום 1 ביוני, 2011, הוגשה כנגד החברה כמו גם נגד תשע חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - "הבקשה"). עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות, משלמות תגמולי הביטוח, אשר תשלומם עוכב בשל עיקול או צווי כינוס או זכויות אחרות כלשהן של צדדים שלישיים, בערכים נומינליים ללא שיערוך וללא שהן משיבות למבוטחים הזכאים לתגמולי ביטוח את הפירות שנצמחו על אותם כספים. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל מבוטחי הנתבעות וכן ניזוקים שתבעו את הנתבעות מכוח סעיף 68 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, אשר תגמולי ביטוח או כספים שהם היו זכאים להם מהנתבעות עוכבו כאמור לרבות מחמת סברה מוטעית של הנתבעות כאילו קיימים צווי עיקול או צווי כינוס או זכויות צד ג', ואשר קיבלו לבסוף מהנתבעות את תגמולי הביטוח או כספים אחרים בערכם הנומינלי בלבד או בצירוף הפרשי הצמדה בלבד ללא ריבית (להלן - "חברי הקבוצה"). עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הפרת הוראות חוק השומרים, חוק חוזה הביטוח, פקודת הנזיקין, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט והפרת חובת נאמנות. הנזק האישי שנגרם לפי הטענה לתובע אחד כנגד החברה עומד על סך של כ- 4,598 ש"ח ואילו הנזק שנגרם, לפי הערכה, לכלל התובעים עומד על סך של כ- 350 מיליון ש"ח, כאשר הנזק הקבוצתי הנטען כנגד החברה הוערך על סך של כ- 43 מיליון ש"ח. הסעדים המבוקשים על ידי התובעים הינם, בין היתר, לחייב את הנתבעות להשיב לחברי הקבוצה את כל הפירות שהפיקו הנתבעות מכוח החזקתן בתגמולי הביטוח (או בכספים אחרים) המעוכבים או את הפרשי ההצמדה והריבית בגין החזקת הכספים לאורך כל תקופת העיכוב, לפי הגבוה מבין השניים, וזאת בצירוף הפרשי הצמדה וריבית; לחייב את הנתבעות בתשלום פיצוי מיוחד אחר לפי שיקול דעת בית המשפט; להצהיר שהנתבעות חייבות תגמולי ביטוח או פיצויים לניזוקים משוערכים כדין ליום התשלום בפועל, כאשר תגמולים אלו שולמו לאחר המועד שנקבע לכך בין אם העיכוב בתשלום כדין ובין שהיה שלא כדין; להורות למשיבות לקבוע נהלים פנימיים בכל הקשור לאישור עיקולים או אישור "הודעות למחזיק" על מנת להבטיח שכספים של מבוטחים או זכאים אחרים לא יעוכבו בידי הנתבעות שלא כדין. החברה טרם השיבה לבקשה.

18.

ביום 7 ביולי, 2011 הוגשה כנגד החברה (להלן: "הנתבעת") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן: "הבקשה"). עניינה של התובענה בטענה לגביית דמי אשראי ממבוטחי החברה, בביטוח כללי, בשיעור גבוה מתקרת הריבית השנתית המקסימלית שהחברה רשאית לגבות או בשיעור ריבית גבוה מזה שהיא מציגה למבוטח. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, כמפורט בבקשה, הינם כל בעלי הפוליסות ו/או המוטבים ו/או המבוטחים שבוטחו על ידי הנתבעת בפוליסות ביטוח בענפי הביטוח הכללי, ואשר שילמו לנתבעת דמי אשראי ו/או דמי גבייה ו/או דמי הסדר תשלומים תוך חריגה מהוראות הדין ו/או תוך חריגה משיעורי הריבית אשר הוצגו למבוטחים בפוליסות, החל מיום 1 במאי, 1984 (להלן: "חברי הקבוצה"). עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הטעיית המבוטחים בשלב הטרם חוזי ובשלב החוזי, הפרה של הוראות הדין ובכלל זה, הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ותקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (קביעת אחידות מטבע בחוזי ביטוח ודמי ביטוח באשראי), התשמ"ד-1984; הפרת חובה חקוקה, הפרת חוזה, הפרה של חובת הגילוי המוגברת וחוסר תום לב במר"מ ובקיום החוזה, רשלנות, התעשרות שלא כדין והפרת הוראות המפקח על הביטוח. נזקו האישי של המבקש, כשהוא משוערך ליום הגשת הבקשה, הועמד על סך של 18.16 ש"ח, בעוד שאומדן הנזק לכלל חברי הקבוצה החל מחודש מאי 1984, כשהוא משוערך ליום הגשת הבקשה, נע בין סך של כ- 162 מיליון ש"ח לבין סך של כ- 266 מיליון ש"ח. הסעדים העיקריים להם עותר המבקש הינם: השבה של הכספים שנגבו (לפי הטענה) ביתר שלא כדין בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, ולרבות תוספת ריבית מיוחדת כמשמעותה בחוק חוזה הביטוח החל ממועד כל תשלום ועד השבת הסכומים בפועל; פיצוי בגין הפירות שנצברו מהכספים שנגבו שלא כדין וסעד של מתן צו עשה בכל הקשור בגביית דמי אשראי ו/או דמי גבייה ו/או דמי הסדר תשלומים בכל פוליסה קיימת. החברה טרם השיבה לבקשה.

באור 6: התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות מהותיות וייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

19. ביום 24 ביולי, 2011, הוגשה כנגד החברה וכנגד שומרה ביטוח, וכן כנגד שמונה חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד: "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן: "התובענה"). עניינה של הבקשה בטענה כי הנתבעות גובות, בהיעדר הוראת חוק מפורשת ו/או הוראת חוק משנית ו/או החלטה של גוף מוסמך, "מרכיב העמסה" ו/או "מס אופנועים", המהווים תוספת של 4.3% מידי שנה מסך העלות בגין רכישת פוליסת ביטוח רכב חובה, ואשר על פי הנטען מטרתם לסבסד את הפסדי חברת הביטוח "הפול" (להלן: "הפול"), הנגרמים בעיקרם בגלל מבוטחי הרכב הדו גלגלי, המבוטחים בפול בביטוח שיורי. קרי, מבוטחים אשר לא השיגו כיסוי ביטוחי אצל מבטח. הבקשה נסמכת בעיקרה על דוחות מבקר המדינה לשנים 2001 ו-2009. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג, כמפורט בבקשה, הינם כל אותם רוכשי ו/או מחזיקי פוליסת ביטוח רכב חובה, אשר התקשרו עם הנתבעות החל משנת 2004 ועד נכון למועד הגשת הבקשה, מהם נגבה, על פי הטענה, תשלום שלא כדין במסגרת רכישת פוליסת ביטוח חובה (להלן: "חברי הקבוצה"). עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הפרה של הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 והוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, הפרת חובה חקוקה, הפרת חוזה, מצג שווא, הטעיה, הפרה של חובת הגילוי, חוסר תום לב, הפרת פקודת הנזיקין, התעשרות שלא כדין והפרת חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981. נזקה האישי של המבקשת מס' 3 הנטען כלפי החברה מסתכם בסך של 58.87 ש"ח ונזקו האישי של המבקש מס' 7 הנטען כלפי החברה מסתכם בסך של 57.58 ש"ח וכלפי שומרה ביטוח (בגין 3 שנות ביטוח) 170.58 ש"ח, בעוד שאומדן הנזק לכלל מבוטחי החברה ושומרה ביטוח ביחס לשנים 2004-2010 ועל בסיס מכפלת 4.3% מדמי ביטוח חובה שנגבו (להלן: "התחשיב") הועמד על סך של כ-114 מיליון ש"ח ו-כ-50 מיליון ש"ח, בהתאמה. הנזק לכלל חברי הקבוצה, על בסיס התחשיב האמור, הועמד על סך של כ-901 מיליון ש"ח. התובעים שמרו לעצמם את הזכות לצרף בהמשך את אומדן הנזקים לשנת 2011, ככל שיידרש. הסעדים העיקריים להם עותרים התובעים הינם השבה של הכספים שנגבו (לפי הטענה) ביתר וכן פסיקת גמול ושכר טרחת עורכי דין לטובת התובעים. החברה טרם השיבה לבקשה.

טבלה מסכמת:

ליום 30 בספטמבר, 2011	
בלתי מבוקר	
הסכום הנתבע	כמות תביעות
אלפי ש"ח	
5,400	1
-	-
-	1
908,000	12
2,525,000	3
-	1
-	1
<u>19</u>	

תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:

צוין סכום המתייחס לחברה

התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה

לא צוין סכום התביעה

בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:

צוין סכום המתייחס לחברה

התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה (*)

לא צוין סכום התביעה

תביעות מהותיות אחרות (**)

סך הכל

לתאריך הדיווח, סכום הפרשה המצטבר של התביעות שהוגשו כנגד החברה ושומרה ביטוח כמפורט לעיל, מסתכם בכ-21 מיליון ש"ח.

(*) אחת התובענות הוערכה בסך של מאות מיליוני ש"ח ללא נקיבה בסכום כלשהוא.

(**) תובענה נגזרת (סעיף 10 לעיל).

באור 6: התחייבויות תלויות (המשך)

ב. בנוסף על הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד הקבוצה וההליכים המשפטיים ואחרים, קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה. מורכבות שירותים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין הקבוצה לבין הצדדים השלישיים לחוזה הביטוח הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו מוגברת בתחומי החיסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת הקבוצה. בתחומים אלו המדובר בפוליסות אשר נבחנות על פני שנים בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בית המשפט. על כן בתחומים אלו קבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיונים ארוכי טווח, יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי לקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

באור 7: - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח

א. ביום 29 במרס, 2011 חתמה החברה על הסכם לרכישת מלוא (100%) המניות הנכללות בהון המניות המונפק והנפרע של הבנק לפיתוח התעשייה בישראל בע"מ (להלן - הבנק). סכום התמורה המוערך בגין מניות הבנק הינו בסך של כ- 338 מיליוני ש"ח. בנוסף, החברה תהא זכאית להפחתת התמורה אם בחלוף תקופה מוסכמת לא יגבה הבנק את כל או חלק מההלוואות הנכללות בתיק האשראי של הבנק, בכפוף לתנאים שונים שנקבעו בהסכם הרכישה. יצוין כי ההסכם מותנה בתנאים מתלים שונים, ובין היתר, קבלת אישורים רגולטוריים על פי הוראות הדין כמו גם קבלת אישור רשות המסים (RULING), בין היתר, בקשר למיזוג הבנק כאמור וכן בקבלת אישור בית המשפט המוסמך למיזוג. נכון לתאריך הדוח התקבלו כל האישורים הרגולטוריים ובכלל זה אישור בית המשפט למיזוג, אך טרם התקבל אישור רשות המסים.

ב. בהמשך לאמור בבאור 5 ס"ק 4, ביום 26 במאי, 2011, החליט דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד במזומן לחברה האם בסך של 100 מיליון ש"ח. הדיבידנד חולק ביום 29 במאי, 2011.

ג. בחודש אוגוסט 2011 חתמה החברה על שני הסכמי מכר, לפיהם תרכוש נכס מקרקעין ברמת גן, הכולל זכויות בנייה בהיקף של כ- 35 אלף מ"ר, תמורת כ- 136 מיליוני ש"ח, בתוספת הפרשי הצמדה למדד, מע"מ והוצאות עסקה נלוות. בכוונת החברה להקים מבנה משרדים בעיקר לשימוש עצמי ולשימוש תאגידי נוספים בקבוצה. על פי אומדן ראשוני, עלות הקמת המשרדים מוערכת בכ- 285 מיליוני ש"ח נוספים. יצוין כי ביום 27 באוקטובר, 2011 התקיים תנאי מתלה שנקבע בהסכמי המכר הנ"ל ובהתאם נכנסו הסכמים אלה לתוקף מלא.

ד. בתקופת הדיווח נרשמו ירידות בשווקי ההון בארץ ובעולם, וזאת, בין היתר, על רקע הורדת דירוג האשראי של ארה"ב והמשבר המתמשך באיחוד האירופי.

הקבוצה מושפעת מירידות שערים בשווקי ההון הן באופן ישיר בתיקי הנוסטרו שלה, והן בדמי הניהול המשתנים שהיא גובה בגין ניהול הפוליסות המשתתפות ברווחים (בדרך של אובדן יכולת לגבות דמי ניהול משתנים ו/או בצורך לזכות את העמיתים בדמי ניהול משתנים בהם חוייבו). בנוסף, ירידת היקף הנכסים המנוהלים (בביטוח חיים תלויי תשואה ופנסיה), משפיעה על היקף דמי הניהול המחושבים כשיעור מהנכסים המנוהלים.

בתקופת הדוח נרשמה תשואה ריאלית שלילית בתיקי הפוליסות תלויות תשואה, וכתוצאה מכך, הסתכם אובדן ההכנסות העתידיות מאי גביית דמי הניהול המשתנים נכון לתאריך הדוח בסך של כ- 136 מיליוני ש"ח ובסך של כ- 118 מיליוני ש"ח עד סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים.

באור 8: - מסים על ההכנסה

א. ביום 27 במרס, 2011, נחתם הסכם בין התאחדות חברות הביטוח לבין שלטונות המס המאריך את תוקפו של ההסכם הקודם משנת 2008 לשנים 2009 ו- 2010. הדוחות הכספיים לשנים 2009 ו- 2010 וכן לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011 נערכו בהתאם לעקרונות ההסכם לשנת 2008.

ב. ביום 30 במאי, 2011, פורסמה הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 185) (אי תחולת תקני דיווח כספי בינלאומיים - הארכת הוראת השעה לגבי שנת המס 2010), התשע"א - 2011, לתיקון סעיף 87א לפקודת מס הכנסה. משמעות הצעת החוק הינה שגם בשנת המס 2010 לא יחול תקן מס' 29 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות (החלת כללי IFRS) בקביעת ההכנסה החייבת לצורכי מס.

באור 8: - מסים על ההכנסה (המשך)

ג. בחודש אוקטובר 2011 אישרה ממשלת ישראל את פרק המסים הכלול בהמלצות הוועדה לשינוי סדר היום החברתי-כלכלי בראשותו של פרופ' מנואל טרכטנברג ובחודש נובמבר 2011 פורסמה הצעת חוק בנדון לשינוי חברתי כלכלי (מסים) (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2011 (להלן ביחד – "ההמלצות"). בהתאם להמלצות תבטל ההפחתה ההדרגתית בשיעור מס חברות כפי שנקבעה בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, שיעור מס חברות יעלה החל משנת 2012 ויעמוד על 25% ושיעור מע"מ יוותר על כנו בשיעור 16% ולא יופחת לשיעור של 15.5% משנת 2013.

למועד פרסום הדוחות הכספיים טרם הושלם מעשה חקיקה, ולפיכך ההמלצות אינן סופיות. יתרות המסים הנדחים הנכללות בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר, 2011 מחושבות לפי שיעורי המס שבתוקף לתאריך הדוחות הכספיים ואינן מביאות בחשבון את ההשפעות העשויות לנבוע מההמלצות.

להלן שיעורי המס הסטטוטוריים אשר יחולו על חברות ומוסדות כספיים, בהתאם להמלצות:

שנה	שעור מס כולל	
	שעור מס רווח %	שעור מס חברות
2011	16.0	24
2012 ואילך	16.0	25

השפעת השינויים כאמור על יתרות המסים הנדחים, אם אכן תאושרנה ההמלצות עד תום שנת 2011, תביא לקיטון ברווח הכולל בשנת 2011, שיקבל ביטוי כולו ברבעון האחרון של השנה, בסך של כ- 12,472 אלפי ש"ח. מתוך הסכום האמור סך של כ- 11,342 אלפי ש"ח שמקורו בהגדלת התחייבויות בגין מסים נדחים ייזקף לסעיף מסים על ההכנסה וסך של כ- 1,130 אלפי ש"ח ייזקף להון.

באור 9: - אירועים מהותיים לאחר תום תקופת הדיווח

א. ביום 3 באוקטובר, 2011 הודיעה חברת מדרוג בע"מ כי היא משאירה את דירוג כתבי ההתחייבות (סדרה א') שהונפקו על ידי חברה מאוחדת מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ (להלן – מנורה גיוס הון) על כנו בדירוג Aa2 תוך הצבת אופק שלילי.

ב. ביום 6 באוקטובר, 2011, השלימה החברה גיוס חוב בהנפקה פרטית מגופים מוסדיים בהיקף של 200 מיליוני ש"ח באמצעות מנורה גיוס הון. כספי הגיוס ישמשו כהון משני מורכב בחברה. לקראת ההנפקה פרסמה חברת מדרוג דוח דירוג אשר קבע כי דירוג כתבי ההתחייבות האמורים עומד על דירוג של Aa3 באופק שלילי.

תעודות התחייבות (סדרה ב') בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת, נושאות ריבית שנתית בשיעור של 4.65%, צמודות למדד המחירים לצרכן שפורסם בחודש אוגוסט 2011 ועומדות לפירעון בתשלום אחד ביום 14 באוקטובר, 2024. הריבית על תעודות ההתחייבות (סדרה ב') תשולם בתשלומים שנתיים ביום 14 באוקטובר של כל שנה קלנדרית החל משנת 2012 ועד מועד פירעונן הסופי בשנת 2024. עם זאת, למנורה גיוס הון אפשרות לפדיון מוקדם בשנת 2021, בהתקיים אחד מהתנאים הבאים: (1) במקביל לפדיון המוקדם של תעודות ההתחייבות (סדרה ב'), תנפיק מנורה גיוס הון מכשיר הון בעל איכות זהה או עדיפה; או (2) באישורו מראש של המפקח על הביטוח, ובתנאים שיקבע.

ככל שמנורה גיוס הון לא תנצל את זכותה לפדיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית למחזיקי תעודות ההתחייבות על הריבית אותה נושאות תעודות ההתחייבות באותה עת, בגין יתרת התקופה (ממועד הפדיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפירעון בפועל), שתהא בשיעור של 50% ממרווח הסיכון המקורי שנקבע בהנפקה ("הריבית המעודכנת"). תוספת הריבית כאמור תעמוד על שיעור של 1.235%.

כמו כן, בגין תעודות ההתחייבות (סדרה ב'), יידחו תשלומי קרן ו/או ריבית, אשר במועד הקובע לתשלומם תתקיימנה "נסיבות משהות", כהגדרתן בשטר. תשלומים אלו יידחו עד שיחדלו להתקיים ה"נסיבות המשהות" וזאת לא יותר משלוש שנים ממועד פירעון הריבית ו/או הקרן. תשלומי קרן וריבית אשר נדחו כאמור, ימשיכו לצבור הפרשי הצמדה וריבית בשיעור הריבית הנקובה בגין כתבי ההתחייבות כמפורט בשטר הנאמנות.

תמורת ההנפקה הסתכמה לסך של 200 מיליוני ש"ח והופקדה בחברה בפקדון נדחה בתנאי פירעון וריבית זהים לתנאי תעודות ההתחייבות. הפיקדון האמור הינו בדרגה שווה לכתבי ההתחייבות הנדחים שהנפיקה ו/או תנפיק החברה, ובעל מעמד נדחה לעומת שאר התחייבויותיה של החברה כלפי נושיה.

באור 9: - אירועים מהותיים לאחר תום תקופת הדיווח (המשך)

- ג. ביום 1 בנובמבר, 2011 חילקה מבטחים פנסיה דיבידנד בסך של 350 מיליוני ש"ח לחברה.
- ד. ביום 23 בנובמבר, 2011 גייסה מבטחים פנסיה הון משני מורכב מהחברה בסך של 30 מיליוני ש"ח. תנאי ההון המשני זהים לתנאי ההון המשני שהחברה גייסה לרבות בשיעור הריבית, לוח הסילוקין והנסיבות המשהות כאמור בסעיף ב' לעיל.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - דוחות סולו), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט העניינים הבאים:

- א. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
- ב. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת שהחזקת זכויות אלה היא עיסוקה היחיד.

דוחות על המצב הכספי

ליום	ליום 30 בספטמבר		
	31 בדצמבר	2010	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
635,223	614,211	670,661	נכסים בלתי מוחשיים
838,249	812,187	775,068	הוצאות רכישה נדחות
166,978	164,739	168,380	רכוש קבוע
814,339	784,682	953,484	השקעות בחברות מוחזקות
58,242	49,112	55,816	נדל"ן להשקעה
1,243,379	1,206,891	1,252,079	נכסי ביטוח משנה
92,749	88,569	74,112	נכסי מסים שוטפים
101,710	98,981	209,995	חייבים ויתרות חובה
441,996	522,636	515,500	פרמיות לגבייה
11,805,612	11,161,630	11,080,252	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
3,020,392	2,759,370	2,451,402	נכסי חוב סחירים
4,644,116	4,556,015	4,914,896	נכסי חוב שאינם סחירים
224,824	219,545	202,106	מניות
294,612	261,569	288,173	אחרות
8,183,944	7,796,499	7,856,577	סה"כ השקעות פיננסיות אחרות
67,575	179,668	449,875	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
265,059	415,693	167,118	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>24,715,055</u>	<u>23,895,498</u>	<u>24,228,917</u>	סך כל הנכסים
<u>11,974,019</u>	<u>11,472,242</u>	<u>11,650,977</u>	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על המצב הכספי (המשך)

ליום	ליום 30 בספטמבר		
	31 בדצמבר		
2010	2010	2011	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
			הון:
291,331	291,331	291,331	הון מניות
324,687	324,687	324,687	פרמיה על מניות
180,862	198,671	73,298	קרנות הון
1,251,966	1,191,351	1,179,525	עודפים
2,048,846	2,006,040	1,868,841	סה"כ הון
			התחייבויות:
8,477,866	8,394,778	8,749,365	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
11,909,695	11,347,774	11,435,344	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
108,963	107,298	46,384	התחייבויות בגין מסים נדחים
112,335	105,670	119,588	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
974,710	871,265	986,481	זכאים ויתרות זכות
1,082,640	1,062,673	1,022,914	התחייבויות פיננסיות
22,666,209	21,889,458	22,360,076	סך כל ההתחייבויות
24,715,055	23,895,498	24,228,917	סך כל ההון וההתחייבויות

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 9 חודשים שהסתיימו		
	ביום 31 בדצמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 31 בדצמבר	
	2010	2011	2010	2011	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
3,750,381	919,145	958,616	2,757,541	2,815,853	פרמיות שהורווחו ברוטו
873,420	216,887	208,212	639,133	647,522	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,876,961	702,258	750,404	2,118,408	2,168,331	פרמיות שהורווחו בשייר
1,824,724	775,613	(644,505)	1,218,581	(480,475)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
201,247	76,630	23,189	132,854	72,749	הכנסות מדמי ניהול
204,482	47,417	44,934	150,649	143,303	הכנסות מעמלות
5,107,414	1,601,918	174,022	3,620,492	1,903,908	סך כל ההכנסות
4,464,845	1,356,815	88,260	3,138,462	1,447,714	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(650,032)	(112,225)	(136,258)	(470,739)	(393,746)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
3,814,813	1,244,590	(47,998)	2,667,723	1,053,968	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
731,415	177,821	177,153	537,853	541,000	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
309,089	79,017	95,298	224,098	270,914	הוצאות הנהלה וכלליות
76,400	31,073	21,501	53,308	76,833	הוצאות מימון
4,931,717	1,532,501	245,954	3,482,982	1,942,715	סך כל ההוצאות
113,816	30,659	18,824	77,192	59,599	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
289,513	100,076	(53,108)	214,702	20,792	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
64,452	25,775	(19,164)	50,256	(6,767)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
225,061	74,301	(33,944)	164,446	27,559	סה"כ רווח (הפסד)

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 9 חודשים שהסתיימו			
	ביום 31 בדצמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 31 בדצמבר		
	2010	2011	2010	2011		
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח					
	225,061	74,301	(33,944)	164,446	27,559	רווח נקי (הפסד)
						רווח (הפסד) כולל אחר:
	(2,083)	(74)	6,510	(1,045)	6,521	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
	124,825	53,673	(90,146)	124,031	(177,260)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוח רווח והפסד
	(112,683)	(24,600)	16,358	(80,222)	2,630	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
	10,844	(3,071)	17,599	1,627	32,057	הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
	(5,980)	(7,556)	16,948	(13,923)	46,460	חלק החברה ברווח (הפסד) כולל אחר של חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
	2,247	1,615	(9,460)	4,998	(18,967)	
	17,170	19,987	(42,191)	35,466	(108,559)	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
	242,231	94,288	(76,135)	199,912	(81,000)	סך-הכל רווח (הפסד) כולל

תמצית נתונים המתאייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011						
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
בלתי מבוקר						
אלפי ש"ח						
2,815,853	-	-	1,318,226	247,039	1,250,588	פרמיות שהורווחו ברוטו
647,522	-	-	480,908	76,134	90,480	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,168,331	-	-	837,318	170,905	1,160,108	פרמיות שהורווחו בשייר
(480,475)	(10,333)	27,823	120,646	19,751	(638,362)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
72,749	-	-	-	-	72,749	הכנסות מדמי ניהול
143,303	-	-	114,976	9,220	19,107	הכנסות מעמלות
1,903,908	(10,333)	27,823	1,072,940	199,876	613,602	סך כל ההכנסות
1,447,714	-	-	899,285	169,370	379,059	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו וחוזי השקעה
(393,746)	-	-	(262,260)	(75,100)	(56,386)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,053,968	-	-	637,025	94,270	322,673	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר וחוזי השקעה
541,000	-	-	286,114	55,066	199,820	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
270,914	(10,333)	11,354	85,543	21,970	162,380	הוצאות הנהלה וכלליות
76,833	-	66,295	6,296	-	4,242	הוצאות מימון
1,942,715	(10,333)	77,649	1,014,978	171,306	689,115	סך כל ההוצאות
59,599	-	2,937	13,477	-	43,185	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
20,792	-	(46,889)	71,439	28,570	(32,328)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(155,019)	-	(50,114)	(81,311)	(5,312)	(18,282)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(134,227)	-	(97,003)	(9,872)	23,258	(50,610)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 30 בספטמבר, 2011						
בלתי מבוקר						
אלפי ש"ח						
8,749,365	-	-	3,421,945	577,590	4,749,830	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
11,435,344	-	-	-	47,712	11,387,632	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

תמצית נתונים המתאייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סול") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
2,757,541	-	-	1,307,865	225,236	1,224,440
639,133	-	-	482,360	71,240	85,533
2,118,408	-	-	825,505	153,996	1,138,907
1,218,581	(7,311)	59,757	136,870	25,689	1,003,576
132,854	-	-	-	-	132,854
150,649	-	-	119,551	10,326	20,772
3,620,492	(7,311)	59,757	1,081,926	190,011	2,296,109
3,138,462	-	-	936,624	190,021	2,011,817
(470,739)	-	-	(335,176)	(75,942)	(59,621)
2,667,723	-	-	601,448	114,079	1,952,196
537,853	-	-	289,592	48,871	199,390
224,098	(7,311)	22,503	55,456	20,289	133,161
53,308	-	47,511	2,679	-	3,118
3,482,982	(7,311)	70,014	949,175	183,239	2,287,865
77,192	-	14,038	17,605	-	45,549
214,702	-	3,781	150,356	6,772	53,793
49,389	-	(11,538)	22,893	3,248	34,786
264,091	-	(7,757)	173,249	10,020	88,579

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו וחוזי השקעה
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר וחוזי השקעה
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח לפני מסים על ההכנסה
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 30 בספטמבר, 2010					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
8,394,778	-	-	3,334,526	520,594	4,539,658
11,347,774	-	-	-	38,136	11,309,638

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
958,616	-	-	439,124	83,153	436,339
208,212	-	-	152,939	25,075	30,198
750,404	-	-	286,185	58,078	406,141
(644,505)	(3,935)	(7,795)	24,050	2,372	(659,197)
23,189	-	-	-	-	23,189
44,934	-	-	35,676	2,064	7,194
174,022	(3,935)	(7,795)	345,911	62,514	(222,673)
88,260	-	-	296,073	56,626	(264,439)
(136,258)	-	-	(95,527)	(24,854)	(15,877)
(47,998)	-	-	200,546	31,772	(280,316)
177,153	-	-	91,458	16,009	69,686
95,298	(3,935)	3,740	30,638	7,273	57,582
21,501	-	18,244	2,142	-	1,115
245,954	(3,935)	21,984	324,784	55,054	(151,933)
18,824	-	(2,293)	7,556	-	13,561
(53,108)	-	(32,072)	28,683	7,460	(57,179)
(59,139)	-	(13,390)	(36,035)	(2,232)	(7,482)
(112,247)	-	(45,462)	(7,352)	5,228	(64,661)

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו וחוזי השקעה
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר וחוזי השקעה
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
 רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010

סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
919,145	-	-	438,955	76,773	403,417
216,887	-	-	168,790	24,034	24,063
702,258	-	-	270,165	52,739	379,354
775,613	(2,447)	24,556	54,910	10,743	687,851
76,630	-	-	-	-	76,630
47,417	-	-	38,053	2,852	6,512
1,601,918	(2,447)	24,556	363,128	66,334	1,150,347
1,356,815	-	-	317,033	14,646	1,025,136
(112,225)	-	-	(109,705)	15,384	(17,904)
1,244,590	-	-	207,328	30,030	1,007,232
177,821	-	-	95,031	17,813	64,977
79,017	(2,447)	3,554	24,662	6,940	46,308
31,073	-	24,996	1,493	-	4,584
1,532,501	(2,447)	28,550	328,514	54,783	1,123,101
30,659	-	6,353	6,201	-	18,105
100,076	-	2,359	40,815	11,551	45,351
27,543	-	7,644	4,115	1,041	14,743
127,619	-	10,003	44,930	12,592	60,094

פרמיות שהורווחו ברוטו	403,417
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה	24,063
פרמיות שהורווחו בשייר	379,354
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	687,851
הכנסות מדמי ניהול	76,630
הכנסות מעמלות	6,512
סך כל ההכנסות	1,150,347
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו וחוזי השקעה	1,025,136
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	(17,904)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר וחוזי השקעה	1,007,232
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	64,977
הוצאות הנהלה וכלליות	46,308
הוצאות מימון	4,584
סך כל ההוצאות	1,123,101
חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני	18,105
רווח לפני מסים על ההכנסה	45,351
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה	14,743
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה	60,094

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולו (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2010					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מבוקר					
אלפי ש"ח					
3,750,381	-	-	1,748,867	302,013	1,699,501
873,420	-	-	665,115	95,114	113,191
2,876,961	-	-	1,083,752	206,899	1,586,310
1,824,724	(9,998)	88,542	182,740	38,761	1,524,679
201,247	-	-	-	-	201,247
204,482	-	-	163,295	13,485	27,702
5,107,414	(9,998)	88,542	1,429,787	259,145	3,339,938
4,464,845	-	-	1,323,058	246,663	2,895,124
(650,032)	-	-	(479,905)	(95,691)	(74,436)
3,814,813	-	-	843,153	150,972	2,820,688
731,415	-	-	394,691	67,526	269,198
309,089	(9,998)	25,980	75,328	28,821	188,958
76,400	-	67,477	4,633	-	4,290
4,931,717	(9,998)	93,457	1,317,805	247,319	3,283,134
113,816	-	18,570	28,690	-	66,556
289,513	-	13,655	140,672	11,826	123,360
23,150	-	(4,546)	7,214	1,817	18,665
312,663	-	9,109	147,886	13,643	142,025

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו וחוזי השקעה
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר וחוזי השקעה
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 31 בדצמבר, 2010					
מבוקר					
אלפי ש"ח					
8,477,866	-	-	3,345,978	540,775	4,591,113
11,909,695	-	-	-	45,424	11,864,271

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי – סולו

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (ואחרים (**))	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
309,585	489,707	411,314	177,938	1,388,544	פרמיות ברוטו
4,838	128,139	225,514	76,974	435,465	פרמיות ביטוח משנה
304,747	361,568	185,800	100,964	953,079	פרמיות בשייר
(56,371)	(30,162)	(19,594)	(9,634)	(115,761)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
248,376	331,406	166,206	91,330	837,318	פרמיות שהורווחו בשייר
73,237	10,970	5,370	31,069	120,646	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
3,632	38,384	61,118	11,842	114,976	הכנסות מעמלות
325,245	380,760	232,694	134,241	1,072,940	סך כל ההכנסות
260,895	375,464	159,123	103,803	899,285	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(34,944)	(113,770)	(75,763)	(37,783)	(262,260)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
225,951	261,694	83,360	66,020	637,025	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
26,270	119,627	103,191	37,026	286,114	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
22,785	27,466	26,115	9,177	85,543	הוצאות הנהלה וכלליות
1,785	2,118	1,805	588	6,296	הוצאות מימון
276,791	410,905	214,471	112,811	1,014,978	סך כל ההוצאות
11,739	973	2,816	(2,051)	13,477	חלק בתוצאות חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
60,193	(29,172)	21,039	19,379	71,439	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(52,445)	(8,343)	(3,157)	(17,366)	(81,311)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
7,748	(37,515)	17,882	2,013	(9,872)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,627,489	452,311	372,179	969,966	3,421,945	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2011 (בלתי מבוקר)

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 72% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010					
סה"כ	ענפי חבויות (ואחרים (**))	ענפי רכוש (ואחרים (*))	רכב רכוש	רכב חובה	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,373,161	179,892	376,039	519,700	297,530	פרמיות ברוטו
563,876	83,627	213,845	185,603	80,801	פרמיות ביטוח משנה
809,285	96,265	162,194	334,097	216,729	פרמיות בשייר
16,220	(62)	(2,119)	(12,477)	30,878	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
825,505	96,203	160,075	321,620	247,607	פרמיות שהורווחו בשייר
136,870	35,472	6,692	13,171	81,535	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
119,551	13,342	55,955	42,008	8,246	הכנסות מעמלות
1,081,926	145,017	222,722	376,799	337,388	סך כל ההכנסות
936,624	149,014	193,832	323,471	270,307	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(335,176)	(69,387)	(124,720)	(112,389)	(28,680)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
601,448	79,627	69,112	211,082	241,627	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
289,592	38,952	101,099	120,922	28,619	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
55,456	6,154	13,890	18,517	16,895	הוצאות הנהלה וכלליות
2,679	159	1,417	622	481	הוצאות מימון
949,175	124,892	185,518	351,143	287,622	סך כל ההוצאות
17,605	(1,211)	1,455	2,620	14,741	חלק בתוצאות חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
150,356	18,914	38,659	28,276	64,507	רווח לפני מסים על ההכנסה
22,893	4,924	988	2,572	14,409	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
173,249	23,838	39,647	30,848	78,916	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
3,334,526	952,256	362,230	430,395	1,589,645	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2010 (בלתי מבוקר)

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(** ענפי חבויות ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (ואחרים (**))	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
98,780	151,174	129,192	55,359	434,505	פרמיות ברוטו
1,778	37,662	64,999	29,350	133,789	פרמיות ביטוח משנה
97,002	113,512	64,193	26,009	300,716	פרמיות בשייר
(8,331)	(2,432)	(7,073)	3,305	(14,531)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
88,671	111,080	57,120	29,314	286,185	פרמיות שהורווחו בשייר
14,799	1,994	1,112	6,145	24,050	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
572	12,047	19,017	4,040	35,676	הכנסות מעמלות
104,042	125,121	77,249	39,499	345,911	סך כל ההכנסות
69,671	123,785	67,963	34,654	296,073	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(8,470)	(33,628)	(39,004)	(14,425)	(95,527)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
61,201	90,157	28,959	20,229	200,546	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
8,055	36,796	34,796	11,811	91,458	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
7,849	9,958	9,584	3,247	30,638	הוצאות הנהלה וכלליות
584	708	618	232	2,142	הוצאות מימון
77,689	137,619	73,957	35,519	324,784	סך כל ההוצאות
8,034	(508)	890	(860)	7,556	חלק בתוצאות חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
34,387	(13,006)	4,182	3,120	28,683	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(23,522)	(3,687)	(1,391)	(7,435)	(36,035)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
10,865	(16,693)	2,791	(4,315)	(7,352)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 67% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (ואחרים (**))	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
91,538	152,236	110,591	55,294	409,659	פרמיות ברוטו
24,812	52,605	60,248	31,138	168,803	פרמיות ביטוח משנה
66,726	99,631	50,343	24,156	240,856	פרמיות בשייר
10,486	7,465	2,937	8,421	29,309	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
77,212	107,096	53,280	32,577	270,165	פרמיות שהורווחו בשייר
32,711	5,221	2,782	14,196	54,910	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
3,102	14,342	17,445	3,164	38,053	הכנסות מעמלות
113,025	126,659	73,507	49,937	363,128	סך כל ההכנסות
109,149	108,308	47,199	52,377	317,033	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(16,538)	(38,233)	(23,581)	(31,353)	(109,705)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
92,611	70,075	23,618	21,024	207,328	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
9,801	39,707	32,301	13,222	95,031	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
6,179	8,053	7,719	2,711	24,662	הוצאות הנהלה וכלליות
336	487	535	135	1,493	הוצאות מימון
108,927	118,322	64,173	37,092	328,514	סך כל ההוצאות
5,154	1,539	58	(550)	6,201	חלק בתוצאות חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
9,252	9,876	9,392	12,295	40,815	רווח לפני מסים על ההכנסה
2,795	577	165	578	4,115	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
12,047	10,453	9,557	12,873	44,930	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(** ענפי חבויות ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם הנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

לשנה שהסתיימה ליום 31 בדצמבר, 2010					
סה"כ	ענפי חבויות (ואחרים **)	ענפי רכוש (ואחרים *) מבוקר	רכב רכוש	רכב חובה	
אלפי ש"ח					
1,756,686	230,520	485,972	657,234	382,960	פרמיות ברוטו
724,845	112,238	275,996	232,417	104,194	פרמיות ביטוח משנה
1,031,841	118,282	209,976	424,817	278,766	פרמיות בשייר
51,911	6,759	939	3,105	41,108	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
1,083,752	125,041	210,915	427,922	319,874	פרמיות שהורווחו בשייר
182,740	47,645	8,652	16,516	109,927	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
163,295	17,301	75,922	58,014	12,058	הכנסות מעמלות
1,429,787	189,987	295,489	502,452	441,859	סך כל ההכנסות
1,323,058	186,228	272,148	469,116	395,566	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(479,905)	(93,886)	(172,878)	(160,322)	(52,819)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
843,153	92,342	99,270	308,794	342,747	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
394,691	51,733	138,955	167,037	36,966	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
75,328	7,853	22,459	23,732	21,284	הוצאות הנהלה וכלליות
4,633	302	2,019	1,358	954	הוצאות מימון
1,317,805	152,230	262,703	500,921	401,951	סך כל ההוצאות
28,690	(1,331)	2,067	3,369	24,585	חלק בתוצאות חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
140,672	36,426	34,853	4,900	64,493	רווח לפני מסים על ההכנסה
7,214	1,364	267	794	4,789	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
147,886	37,790	35,120	5,694	69,282	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
3,345,978	950,624	369,416	420,946	1,604,992	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2010 (מבוקר)

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(** ענפי חבויות ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 82% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם הנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

קשרים, התקשרויות, ועסקאות מהותיות עם חברות מוחזקות

החברה מעניקה למבטחים פנסיה שירותי תיווך ושיווק באמצעות סוכניה (להלן - סוכני החברה). עד ליום 30 ביוני, 2011 שילמה מבטחים פנסיה לחברה בעבור שירותים אלה 6% מדמי הגמולים הנגבים באמצעות סוכני החברה (בניכוי הנחות הניתנות למבוטחים) והמועברים באמצעות החברה לקרנות הפנסיה שבניהול מבטחים פנסיה.

החל מיום 1 ביולי, 2011 משלמת מבטחים פנסיה לחברה בעבור שירותים אלה את סכומי העמלות אותם משלמת החברה לסוכניה וכן תשלום נוסף עבור השתתפות מבטחים פנסיה בהוצאות הנהלה וכלליות של החברה במתן שירותים אלה. במועד זה העבירה החברה למבטחים פנסיה את יתרת הוצאות הרכישה הנדחות בגין השירותים הנ"ל שהוענקו למבטחים פנסיה עד ליום 30 ביוני, 2011 בסך של כ-84 מיליון ש"ח.

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרותא. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:

ליום 31 בדצמבר 2010	ליום 30 בספטמבר	
	2010	2011
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
3,978,995	3,800,063	4,037,138
3,113,895	3,151,916	3,061,697
3,226,378	2,928,536	2,486,492
1,486,344	1,281,115	1,494,925
11,805,612	11,161,630	11,080,252
67,575	179,668	449,875
100,832	130,944	120,850
11,974,019	11,472,242	11,650,977

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

השקעות פיננסיות אחרות

סך הכל השקעות פיננסיות

מזומנים ושווי מזומנים

אחר

סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 בספטמבר, 2011					
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	פירוט בסעיף	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
3,502,136	-	3,040,347	461,789	ג	נכסי חוב סחירים
5,208,656	5,208,656	-	-	ד	נכסי חוב שאינם סחירים
258,619	-	231,267	27,352	ה	מניות
420,608	-	185,183	235,425	ו	אחרות
<u>9,390,019</u>	<u>5,208,656</u>	<u>3,456,797</u>	<u>724,566</u>		סה"כ
ליום 30 בספטמבר, 2010					
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	פירוט בסעיף	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
3,699,912	-	3,297,371	402,541	ג	נכסי חוב סחירים
4,826,029	4,826,029	-	-	ד	נכסי חוב שאינם סחירים
270,081	-	245,765	24,316	ה	מניות
377,492	-	117,482	260,010	ו	אחרות
<u>9,173,514</u>	<u>4,826,029</u>	<u>3,660,618</u>	<u>686,867</u>		סה"כ
ליום 31 בדצמבר, 2010					
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	פירוט בסעיף	
מבוקר					
אלפי ש"ח					
3,973,753	-	3,621,608	352,145	ג	נכסי חוב סחירים
4,918,278	4,918,278	-	-	ד	נכסי חוב שאינם סחירים
271,857	-	250,502	21,355	ה	מניות
417,202	-	142,270	274,932	ו	אחרות
<u>9,581,090</u>	<u>4,918,278</u>	<u>4,014,380</u>	<u>648,432</u>		סה"כ

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ג. נכסי חוב סחירים

ליום 30 בספטמבר, 2011		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
בלתי מבוקר	אלפי ש"ח	
1,807,102	1,767,171	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,690,668	1,738,089	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
4,366	5,886	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
<u>3,502,136</u>	<u>3,511,146</u>	סך הכל נכסי חוב סחירים
<u>63,279</u>		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 בספטמבר, 2010		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
בלתי מבוקר	אלפי ש"ח	
1,841,179	1,752,550	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,854,538	1,737,511	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
4,195	4,515	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
<u>3,699,912</u>	<u>3,494,576</u>	סך הכל נכסי חוב סחירים
<u>31,431</u>		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2010		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
מבוקר	אלפי ש"ח	
2,001,369	1,918,594	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,968,254	1,887,279	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
4,130	4,408	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
<u>3,973,753</u>	<u>3,810,281</u>	סך הכל נכסי חוב סחירים
<u>30,688</u>		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ד. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 30 בספטמבר, 2011	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

2,879,662	2,370,121
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

2,865,514	2,838,535
-----------	-----------

5,745,176	5,208,656
-----------	-----------

93,413	
--------	--

ליום 30 בספטמבר, 2010	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

2,948,899	2,325,757
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

2,729,064	2,500,272
-----------	-----------

5,677,963	4,826,029
-----------	-----------

93,299	
--------	--

ליום 31 בדצמבר, 2010	
שווי הוגן	ערך בספרים
מבוקר	
אלפי ש"ח	

2,908,310	2,335,973
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

2,792,478	2,582,305
-----------	-----------

5,700,788	4,918,278
-----------	-----------

93,269	
--------	--

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ה. מניות

ליום 30 בספטמבר, 2011		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
249,172	305,406	מניות סחירות
9,447	7,492	מניות שאינן סחירות
258,619	312,898	סך הכל מניות
71,470		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 בספטמבר, 2010		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
262,357	242,552	מניות סחירות
7,724	8,105	מניות שאינן סחירות
270,081	250,657	סך הכל מניות
44,594		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2010		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
261,200	231,449	מניות סחירות
10,657	10,414	מניות שאינן סחירות
271,857	241,863	סך הכל מניות
43,209		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

1. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 בספטמבר, 2011		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
272,092	272,493	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
148,516	174,360	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
420,608	446,853	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
23,341		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 בספטמבר, 2010		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
264,421	252,288	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
113,071	116,523	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
377,492	368,811	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
13,990		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2010		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
289,962	266,913	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
127,240	136,482	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
417,202	403,395	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
16,294		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות, מוצרים מובנים.
